

Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl:15, Sayı:375-376, 8 Mayıs 1989

İŞÇİNİN SESİ

Tek büyük işçi sınıfı!
Tek silah illegal parti!
Tek yol devrim!

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

Sınıf mücadelesi tırmanıyor, işçi sınıfımız buna uygun hazırlık istiyor

VURUCU ÖRGÜTLEN GENEL GREVLE YÜKLEN

İşçi sınıfı olayların, sınıf mücadelesinin tırmanışına hazırlıklı olmak için, polise, ordu birliklerine karşı koymaya yetkin bir örgütlenme gerektiğini düşünüyor. Bunun dışında kalan önerilere ya aptallık, ya hainlik gözüyle bakıyor.

Gazetemizin son sayısından bu yana o kadar çok ve büyük olaylar oldu ki...

İşçi seli

Çok sayıda işçi uzun süredir çeşitli eylemler koyuyorlardı. Ama 11 Nisan'dan sonra toplu eylemler gündeme geldi. Türkiye'yi işçi seli bastı.

Bu işçi selinin genel bazı özelliklerini sayıp geçelim. Katılım devasa. Sınıf eylemde birliğini ele güne gösterdi. Eylemler şu ya da bu ilde değil, bütün illerin işçileri ayakta. Eylemler sendikal demokrasi dayatıyor ve zaten işçiler tarafından örgütleniyor. Eylemlerin ardında sendikacılar değil işçiler var diye açıkça söyleniyor. Kadın işçilerin militan rolü özel dikkat çekiyor. Eylemler yasal kılıf altında yasaları delikdeşik ediyor.

Bu eylemler Türkiye'nin tarihinde yeni bir dönem açtı. Burjuvazinin gerçekten tüyleri ürperdi. Bununla birlikte aklını başına topladı ve dört bir koldan çalışmaya başladı.

Gerçek devrimcidir diye bir söz vardır. Şu sıralarda Türkiye'nin en basit gerçekleri bile o kadar devrimci ki, burjuvazi, artık yalnızca, kendisinin ve yandaşlarının yarattığı gerçek dışı senaryolardan medet umuyor.

Yasadışı grev, yürüyüş ve hatta işgal anlamına gelen işçi eylemlerine pasif ve yasal diyorlar. Amaçları pasif diyerek pasifliğe, yasal diyerek yasallığa itmeye çalışmaktır. Çalışadursunlar.

Teşekkürleri korkularının kılıfıdır

İşçi eylemlerinin doruğunda, 1 Mayıs kutlandı. Ama süreç ilginç oldu.

Sendikacılar, Taksim'e izin çıkmaz diye, Abide-i Hürriyet için başvuruda bulundular. Yani başından pazarlıklı yaklaştılar. 7 işçi de Taksim için başvuruda bulundu. Her iki tarafa da izin çıkmayınca, sendikacılar 29 Nisan'da yaptıkları basın toplantısında "yine de kutlayacağız" dediler. 1 Mayıs sabahı yaptıkları açıklamayla ise tehdit aldıkları gerekçesiyle, eylemi iptal ettiler.

Eylemin iptalinin ihanet ya da satış olduğu vb. bir yana, iptal eylem sabahı olmuştu. Önceki devasa işçi eylemlerinin varlığı da düşünülürse, iptali duymayıp da gelen daha çok sayıda işçi olması beklenmez miydi? Beklenirdi.

1 Mayıs kutlamasında çok sayıda işçi zaten vardı. Ama, öncesindeki eylemlerin çapı ve siyasal hava dikkate alındığında, düz mantıkla çok daha fazla işçinin eyleme katılması beklenirdi. Bu gerçeği sömürmek için, Evren eyleme katılmadıkları için işçilere teşekkür falan etti. Türk-İş yönetimi de eyleme katılanların işçi olmadıklarından dem vurdu.

Eyleme daha çok sayıda işçi katılmadıysa, bu, hiç de Evren ve onun gibilerinin teşekkür edeceği bir nedenden değildir. Tam tersine, bu neden onların değil tüylerini ürpertmek, gözlerini yerinden fırlatıp, kalplerini durduruverir. Bu nedene dikkat etmek gerek.

Tırmanış vurucu örgütlenme gerektiriyor

Sendikacılar, 1 Mayıs'ı yasadışı da olsa ille de kutlayacaklarını söyledikleri basın toplantısında, aynı zamanda polise bir demet çiçek de sundular. Bu mantık işçinin sağduyusuna aykırı, tutarsız legalist bir mantıktır.

Türkiye gibi burjuvazinin işçiyi açlık sınırında yaşatmaya çalıştığı bir ülkede barış içinde bir yasadışı 1 Mayıs kutlaması beklemek için işçi, bu sendikacıların ya aptal ya hain olduklarını düşünür. Bunların gerisinde değil ilerisinde olduğu için, ortalama işçi böyle tutarsız bir eyleme katılmaz. Bu nedenle 1 Mayıs'ta işçi sayısı beklenenden düşük olmuştur. İşçi katılmadı diyenler yalan söylüyorlar. En bilinçli ve kavgaya zaten hazırlıklı işçiler katıldılar. Katılmayanlar da geri değil ileri olduklarından katılmadılar.

İşçi sınıfı olayların, sınıf mücadelesinin tırmanışına hazırlıklı olmak için, polise, ordu birliklerine karşı koymaya yetkin bir örgütlenme gerektiğini düşünüyor. Bu nedenle şimdilik, daha çok, güçlü legal kılıfı olan eylemler yapıyor. Ancak şunu da görüyor:

Legal kılıf da giderek tutmamaya başladı. Viziteye gidiyorum diye yasadışı yürüyüş, grev ve işgal yapmayı burjuvazi daha ne kadar yutuyor görünür? Bunlar da tırmanışı belki yavaşlatıyor ama engelleyemiyor. Bu yol da dönüp dolaşıp, vurucu örgütlenme zorunluluğuna getiriyor.

Vurucu örgütlen genel grevle yüklen

İşçi sınıfımız uzun bir süredir "işçiler elele, genel greve" sloganıyla ne istediğini açıkça belirtiyor. Bunun üzerine herkes genel grevci kesildi. Ama bu herkesin genel grevciliğinin iki "küçük" bit yeniği var. Biri genel grevi barışçıl bir mücadele biçimi olarak sunmaya çalışmak, ötekisi de genel grevin amacını bu hükümetin istifasıyla sınırlamaktır. İşçilerin aklındaki böyle bir genel grev değildir.

Zengin emperyalist ülkelerde barışçıl genel grevler olmuştur ama Türkiye gibi ülkelerde, genel grev ya kendisi çatışmalı olur ya da tırmanan çatışmalı bir sürecin bir noktası olur. İşçi sınıfımız, genel grevde ya da onun ardından gelecek çatışmalara hazırlıklı olmazsa, daha nice Mehmet'ler kurban verir. Bu nedenle, amaca uygun vurucu örgütsel hazırlık zorunlu ve acildir. Ve ileri işçiler bu ihtiyacı görmektedir.

Bu noktada işçi yanlısı geçinen, Troçkistler, *Emek Dünyası*'nı çıkaranlar vb.'nin komite enflasyonuna ve bütün bu enflasyon içinde asıl önemli komiteleşmeyi atlamasına dikkat çekmek gerekiyor. Troçkistlerin, sendika yönetimine ezeli muhalefet komitelerinin vb. yerine zaten doğmuş olan işçi komisyonlarını geliştirmek ve onların yanısıra bir de vurucu örgütlenme gerçekleştirmek gerekiyor.

1 Mayıs'ta "uyarı ateşi"yle adam vurulurken. sınıf çelişkileri bu kadar keskinken ve ayrıca tüm burjuvazi demokrasi deyince tir tir titrerken, yalnızca hükümetin istifasını amaçlayan bir genel grev gerçekçi değildir. Genel grev nesnel olarak düzene karşı bir nitelik taşımaktadır. Bu baştan bilince çıkarılmazsa, eylemin kendisi içinde acı derslerle öğrenilebilir.

Eylemler gözümüzün önünde tırmanıyor. 1 Mayıs'ta işçi Mehmet'i vurdular. Basın, bunu polis Ahmet efendinin işi gibi yansıtmaya çalıştı. Bu gerçekte düzenden yana, bütünü koruyan parçayı suçlu sayan bir anlayış olduğu halde, polisleri kızdırdı. Polis, cenaze eyleminde gazetecilere düpedüz saldırdı. Bunun üzerine gazeteciler eylem koydular. Bu eyleme de dinci faşistler saldırdılar.

Bütün bu olaylar karşısında, en sol burjuva partisi SHP ne yapıyor? Vay polis nasıl ateş eder diye bağırıyor ama iş eylem örgütlemeye gelince 1 Mayıs'ta olduğu gibi, Pera palaslardan dışarı çıkamıyor, kokteyllerden öteye gidemiyor. Diyelim bu hükümet istifa etti ve yerine SHP geldi. Genel grevin değişmesini istediği hiçbir şey değişmeyecektir. Bu nedenle amacı bu hükümetin istifasıyla sınırlamak, işçileri en azından aldatmaktır. Ama işçi sınıfımız buna kanmayacak kadar ileridir. Nitekim, 1 Mayıs öncesinde sendikacıların SHP'nin kapısını çalmaları, işçilerin midesini kaldıran etkenlerden oldu.

Daha sol tamponlara gerek duyuluyor

İşçi sınıfımız SHP'nin ya da Gandici kesilen Ecevit'in etkisine girip de yolunu şaşırma düzeyini 1980 öncesinde çoktan aştı. Burjuvazi de bunu gördüğü için, daha sol tamponlar öne sürülüyor. Öne sürülenler de hızla eskiyor ve daha da sollorına ihtiyaç beliriyor.

Sosyalist Parti'nin geçenlerde kongresi oldu. Kongre bir tiyatroya benziyordu. Devrimci reformcu ayrımından söz edilerek mangalda kül bırakılmazken, bir de baktık "devrimciler"in istemleri arasında genel af var. Dedik, SP'nin "devrimciler"i böyle uyuz bir reformist istem öne sürüyorsa, acaba reformcuları ne diyor. Zaten "devrimciler", devrimciliklerini 1 Mayıs'ta aldıkları tutumla da gösterdiler. Taksim'de 1 Mayıs'a karşı çıktılar.

Öte yandan son günlerin hoş bir olayı da Demokrasi Kurultayı oldu. Tüm muhalefetin bu kurultayda biraraya geldiği söyleniyor. İnönü, Erbakan, Demirel... Demokrasi düşmanlarıyla lak lak etmeyi, evcilik oynamayı, demokrasinin kendisiyle karıştıranlar, demokratlığın sınırını bu kurultayda Kürt sorununun konuşulması olarak koyuyorlar. Ayrılma hakkı gibi basit demokratik istemler ise her halde anarşistliğin, teröristliğin sınırları içinde kalıyor. Bunlar bu kurultayın "demokratlığını" çok güzel sergiliyor.

İşçi sınıfı partisini arıyor

Sosyalist Parti, Demokrasi Kurultayı vb. de çok çabuk eskiyen, eskimiş olan tampon türünden. İşin hoş yanı burjuvazi, dağarcığında tuttuğu TBKP kozunu oynamadan o da eskiyor. Bu nedenle şimdi, TBKP'cilerle SP'ciler arasında birlik rüzgarları estirilerek etki yaratmak isteniyor.

Ancak burjuvazi, TBKP-SP çizgisinin bile ortamın gerisinde kaldığını gördüğü için, sol hareket içinden, Gorbi'ye karşı görünen, 1980 öncesinde partimizin içindeki menşeviklere benzeyen türden bazı örgütlerden medet ummaya başladı.

İşçi sınıfımız partisini arıyor. Herşey partiyle sınıfın kaynaşmasına bakıyor. Bizim partimiz eylem günlerinde, çatışma içlerinde güçlenebilecek bir partidir. Şu andaki örgütsel gücümüz ne olursa olsun, şunu bilelim ki bizim güçlenme sezonumuz zaten daha yeni açıldı. Biz demokratlık adına uzlaşmacı değiliz. Bizde ulusçuluk yok. Damarına göre şerbet vermek yok. Bizim güçlenmemiz de elbet ancak devrimci kavganın yükseldiği günlerde olacak.

Haydi yoldaşlar, eylemlerin, çatışmaların içinden işçi içinde kök salmış bir örgüt çıkarmaya!

Cemile Çakmak

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N16 5QB ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Dini inançların yıkılmasını zamana bıraktım

Merhaba yoldaşlar,
Memleket baştan başa devinim içinde. Bir zamanların suskun işçi liderleri bile tabanın baskısı karşısında seslerini yükseltmektedirler. Özal ? En iyisi başını taşlara vursun, belki kendine gelir.

İşçi sınıfı yalnız burjuvaziye karşı değil sarı sendikacılığa karşı da savaşım veriyor. Sendikalarda gerici ve SHP destekçisi yapılanmalar geriliyor. Ya da bu kişiler sınıfın saflarına ve sesine kulak veren bir konuma sokuluyor.

Sınıfsal deneyim bir komünisti sürekli geliştiriyor. Parti yaşamı ile bütünleşen savaşım korlandıkça dünyada ve memlekette sosyalizmin gerekliliği kendini daha açık gösteriyor.

Parti saflarında yer alan emekçiler olarak partimizi sahiplenelim. Onun yayın organını, gazetemizi yığınlara ulaştıralım. *Açılım*'da yazanları anlamıyoruz ama gazetemizde yazılanlar bizim sesimizi yansıtıyor.

Yoldaşlar geçenlerde çok gülünç belki gülünçten de öte mantıksız ve anlamsız bir olay yaşadım, ama sevdiğim insan için katlandım. Nişanlımın ailesi imam nikahı yapacaksınız diye tutturdu. Nişanlım ateist olduğumu biliyor. Ona bu nikahın gereksizliğini anlattım, ama onun ailesiyle ilişkilerini düşünüp, gönülsüzce razı oldum.

Eve imam geldi, bizi oturttu yere. Gözleri nişanlımın üstünde, başladı konuşmaya. Bana, kızı üç aylık asgari ücrete almamı söyledi. Neyse ki onu da nişanlımın ailesi bağışladı. Sonra dua faslı. Ben sinirimden dudağımı kemirdim. Neyse ki 4 bin TL ile kurtardık.

Nişanlıma bir mal olmadığını ve bunun, bu inancın yanlışlığını anlattım. İğrenç dakikalar bitti, nişanlımı içeriye çağırdım, 3 kere "boş ol" dedim. İnanca göre bu durumda kadının başka bir erkekle yatması gerek. Oysa biz birbirimizi seviyoruz ve bizi birbirimize bağlayan da bu duygu. Tabii ki boşanmadık. Bu tür nikahların saçmalığı ve mantıksızlığı ikinci kez burada da ortaya çıktı.

Bu olaydan sonra nişanlıma, kapitalizmin sömürü araçlarından birinin de din olduğunu uzun uzun anlattım. Ayrıca bir öğle vakti ona *İşçinin Sesi*'ni gösterdim. Ters bir tepki ile karşılaşacağımı beklerken çok sıcak bir ilgi ile karşıladı. Hemen alıp okumak istedi. "Parti programında kadın" bölümünü okumakla kalmayıp gazetenin hepsini okumak için can attı. "Sonra birlikte okuyacağız" sözünü aldıktan sonra elinden bıraktı. En çok "yoldaş" demem hoşuna gidiyor, ama ona yoldaşım olmadığını söyleyince "gerçekten olacağım ve savaşımı birlikte sürdüreceğiz" diyor. *İşçi sınıfı partisi üzerine* bir derlemeyi okudukça komünizme olan inancı artıyor. Dini inançlarını da şimdilik zamana bırakıyorum.

Partime olan inancımla, komünizme olan inancımla yaşamım sürüyor.

TKP'mizin sesini yükseltelim. Hepinize merhaba yoldaşlar!

Yalçın Türe, Ankara

Gençlik savaşımda

İşçiler greve çıkıyor. Burjuvazi işçi eylemlerini bastırmak için elinden geleni yapıyor. Grev erteliyor, grev kırıcılığı yapıyor. Ama, işçinin eyleme çıkmasını engelleyemiyor.

Türkiye burjuvazisinin işçilerin istemlerinin bir kısmını bile verecek gücü olmadığı için, işçiler her sokağa çıktıklarında karşılarında devletin asker ve polisini buluyorlar. İşçi sınıfı bu deneylerinden görüyor ki bu devlet burjuvazinin devletidir.

Burjuvazi işçinin eyleme çıkmasını engelleyemiyor, çünkü işçi her verilen hakkın verildiğinin iki katı olarak geri alındığını görüyor. Artık işçi sınıfı öğrenmektedir ki, istemlerini ancak kendi yönetimi olan sosyalizmde kalıcı olarak elde edecektir.

İşçilerin bu mücadelesini ve hareketliliğini gençlikte de görüyoruz.

Gençlik kaçınılmaz olarak sınıf savaşından etkileniyor ve geçmişte gördüğümüz gibi emekçi halkın yanında tutum alıyor. Bu objektif bir durumdur. Çünkü gençlik aydınların en duyarlı kesimidir. Yeniliklere açıktır. Bu nedenle burjuvazi her zaman gençlikten korkmuştur ve gençliği çürütmek için elinden gelen herşeyi yapmıştır, yapmaya da devam etmektedir.

Burjuvazi gençliğin hiçbir sorununa doğru çözüm getirmemiştir. Gençliğin çoğu işsizdir. Okullarda okuyamamaktadır, çünkü çoğu işçi ve emekçi çocuğudur. Ailesi sürekli çalıştığı halde kendisini okutamamaktadır. Gençlik de sorunların kapitalizmden kaynaklandığını görmekte ve kurtuluşunun işçi sınıfıyla birlikte olduğunu kavramaktadır.

Ülkemiz devrimci duruma doğru yol alıyor. Burjuvazi içindeki çelişkiler derinleşiyor. İşçi sınıfımız, emekçi halkımız bu koşullarda yönetilmeye razı değil. Aktif yığın eylemlerinde hızlı bir artış var. Bugün her demokratik istem, ancak militan bir mücadeleyle kazanılabilir.

Yeni sosyal demokratlar, gençlik arasında pasifizm yaymaya çalışarak hainlik yapıyorlar. "Aman provokasyon olur" ödleklik̇iyle, gençliği militan eylemlerden soğutmaya çalışıyorlar. Şu çok açık ki, burjuvaziyle elele gençlik üzerinde oyun oynamaya çabalıyorlar. Gençlik arasında burjuva bilinç yaymaya çalışıyorlar.

Bu ortamda bize önemli görevler düşüyor. Burjuvazinin ve yeni ortaklarının gençler arasında yaymaya çalıştığı burjuva bilince karşı panzehir, militan eylemler yükseltmektir.

Üniversitelerde öğrenci gençler militan eylemlere yöneldiler. İşçi gençler sınıfla birlikte mücadele ediyorlar.

Burjuvazi, gençliği sınıf savaşından koparmak için çürütmeye çalışıyor. Üniversitelerde öğrencileri politikadan uzaklaştırmaya çalışıyor. Çünkü burjuvazi gençliğe güvenmiyor. Gençliğin sınıf savaşında burjuvazinin kökünü kazımada üstlenebileceği devrimci rolü görüyor. Güvenmemekte haklıdır.

Militan eylemler, milliyetçiliğe, yobazlığa, pasifizme karşı en etkin mücadele yöntemleridir. Gençlik hareketi militanlaşarak yükseldikçe, yayılmaya çalışılan hastalıklar çözülecektir.

Bizim bir başka görevimiz de, bir yandan militan eylemleri yükseltirken bir yandan da gençlik arasında partimizin politikasını ve komünizmi yaymaktır. Bu da gençlik üzerinde oynanılan oyunları boşa çıkarmak için etkili ve kalıcı bir yoldur.

Gençlik sınıfla, partiyle birlikte önemli bir rol oynayacaktır. Gençliğin yolu, işçi sınıfının devrimci yoludur.

Muzaffer Savaşçılar
Mahir Yiğit, Paris

Yürükoğlu yoldaşımıza gelen bir mektubu yayınlıyoruz

Dostça bir davranış

Sayın R.Yürükoğlu
Evveliyatında bir hayli düşündüğüm ve yazılmasının gerekliliğine inandığım bu mektubum elinize geçer mi bilmiyorum.

Dileğim, mektubumun, tarafınızdan gereksiz bir "işgüzarlık" olarak nitelenebilmesi rizikosuna rağmen elinize geçmesidir.

Yeri gelmişken yaşadığımdan öğrendiğim bir gerekliliğin altını çizmek istiyorum: Ne denli farklı olurlarsa olsunlar, nihayetinde aynı cephenin farklı siperlerinde olanlar, zorlu kesitlerde, olması gerektiği üzere omuz omuza olabilmeyi becerebilmelidirler.

1982 Haziranı'ndaki farklı yönelimlerimizle yollarımızın ayrılmasının ardından, farklı yönelimli tercihlerimiz ayrılıklarımızın açısını büyüttü. Bu bir gerçek. Bunu atlıyor ya da geçiştiriyor değilim. Ama bunun işin bir yanı olduğunu düşünüyorum.

Düşmanlık düzeyine sıçratılmaması gereken farklılıklarımızın yanında aynı cephede olmanın sorumlulukları da var. Zor dönemlerde omuz omuza olabilmeyi gerektiren politik bir olgunluğun (eleştiri hakkının mahfuz tutulması kaydıyla) bizlere her zamankinden daha gerekli olduğundan şüphesizim. Bu şüphesizliğimin nesnel dayanağını aynı cephede olmaklığımız oluştururken; öznelliğini de, belli bir tarihsel kesitte *(doğrusuyla yanlışıyla)* ortak şeylere emek vermişliğimizin hukuku oluşturuyor.

Her zamanki gibi meramımı kelimelerle ifadedeki yetmezliğimin bilincinde olarak, demek istediklerimi şöylece sonlamak istiyorum:

Şöyle ya da böyle, zorlu bir kesitten geçtiğiniz kanısındayım. İç bütünlüğünüzle sorunların üstesinden gelebilmenizi, bütün içtenliğimle diliyorum. Ve de, lütfen yanlış anlamayınız kaydını düşerek, kendimi farklılıklarıyla birlikte eski bir dostunuz varsaymam hasebiyle payıma düşen ve yapabileceğim birşey varsa, bu zorlu kesitinizde beni de (sizce bir sakıncası olmazsa) hesabınıza kaydedin... diyorum.

Zorlukların üstesinden gelebilmeniz dileğiyle, sizlere dostluk ve saygı yazıyorum.

Çalışmalarınızda başarı dileklerimle ve selamlarımla.

Eski bir dost

***İşçinin Sesi*'nin notu:** Gösterdiğin dostça vefa için teşekkür ederiz.

Sağolasın

Ben fabrikada çalışıyorum. İşçiyim. Yayınınızı bir arkadaş başka birinden alıyormuş, ben de ondan alıyorum.

Bu yayınınızı iki kere okudum. Çok güzel. Lenin'i işliyor, açıyorsunuz. Devrim mücadelesine bu kadar içten sarılmanız beni yeniden hayata döndürdü. Çalışmalarınızda başarılar dilerim. Hoşça kalın.

Sizlere bir şiir yazdım onu gönderiyorum.

Kazım Oktar, İstanbul

Yürüyoruz

Bir türkü duyulur yanık mı yanık
Biri öksürür o ne öksürük
Elleri nasır
Elleri kirli
Nerelidir bilinir bilinmesine amma
Utanır da soramaz tulumlu işçiye
Tarladan gelen kız
"Acaba çalan Ruhi Su'nun kaseti mi?
Şöyleyen Nazım'ın Bedrettin destanı mı?"
İşte öyle bir kız bu
Utanır yoksulluğundan
Utanılacak nesi varsa

Bilmez ki aynı bayrak
O işçinin elinde
Bilmez ya elindeki orak
işçinin çekiciyle
ve yoksulluğuyla
ve alınteri
ve paylaşmak isteğiyle
ve özgürlük türküsüyle

Onun elinden çıkar
Bil kız bil
O senin
o bizlerin
o hepimizin düşüncesinin militanı
O sensin
Ne güzel de sensin
Bir adım Marks
Bir adım Engels
Bir adım Lenin
Bir adım Stalin

Ver bi cigara daha komünist Abdullah ver
Yürüyün lan
Kaybedecek zincirlerimizin
Ustalarımızın adına

Bir adım Yürükoğlu
Hoooop. O önde gidiyor
Ne duruyoruz yakalayalım öyleyse.

Her yıl daha kızıl olsun diye

Değerli yoldaşlar,
Yaklaşmış olan proleter bayramımızın, her zamanki 1 Mayıs'lardan daha güzel ve kızıl olması için yaptığımız hazırlıklardan biraz örnekler vermek istedim.

Bütün dünya işçilerinin mücadele bayramı olan 1 Mayıs, Türkiye'de legal olmadığından, işçiler ve emekçiler her koşulda kutlamaya hazırlanıyor. Bizim görevimiz, illegal de olsa, legal de olsa 1 Mayıs'ı her zaman daha kızıl olarak kutlamak örgütlemektir.

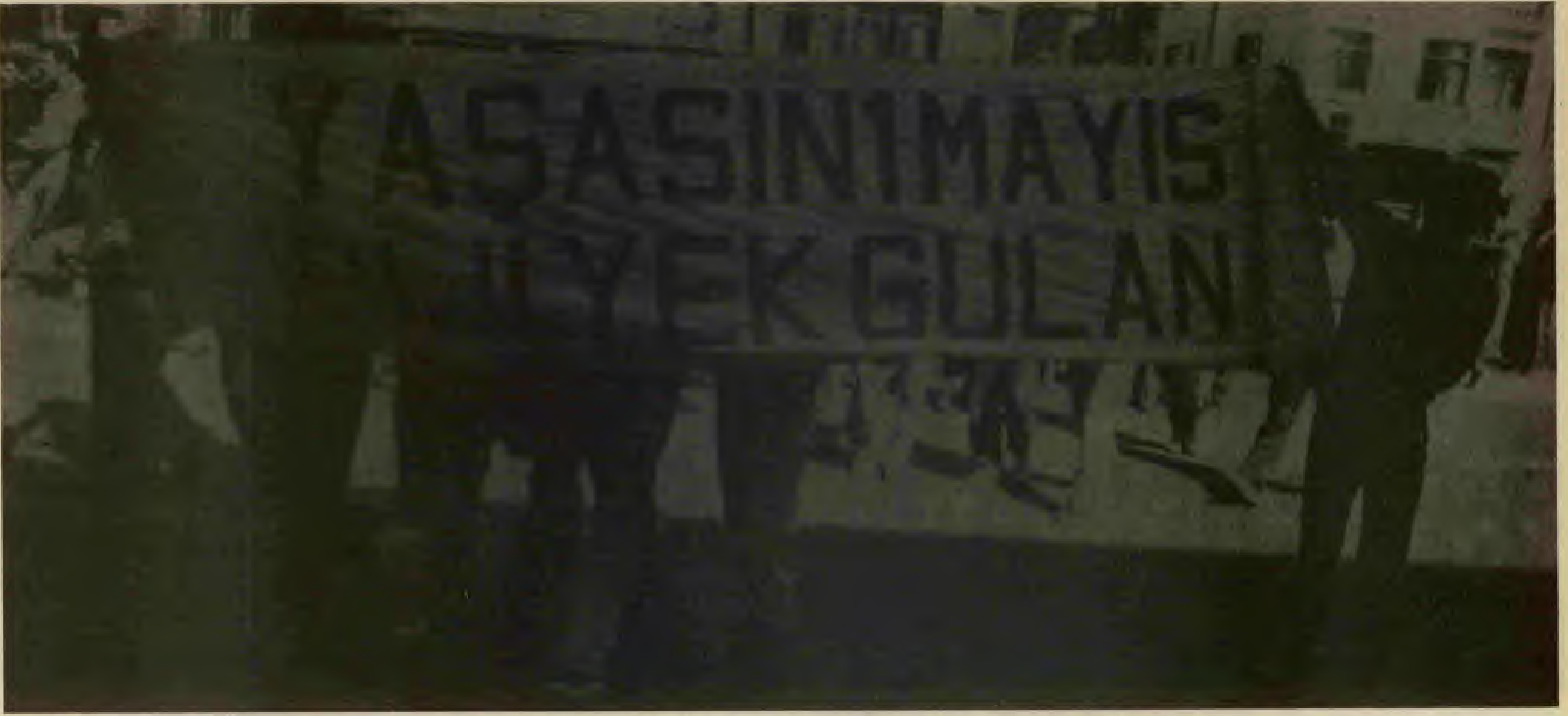
Yoldaşlar, Fransa örgütü olarak bizim yaptığımız çalışmalar şunlar:

- Her yoldaşın arkadaş çevresini ve aile ilişkilerini ziyaret ediyoruz.
- Atölyelerde işçilerle konuşup 1 Mayıs'ın önemini anlatıyoruz.
- Türkiye'den gelen arkadaşlarla konuşuyoruz.
- Foyerde toplu olarak yaşayan Türkiyeli arkadaşları ziyaret ediyoruz.
- 1 Mayıs'ta söyleyeceğimiz marşları bilmeyen arkadaşlara yazarak veriyoruz.
- 1 Mayıs'ta atacağımız belgilerin Türkiye'ye yönelik olmasına daha çok ağırlık veriyoruz.
- 1 Mayıs katılımımız her yıldan daha fazla olması için büyük bir çaba harcıyoruz.
- 1 Mayıs harcamaları için bir fon açtık.

Tüm yoldaşların, arkadaşların işçi bayramı kutlu olsun.

TKP illegal ve özgürdür!
Tek yol devrim!
Yaşasın 1 Mayıs!

Z.Yener, Fransa

Bu 1 Mayıs'ta İstanbul sokaklarında işçinin sesi gürledi

Yaşasın işçil rin mücadel günü 1 Mayıs!

1 Mayıs günü sabahın erken saatlerinden itibaren İstanbul kıpır kıpırdı. Emekçi insanlar, işçi bayramı 1 Mayıs'ı kutlamak için sokaklarda öbek öbek dolaşıyorlardı. Çeşitli kentlerden otobüsler geliyor, işçiler, öğrenciler miting alanlarına doğru gidiyorlardı.

1 Mayıs günü sabahın erken saatlerinden itibaren İstanbul kıpır kıpırdı. Emekçi insanlar, işçi bayramı 1 Mayıs'ı kutlamak için sokaklarda öbek öbek dolaşıyorlardı. Çeşitli kentlerden otobüsler geliyor, işçiler, öğrenciler miting alanlarına doğru gidiyorlardı.

Burjuvazi de hazırlık içindeydi. Polisler, telsizleri açık, heyecanlı, korkulu, olacakları bekliyorlardı. 1 Mayıs alanına girmek isteyenleri engellemek için, alanın giriş yerlerinde 1-2 bölükten oluşan komanda birlikleri yığılmış, panzer ve polis araçlarından oluşan bir barikat kurulmuştu.

Haydi 1 Mayıs alanına

Halkımız 1 Mayıs'ı kutlamak istiyordu. 12 Eylül öncesinde bile rastlanmamış ölçüde bir istek vardı. Bunu hiçbir güç engelleyemezdi, engelleyemedi de. 1 Mayıs coşkuyla kutlandı.

İstanbul'da, sabah saat 8.15'te Merter camii önünde toplarlananlar sloganlar atarak yürüyüşe geçtiler.

Saat 8.30 civarında da İstiklal caddesinde toparlanan başka bir kalabalık sloganlar atarak yürüyüşe geçti. Polis, copuyla, sopasıyla saldırdı. Gurup ara sokaklara dağıldı.

Bir yandan Divan Oteli'nin bulunduğu alandan, öte yandan Tarlabaşı'nda açılan yeni yoldan 1 Mayıs alanına girilmeye çalışılacaktı. Bir yandan da, sendikacıların çağrısı üzerine Abide-i Hürriyet meydanına gitmek üzere Mecidiyeköy otobüs duraklarında toplanan işçilerle birlikte 1 Mayıs alanına doğru yürünmeye çalışılacaktı.

Divan Oteli'nin bulunduğu bölgeden saat 10.30'da sloganlar atılarak alana doğru yürünmeye başlandı. Polisin saldırması sonucunda kalabalık dağıldı. Dağılanlar, öbekler halinde Divan Oteli-Harbiye arasında yeniden toplanıp, sloganlar attılar. Atılan sloganlar ağırlıkla şunlardı: "Yaşasın 1 Mayıs", "1 Mayıs hakkımız söke söke alınız", "biji yek Gulan".

Polis saldırıyor, dağıtmaya çalışıyor, sonra biraz ileride tekrar toparlanılıyordu. Bu durum saat 11.00'e kadar sürdü.

Saat 11.00 civarında Tarlabaşı'nda toplanan binlerce kişi yine alana doğru yürümeye başladı. İstiklal Caddesi'ndeki gösteriden dağılanlar da burada toparlanmışlardı. Polis taşa tutuldu. Odun yüklü bir kamyondan alınan odunlarla polisle göğüs göğüse çatışmaya girildi. Çöp bidonları, barikat oluşturmak üzere devrildi. Şişhane tarafına doğru inenler, iki polis otosunun camlarını kırarak, içinde polis olan bir arabayı hurdaya döndürdüler. Polis, kalabalığı kolay dağıtamayacağını anlayınca silaha sarıldı ve kalabalığa karşı yaylım ateşine başladı.

Birçok kişi kurşunlarla yaralandığı gibi işçi sınıfının gencecik fidanı Mehmet Ali Dalcı da burada şehit verildi. Burada da "yaşasın 1 Mayıs", "biji yek Gulan", "1 Mayıs hakkımız söke söke alınız", "tek yol devrim" sloganları en çok atılan sloganlar oldu.

İnsanlar, Kasımpaşa'nın ara sokaklarına dağılarak kayboldular. Dolapdere'de yeniden buluşularak Taksim'e doğru yürüyüşe geçildi. Çıkan çatışma sonucunda dağılan kalabalık ara sokaklardan gelerek Şişli Adliyesi önünde yine toplandı. İlerledikçe yeni katılan emekçilerle birlikte sayı yeniden 2 bine ulaştı.

1 Mayıs alanına yakın yerlerde, eylemin dağılması sonucunda, bu kez Mecidiyeköy'de eylem başladı. Saat 11.15 civarında binlerce işçi yürümeye başladı. Sloganlar atılarak, 2 kilometreye yakın yürüyüş oldu. "yaşasın işçilerin mücadele günü 1 Mayıs", "1 Mayıs engellenemez", "tek yol devrim", "genel grevle yüklen, yıkılsın bu düzen", "yaşasın 1 Mayıs", "işçiler elele genel greve" sloganları sürekli atıldı.

Polis, Yıldız Üniversitesi'ne doğru yürüyen kortejin önünü, Edebiyat Fakültesi'nin yakınındaki kavşakta kesti ve kalabalığa saldırdı. Birçok insan polis tarafından coplandı. Kalabalık dağıldığında yerde 3 yaralı işçi hareketsiz yatıyordu.

Dağılan kortej 200 metre ilerde yeniden toparlanmaya başladı. Ve öne çıkanların, "işçiler haydi 1 Mayıs Alanı'na" sloganıyla, kitle 1 Mayıs alanına doğru yürümeye başladı. Şişli Camii'ne kadar yürüdü. Burada polis tekrar saldırdı ve yine dağıttı.

1 Mayıs alanının yakınlarındaki gibi, öbek öbek slogan atmalar, burada da başladı. Mahalle aralarında kümelenen insanlarla polis arasında kaçmakovalamaca, taş atmaca oldu. Polisin genç yaşlı demeden insanları saçlarından çekip sürüklemesine karşı, polislerin de şapkaları çıkarılıp kafalarına vuruldu.

İşçi seli Mecidiyeköy

Saat 9.00 civarında Mecidiyeköy otobüs durağı tıklım tıklımdı. Mecidiyeköy civarında binlerce işçi *izin verilmediğini* bildikleri halde 1 Mayıs'a katılmak için bekliyorlardı.

Saat 10.30 civarında alana "Yaşasın 1 Mayıs", "1 Mayıs engellenemez" diye slogan atarak çıkanlardan sonra işçiler hemen kenetlenerek yürüyüşe geçtiler. Orak çekiçli bayrak çekildi. Mecidiyeköy karakolu önünde bekleyen polis saldırıya geçti. Dağılan kortej biraz ilerde birleşerek ve sayıları yeni gelenlerin katılımıyla biraz daha çoğalarak yürümek üzere yeniden birleşti. Taksim çevresinde eylemlere katılanlar da buraya gelmişlerdi. 1 Mayıs sloganları ortalığı inletiyordu.

Bu arada İstanbul'un çeşitli yerlerinde eylemler devam ediyordu. Ambarlar'daki nakliyat işçileri, saat 9.00'da topluca işi bırakarak yürüyüşe geçtiler. Polis orada da saldırdı.

(Devamı 4.sayfada)

TKP İstanbul Bölge Komitesi basın bildirişi:

MEHMETLER ÖLMEZ BU SINIF YENİLMEZ

Türkiye işçi sınıfı ve onun devrimci gençliği, dünya işçi sınıfının mücadele, dayanışma ve birlik günü 1 Mayıs'ı, burjuvazinin tehdit ve saldırılarına, bazı sendikacıların hainliklerine rağmen kararlılıkla kutladı.

Burjuvazinin tehdit ve saldırıları, sahtekarlıkları, sendikacıların hainlikleri bu şanlı günün kutlanmasını engelleyememiştir. 1 Mayıs alanına onlarca koldan, binlerce kişi yürümüş ve polisin kurşunlarına karşı göğüs göğüse mücadele verilmiştir. Bu mücadelede işçi sınıfının gencecik fidanı Mehmet Dalcı, kahpe kurşunlarla yaşamını yitirmiştir. Onlarca işçi ve devrimci yaralanmıştır.

Bu yıl 1 Mayıs alanına girilememiştir ancak tüm İstanbul 1 Mayıs alanı olmuştur. İşçilerin devrimcilerinin kanlarının döküldüğü her yer 1 Mayıs alanı olmuştur. Tarlabaşı, Kasımpaşa, Harbiye, Şişli, Mecidiyeköy, Merter ve daha birçok yerde militança bir kutlama yapılmıştır.

İşçi sınıfı, bu saldırıları ve kahpe kurşunları atanları hesap defterine çoktan kaydetmiştir.

1977'nin, 12 Eylül'ün, işkence ve idamların,... herşeyin hesabını işçi sınıfı devrimi yaparak soracaktır. Dökülen her damla kan işçi sınıfının kanıdır. Bu kan yerde kalmayacaktır.

İşçiler aynı zamanda Türk-İş içindeki bu hain sendikacılara karşı mücadeleyi daha da yükselteceklerdir. Ve işçiler Türk-İş'i eninde sonunda demokratik, militan ve birliğini tam anlamıyla sağlamış bir konfederasyon yapacaklardır. Bu kavga gelecek kavgasıdır. Bu kavgada partimiz en önde yer alacaktır.

Burjuvaziden Mehmet'in hesabını soracağız!

Mehmetler ölmez, bu sınıf yenilmez!

Tek büyük işçi sınıfı!
Tek silah illegal parti!
Tek yol devrim!

Türkiye Komünist Partisi
İstanbul Bölge Komitesi

Burjuvazi saldırıyor, ama buna karşılık öfkeler de kabarıyor

OLAYLAR TIRMANIYOR

1 Mayıs'tan sonra protesto eylemleri ard arda geliyor. Okullarda işgaller oldu. Gazeteciler yürüyüş yaptılar.

1 Mayıs günü işçi bayramını kutlamak isteyen binlerce insanın üzerine polisin saldırması, ateş açması üzerine ülkede tansiyon oldukça yükseldi. Genç işçi Mehmet Dalcı'nın haince öldürülmesi her yerde nefretle anlatılıyor.

İstanbul'daki öğrenciler, okullarda boykot yapma kararı aldılar. Polisin okul birimlerinden atılması istemi zaten yükselmişken, bu olayların olması nefreti daha da artırdı.

1 Mayıs'ın ertesi günü İstanbul Üniversitesi merkez binası önünde öğrenciler eylem koydular. "Yaşasın 1 Mayıs", "Mehmet'ler ölmez", "faşist polis dışarı", "biji yek Gulan" gibi sloganlar atıldı. Hukuk fakültesinin bulunduğu binaya sloganlar yazıldı. Rektörülük binası önünde toparlanan öğrenciler, "öğrenciler kol kola, genel boykota", "hocalar saflara" sloganlarını atarak, kapılara zincir vurdular. Genel boykot çağrısı ile eylem son buldu.

Yıldız Üniversitesi'nde öğrenciler önce bahçede toplanarak, zafere kadar mücadelelerinin süreceğini yeniden dile getirdiler. Daha sonra toplu halde İdare Amirliğine gidildi. Polis odasının kapısı kırıldı, içine girildi. Daha sonra Barbaros Bulvarında Yıldız yokuşu trafiğe kapatılarak ateş yakıldı. Oraya yetişen polis ile öğrenciler arasında çatışma çıktı. Gelen polislere öğrenciler taşlar attılar. Polis otoları tahrip edildi. Yarım saat kadar süren eylem sırasında polise adam kaptırılmadı.

Bir diğer özelliği de, değişik okullardan da eylemlerine destek vermek amacıyla gelen öğrencilerin varlığı oldu.

Yine 1 Mayıs'ın ertesi günü İstanbul'da bombalar patladı. Bombaların konduğu binalar hasar gördü.

Ankara'da, İzmir'de, Edirne'de, vb. okullarda forumlar yapılarak 1 Mayıs günü olan olaylar protesto edildi.

Cezaevinde bulunan devrimciler de, kendi koşullarında 1 Mayıs eylemlerine katıldılar. Cezaevlerinde de 1 Mayıs kutlandı. Bayrampaşa Özel Tip cezaevinde bulunan devrimci tutuklular, 1 Mayıs'ta İstanbul'da meydana gelen olayları protesto etmek amacıyla 2 günlük açlık grevine başladıklarını bildirdiler.

Basın 1 Mayıs olaylarını görüntüledi Ya sonra?

1 Mayıs günü polisin yaptıklarını gazetelerde yayınlayan gazeteciler ilk günden başlayarak, polis tarafından saldırıya uğradılar.

1 Mayıs günü, polis saldırdığı gazetecilerden biri olan *Hürriyet* muhabirinin kolunu İsrail usulü sopasını kullanarak kırdı. Daha 1 Mayıs gününün resimleri gazetelere çıkmadan, polis hıncını almaya başlamıştı bile. "Eline geçen" gazetecileri, onlar gazeteci olduklarını söyledikleri halde tekmelemeye, onlara vurmaya devam ettiler. Sanki polis, en başından itibaren gazetecilere vurmayı planlıyordu.

Sonra Mehmet Dalcı'nın cenazesi sırasında toplanıldığında da gazeteciler de oradaydı. Burada yine gazetecilere saldırıldı, fotoğraf makinaları ellerinden alındı, kırıldı. *Cumhuriyet, Günaydın, Hürriyet, Sabah* ve *Zaman* gazetlerinde çalışan muhabirler yaralandılar. *Nokta* muhabiri ise ağır sayılacak bir şekilde hastahaneye kaldırıldı.

Basın Konseyi bu durumu protesto etmek amacıyla Özal'a telgraf çekti. Halbuki polise ateş emrini veren Özal'ın ta kendisiydi.

Gazeteciler 5 Mayıs 1989'da sessiz yürüyüş yapma kararı aldılar. Eyleme bin kadar gazeteci geldi. En önde 1 Mayıs günü yapılan eylemde çekilen, daha doğrusu polisin, işçilerin ve öğrencilerin neler yaptığını konu alan resimlerden birkaçı büyütülmüş olarak taşınıyordu.

Gazetecilerin sessiz yürüyüşüne polis saldırmadı, ama bu kez de burjuvazinin başka bir kolu, dinci gericiler (irticacılar) saldırdılar. Makinaların parçalamaya, içindeki filmleri almaya çalıştılar.

Gazeteciler, burada çıkan çatışmayı da protesto etmek için daha sonra Valiliğin önüne gittiler ve orada makinalarını asarak eylemlerini sürdürdüler.

Ankara'da da gazeteciler eylem yaptılar. Ama burada itfaiye değil, polis saldırdı. Makinaları parçalandı.

Burjuvazi durmuyor, habire sağa sola saldırıyor. Burjuvazinin saldırısı durmuyor ama kimse de bunu yutmuyor. Bunlara karşılık öfkeler gittikçe kabarıyor.

Boşuna demiyoruz: "Demokrasi için tek yol devrim"

Haydi yoldaşlar ileri!

(Baştarafı 3.sayfada)

Sultanahmet'te, Topkapı'da eylemler oldu. Cağaloğlu'nda yanan bez parçalarının yola atılmasıyla trafik kesildi. 1 Mayıs sloganları atıldı.

Dağılan kortejlerin, sokak aralarında birleşerek tekrar 1 Mayıs alanına yürüme çabaları, Mecidiyeköy-Şişli-Harbiye-Taksim güzergahında saat 12'ye kadar sürüp gitti. Başlarda adam toplamaktan çok, dağıtma amacında oldukları görülen polisler, 1 Mayıs'ı kutlamak isteyenleri sokaklardan kolay kolay kovamayacaklarını anladıklarından adam toplamaya başladılar.

Havada dolanan 4 polis helikopteri, kümelenen işçilerin yerlerini saptıyordu ve çevik kuvvete bildiriyordu. Görevlendirilen 18 bin polis, telsizlerinden gelen haberlere göre, "yardım" istenen yere anında yetişmeye çalışıyordu.

Sendikalar sarı olmaz Sarı sendikacı başta kalmaz

1 Mayıs'tan önce, "hiçbir engeli takmayarak, ne olursa olsun 1 Mayıs'ı kutlayacağız" diye mangalda kül bırakmayan sendikacılar, gün geldiğinde sözlerinden dönerek, kendilerini işçiye biraz daha iyi tanıttılar. "Provokasyona yol açmamak"(!) için son anda yürüyüşten vazgeçtiler.

Sabahleyin Mecidiyeköy'deki Laspetkim-İş binasında toplantı yapan tertip komitesi, Cevdet Selvi ve SHP'nin DİSK'li milletvekillerinin de etkisiyle eylemi iptal etti. Münir Ceylan, provokasyon olacağı konusunda istihbarat aldıklarını, dün toplantılarını yaparlarken sivil giyimli 3 polisin gelip kendilerine, eğer yürürlerse tertip komitesinden en az bir kişinin öldürüleceği, ayrıca 1 Mayıs 1977'den daha büyük bir katliam olacağı şeklinde tehdit savurduklarını söyledi. Bunun üzerine kararlarından vazgeçtiklerini açıkladı.

Yine de sabahın erken saatlerinden itibaren, 8-9 bini aşan işçi-emekçi sokakları doldurmaya başlamıştı. İşçilerin bazısı ya şabahtan hiç işe gitmemiş, ya da İkitelli'deki Permatik fabrikasında olduğu gibi, toplu halde viziteye çıkarak, işçi tulumlarıyla eylem alanına gelmişlerdi.

Bazı sendikacılar da, son anda işçilerin arasına gelerek onları geri döndürmeye çalıştılar. İşçiler, dağılma kararını açıklayanları yuhaladılar. Oyun içinde oyun oynandı. Petrol-İş'ten, yeni sosyal demokrat kafalı bir adam olan Mehmet Çelik, işçilere dağılmalarını söylerken tutuklandı. Şimdi "mücadele(!) ederken tutuklandı" diye adamı kahraman ilan etmeye çalışacaklar. Tertip Komitesi'nin eylemi iptali Münir Ceylan'ı karalarken, yeni sosyal demokrat kahramanlar yaratılmak isteniyor.

Birkaç önemli nokta

1 Mayıs sonrasında Evren, "işçilere gösterilere katılmadıkları için teşekkür ederiz" dedi, ama bunun aslının olmadığını herkes iyi biliyor. 1 Mayıs günü bütün İstanbul'da kutlamaya onbinlerce işçi katıldı. Hem de polisle kıran kırana kavga ederek.

En önemlisi, bütün bu eylemlerde yer alanların yüzde doksanı işçiydi.

Bu 1 Mayıs'ta bir diğer önemli şey de, 1 Mayıs'ı aktif olarak kutlamak için sokaklara çıkmamış insanların aldığı tavırlardı. Evlerin camlarından insanlar bakıyor ve alanlardakileri ya alkışlıyorlar, ya da sloganlara katılıyorlardı. Ayrıca, o anda eyleme katılan bir sürü emekçi vardı. Lokantanın birinden fırlayan bir çırak, polislerin üzerine yumruk sallayarak heyecandan zıplıyordu. Eylemden sonra, onlarca işçinin, gencin yaralanmasına rağmen, emekçiler, "polislerin kötü yaralandığını, taşlanan arabalar sırasında bir polisin ağır yaralandığını, ölmek üzere olduğunu" burjuva devletin kendilerine ettiği eziyetin acısını alırcasına, zevkle anlatarak, eyleme katılmasalar da tepkilerini dile getiriyorlardı.

1 Mayıs 1989'da alana girilemedi ama Taksim çevresinden Mecidiyeköy'e kadar uzanan tüm o geniş alan 1 Mayıs alanı oldu. Bu hat üzerinde polis vuruyor, çatışma çıkıyor, dağılınıyor, 2-3 kilometre ötede yeniden toplanılıyordu.

İşçi sınıfı Mehmet'in hesabını unutmayacak, bunu burjuvazinin burnundan fitil fitil getirecektir. Ve gelecek yıl 1 Mayıs'a misliyle daha kalabalık katılacaktır. İşçi sınıfı kavgadadır. Hodri meydan!

Haydi işçiler emekçiler 1 Mayıs 1990'ı daha güzel kutlayacağımızın andını içelim!

Yaşasın işçilerin mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs!

Burjuvaziden gencecik fidanımız Mehmet'in hesabını devrim yaparak soralım!

Basın açıklamaları

Tertip komitesinin ve bir gurup işçinin 1 Mayıs öncesindeki basın açıklamalarını aşağıda veriyoruz. Pazartesi sabahı eylemi iptal eden Tertip Komitesi'nin bu açıklamasının da samimiyetsiz olduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor.

Basın Açıklaması

Bizler aşağıda imzaları bulunan yurttaşlar 1 Mayıs Emek Bayramı'nı kutlamak üzere İstanbul Valiliği'ne başvurmuş bulunuyoruz.

Tören alanı olarak öncelikle Taksim (1 Mayıs) alanını 19 Nisan tarihli dilekçemizde talep etmiş durumdayız.

Bu girişimimizin İstanbul'da varolan sendikaların yürüttüğü ortak 1 Mayıs kutlama çalışmalarına ve programlarına bağlı olduğunu, ayrı baş çekmediğimizi belirtiriz.

1 Mayıs Emek Bayramı, işçi sınıfının ve emekçi sınıfların asırlık mücadeleler sonucunda elde ettiği, Türkiye'de ve uluslararası alanlarda kazanılmış ve kullanılmış büyük bayramdır.

Moral, insani ve sınıfsal boyutlarıyla yüzmilyonların, dünya emekçilerinin bayramıdır.

1 Mayıslar engellenemez.

Yaşasın işçi ve emekçi sınıfının birlik ve mücadele bayramı!

Yaşasın işçi sınıfının ulusal ve uluslararası kardeşliği ve dayanışması!

Mustafa Kızıler
Yücel Uçar
Nejat Yazıcıoğlu
Tahsin Sorkun
Metin Benol
Cahide Özkök
Ahmet Yüzüak

1 Mayıs'ı kutlayacağız

1 Mayıs geliyor.

İşçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü, her ulustan, her ırktan, her inançtan ve görüşten işçinin, emekçinin bayramı geliyor.

Bu 1 Mayıs 100'üncü 1 Mayıs.

Tam 100 yıldır tüm dünyada her koşulda kutlanıyor 1 Mayıs.

1 Mayıs ülkemizde de kutlandı, kutlanacak. İşçiler, emekçiler varolduğu sürece 1 Mayıs'lar varolacak. 1 Mayıs çarpıtılmaya çalışıldı uzun yıllar, sökmedi. 100 binlerle kutlandı 1 Mayıs. Daha sonra kana bulandı. 1 Mayıs'tan korkanlar engellemeye çalıştılar 1 Mayıs'ı.

İşçilerin cevabı daha yığınsal 1 Mayıs'lar oldu. 1 Mayıs, fabrikalarda işçilerin, emekçilerin yüreklerinde yaşadı. Bugün 1 Mayıs'ı kutlamanın önünde hiçbir hukuksal engel yoktur. Avrupa Topluluğu'nun, Türk-İş'in üyesi olduğu ICFTU'nun, İLO'nun 1 Mayıs'ı kutlama yönünde çeşitli kararları vardır. Kapitalist ve sosyalist sistem üyesi 100'ü aşkın ülkede 1 Mayıs kutlanmaktadır.

Ülkemizde de işçiler, emekçiler sendikaları öncülüğünde 1 Mayıs'ı yasal ve yığınsal olarak kutlamak istiyorlar. Bütün dünya işçileriyle aynı günde ekmek, barış, özgürlük istemlerini dile getirmek istiyorlar.

Sendikalarımızın geçen yıl yaptığı başvuru keyfi olarak reddedildi. 1 Mayıs'ı kutlamak isteyenler coplandı, dövüldü, gözaltına alındı, tutuklandı.

Biz aşağıda adları sıralanan sendikalar 1 Mayıs'a, 1 Mayıs geleneğine bu yıl da sahip çıkıyoruz.

1 Mayıs İşçi Bayramını Şişli Abide-i Hürriyet Meydanı'nda saat 12.00'de bir mitingle yasal ve yığınsal olarak kutlayacağız.

Bu amaçla bugün İstanbul Valiliğine gerekli yasal bildirimde bulunuyor ve Türk-İş'lisi, Hak-İş'lisi, bağımsızı ile tüm sendikalı, sendikasız işçileri, emekçi halkımızı, demokratik kurum ve kuruluşları, meslek örgütlerini, demokrasiden yana tüm güçleri, 1 Mayıs'ı kutlamak için Şişli Abide-i Hürriyet Meydanı'na çağırıyoruz.

Tertip Komitesi
Münir Ceylan
(Petrol-İş Genel Başkanı)
İlhan Dalkılıç
(Otomobil-İş Genel Başkanı)
Hasan Basri Babalı
(Kristal-İş Genel Başkanı)
Vahdettin Karabay
(Laspetkim-İş Genel Başkanı)
Yener Kaya
(Deri-İş Genel Başkanı)
Yurdal Şenol
(TÜMTİS Genel Başkanı)
Hüseyin Hasdemir
(Basın-İş Genel Eğitim Sekreteri)
Eyüp Sıhhatli
Y.Haber-İş(DİSK) Genel Başkanı
İstanbul, 19.4.89

Mehmet'in cenazesi militan bir eyleme dönüştü

M hmet'ler "lmez bu sınıf yenilmez

1 Mayıs günü kafasından giren kurşun nedeniyle önce bitkisel hayata giren, kısa süre sonra da ölen genç işçi Mehmet A.Dalcı'nın cenazesi Zeytinburnu'nda Konyalı camiinde kaldırılmak üzere bekliyordu. İlk başta cenazenin bulunduğu yer gizlenmeye çalışılmıştı. Ama gizlenemediği için polis bölgede tetikte geziyordu.

Saat 11.00'den itibaren, cenaze namazının kılınacağı caminin yakınında, Zeytinburnu parkında — Adliye'nin önünde ve çevresinde — işçiler ve öğrenciler toplanmaya başladılar. Beş bine yakın insan vardı. Emekçiler, burjuvaziye kızgınlıklarından, gencecik işçiye sahip çıktıklarından orada bekliyorlardı.

Öğle namazının kılınmaya başlamasıyla birlikte kortej oluşturuldu. Namaz bittiği zaman önde cenaze, çiçekler ve Mehmet'in fotoğrafıyla birlikte yürünmeye başlandı. 150 metre yüründükten sonra ara sokaktan çıkan çevik kuvvet ekibi, korteji böldü. Polis cenazeyi kaçırmak için korteji bölmüştü ve cenazeyi kaçırmıştı.

Kitle, cenazenin arkasından gitmeye çalıştı. Polis şefi tam, "bu yaptığınız toplantı ve gösteri yasasına aykırıdır, bizi zor kullanmaya mecbur etmeyin" türünden konuşma yapıyordu ki, "faşist polis, Mehmet'in hesabını soracağız" sloganlarıyla konuşması kesildi. Bundan sonra polisin saldırısı başladı. İlk coplar daha çok önlerde duranlara geldi. Birçok insan copla yaralandı.

Bunun üzerine arkadan işçiler taşlarla polise saldırdılar. Polis gaz bombası kullandı. Silah sesleri de geldi ama, o gürültü arasında tam anlaşılamadı. En az 4-5 gaz bombası attılar. Gözlerimizden şapı şapır yaş akıyordu. Orası resmen anababa gününe döndü. Ve bu çatışma guruplar halinde tüm Zeytinburnu'nda sürdü gitti.

Polislerin hepsinde kalkanlar vardı. Gerçi 1 Mayıs'ta da bazı yerlerde, kalkan kullanmışlardı ama bugünkü gibi değildi. Bugün resmen kalkan ile kuşanmışlardı. 1 Mayıs'ın ertesi günü, İnönü TV'deki konuşmasında "ateş açmak yanlış, Avrupa'da gösteri nasıl dağıtılıyor biliyoruz, polis gaz bombası ve kalkan kullanıyor, bizim polis niye kullanmıyor" demişti. Bu hatırlatma teşekkürle karşılanmış olmalı ki, gözlerimizi yaş içinde bırakan, önümüzü göremez hale getiren gaz bombası da kullanıldı, kalkan da kullanıldı.

Çok insan yaralanmıştı. Bunların bir kısmı polisin coplarından, bir kısmı kalkanlardan geri dönen taşlardan yaralanmıştı. Dolayısıyla atılan taşlarla polis kalkanlı olduğundan pek fazla etkili olmuyordu. Çatışma 1 saate yakın bir süre sürdü. Polis tarafından yarılan kortej 300-400'lük guruplar halinde bütün Zeytinburnu'na dağıldı.

Bu arada 1 Mayıs haberlerini büyük büyük resimlerle, "silah çeken eller kırılsın" gibi başlıklarla veren, olayı polis memurları düzeyine indirgeyen gazete yazıları da polisi çok kızdırmış olsa gerek ki gazeteciler üzerine ekipler yollanıyordu. Kavga sırasında *Nokta* muhabiri ağır yaralandı.

Her dağılınan yerde, gösterici gurupların önüne çıkan çevik kuvvet ekibiyle taşlı-sopalı çatışma devam etti. Tabii bu arada polise de birçok hasar verildi. İçinde bulunduğumuz gurupla birlikte 2 polis minibüsünü ve bir sivil polis otosunu tahrip ettik.

Sloganlar atılarak Merter'e, yani E5 karayoluna çıkıldı. Mahalle aralarında yürürken, "1 Mayıs yaşıyor, yaşayacak" "Mehmetler ölmez, bu sınıf yenilmez" sloganları sürekli atıldı. "Faşist polis", "yaşasın 1 Mayıs", "biji Kürdistan" "biji yek Gulan" sloganları da sık sık atıldı.

Kendi aramızda cenazenin gömüleceği yere gitme kararı almıştık. Küçük guruplar halinde Topkapı mezarlığına gidildi. Diğer guruplar da aynı kararı almışlar.

Tam örgütlü birşey olmadığından mezarlığa, cenaze törenine katılan 5 bin kişinin hepsi gelmedi. Mezarlıkta yaklaşık bin kişi toplandı. Biz gittiğimizde polis cenazeyi gömüp gitmiş. Hep birlikte bu yiğit işçinin mezarı başında toplandık, bir dakikalık saygı duruşunda bulunduk ve tüm devrimcilerin katıldığı devrim andını içtik. Sloganlar atılarak, kortej halinde mezarlıktan çıkılıp dağılındı.

Mezarlıktan ayrılırken yine "Mehmetler ölmez, bu sınıf yenilmez", "tek yol devrim" sloganlarıyla kararlılığımızı dile getirdik.

Ey, burjuvazi! İşçi sınıfı nice devrim şehitlerimiz gibi Mehmet'in de hesabını senden kötü soracak. Buna da hazırlanmayı unutma!

Osman Çağlar, İstanbul

Daha öteki yoldaşlarla buluşamadan kendimizi kavgada bulduk

1 Mayıs'ta sokaktaydık

Üzerimize doğru gelen polislere taş ve sopalarla cevap verdik. Polis arabasını tahrip ettik. Çöp bidonlarını devirdik.

Yoldaşlar, 1 Mayıs'ta İstanbul'da olanları bir an önce size aktarmak istedim.

Bizim ekip, diğer yoldaşlarla buluşamadan kavganın içine girdi. Şişhane'ye giden yolda polisle karşılaştık. Yanımızda olan gurubun çoğunluğu Devrimci Sol'cu arkadaşlardı. Yaklaşık 1500 kişi civarındaydık.

Üzerimize doğru gelen polislere taş ve sopalarla cevap verdik. Polis arabasını tahrip ettik. Çöp bidonlarını devirdik. Ülker'in arabasını çevirdik, tam devirecektik ki, içindeki bir bayan 2 erkek, "biz de sizin gibi işçiyiz" deyince, onları bıraktık, geçtiler.

Komik birşey oldu. Bu kavgalar, araba taşlamalar sırasında beraber olduğumuz gençleri biz Devrimci Sol'dan arkadaşlar zannettik. Sonra öğrendik ki, onlar bizim gençlik ekibindenmişler ve işin hoş tarafı onlar da bizi PKK'lı zannetmişler. Bu katıldığımız eylemde kimliğimizi belirleme yönünde bir eksiğimiz olduğunu da gösteriyor.

Saldırı sırasında bir de alkış yapıldı. "Tek yol devrim", "yaşasın 1 Mayıs", "biji yek Gulan" sloganlarını hep birlikte haykırdık. Sonradan 2500-3000 kişi olduk. Polisi kovalıyorduk, bizden çok kötü tokat yediler.

Polis resmen üzerimize ateş etti. Ağaçların yaprakları hep aşağıya dökülüyordu. Biz polisten dayak yemedik ama kurşun yarası alan epey arkadaş oldu. Biri komada olmak üzere en az 5-6 arkadaş kurşun yarası aldı.

1 Mayıs güzel oldu. Burjuvaziye güzel bir ders verdik. Bayramımızı, kavga günümüzü, dünyadaki bütün işçilerle dayanışma günümüzü kutladık.

1 Mayıs 1990'da burjuvaziye daha güzel dersler vereceğiz!

Yaşasın mücadelemiz!

Bize attığı kurşunların hesabını burjuvaziden soracağız!

D.D., İstanbul

İşçi sınıfı

1 Mayıs'ı kutlamadaki

kararlığını gösterdi

Geri adım atılmaz işçi sınıfı satılmaz

Sendikacıların son anda yaptıkları döneklik işçi sınıfının yürüyüşünü engelleyemedi.

Sabahın erken saatlerinden itibaren buluşma yerine gitmeye başladık. Kitle önderlik bekliyordu. Sloganlar bağırarak caddenin ortasına fırlayan yoldaşlarımızdan sonra herkes birbirine kilitlendi. Yürüyüşe geçtik. Biz yürümeye geçiyoruz, polis saldırıyor, dağılıyoruz, sonra tekrar birleşiyoruz. Böyle 2-3 saat geçti.

Merter'de, Topkapı'da, Tersane yakınlarında, Tarlabaşı'nda, Beyoğlu'nun ara sokaklarında ve Taksim'e çıkmadan önce durdurulmuş çeşitli eylemler oldu. Mecidiyeköy'de, Şişli Köprüsü'nün altında da oldu. Bu eylemlere katılanların yüzde 90'ı işçiydi. Üst düzey sendikacılar hemen hemen yoktu, yalnızca bazı alt düzey yöneticiler vardı. Örgütsüzlük ve dağınıklık egemendi.

Bu yıl burjuvazi korkusundan 1 Mayıs'a izin vermedi, ama 1 Mayıs'tan korkusu yatışmak şöyle dursun, artarak çıktı. Taksim'de en az 2-3 bin, Mecidiyeköy'de en az 7-8 bin kişi vardı. Hepsinde de damgayı vuran işçilerdi. Ve bu kadar insan "izinli" gösteri yapmak için orada durmuyordu. Her türlü baskıyı, hainliği elinin tersiyle iterek, 1 Mayıs alanına gitmek için toplanmıştı.

Sabahleyin Laspetkim-İş binasında sendikacılar, tertip komitesinin ve onun genişletilmiş üyelerinin katıldığı bir toplantı yaptılar. İptal kararı alarak döneklik, hainlik ettiler. Bazıları için de en hafifinden şunu söyleyelim: Büyük bir yanlış yaptılar.

Bu kararın alınmasında Cevdet Selvi'nin önemli rolü oldu. Ateşi söndürmek için akın halinde başka bazı sendikacı SHP milletvekilleri geldiler. 1 Mayıslarıyla ünlü DİSK'in yöneticisi geçinenler, itfaiyeci kesildiler. Böylece akıllarınca büyük bir katliamı önlemiş oldular!

Tarlabaşı'nda çıkan çatışmada yaralananları ziyarete gittik. Ama genç işçi Mehmet Dalcı'yı kimseye göstermediler.

Yoldaşlar, şimdilik bu kadar. Kısacası, işçi sınıfının mücadele geleneği, bu 1 Mayıs'ta burjuvazinin topuna, silahına, tezgahladığı hainliklere rağmen coşkuyla yaşadı.

Yaşasın 1 Mayıs!

A.Eroğlu, İstanbul

DUYURU

Değerli okurlarımız, Avrupa'da 1 Mayıs kutlamalarıyla ilgili haberleri, yer darlığı nedeniyle gelecek sayımızda verebileceğiz.

Son ayların eylemleri işçi sınıfının savaş kararlılığını dosta düşmana gösterdi

Ger kirse ölmeye "lm ye geldik iktidarı almaya almaya geldik

İşçi eylemleri toplu sözleşme görüşmelerinde patronların işçilerin istediği ücret düzeyine yanaşmamaları üzerine başladı, idari maddeler, sendikal yaşamdaki yasaklar, vb. derken, sokak gösterileri hükümet ve düzen aleyhtarı sloganlarla çınladı. Eylemler, işçi sınıfının en ufak demokratik hakları için mücadelesinin devleti karşıya almak ve devrimci bir kavgayla bağlanmak zorunda olduğunu bir kez daha kanıtladı.

Fazla değil daha yılbaşında, "1989 işçi yılı olacak" demiş, işçinin baştan yürüdüğünü vurgulamıştık. Geçen sayımızda da, burjuva basının işçi eylemlerini kasıtlı olarak "pasif" eylem olarak nitelediğini, bu eylemlerin aslında güçlü ve *aktif* bir işçi hareketini gösterdiğini belirtmiştik.

İşçi tarihinin en büyük en yaygın eylemleri

Mart-nisan eylemleri, Türkiye işçi hareketi tarihinin şimdiye dek gördüğü en sürekli ve ısrarlı işçi eylemleridir. Öyle ki, bir zamanlar işçi sözünü ağzına bile almayan burjuva basın, şimdi *her gün* ortaya çıkan işçi gösterileriyle ilgili haberler için, özel köşeler hazırlamak zorunda kaldı. İşçi gösterileri, burjuvazi içindeki kavganın bir yansıması olan yerel seçimleri bile gölgede bırakarak, toplumun gündeminde en baş sıraya oturdu.

İşçilerin "kamu sözleşmelerinin çıkmaza girmesini protesto" gerekçesiyle başlattıkları, daha sonra iktidarı ve sendika yönetimlerini de protesto ettikleri eylemler, ta Aralık 1988'den bu yana *dalgalar halinde* gelişti. Her yeni dalgayla birlikte yeni işçi kesimleri kavganın içine çekildi, yeni eylem biçimleri uygulamaya konuldu. Tarihinde grev nedir bilmemiş işkollarında (örneğin SEKA grevinin gerçekleştiği kağıt işkolunda ve şeker endüstrisinde), işkolunun tümünü içine alan militan eylemler yapıldı.

Yemek boykotu, sakal bırakma gibi, fazlaca militan olmayan eylemler, ülkenin varolan koşullarında, onbinlerce işçinin katılımıyla ve yeni eylem biçimleriyle militan protesto gösterilerine dönüştü. Bu eylemler, bir yandan işçi sınıfının görece geri kesimlerini savaşımın içine çekerken, bir yandan da hızla daha ileri eylem biçimlerine geçmeye basamak oldu.

İşçi eylemleri yasa masa bırakmadı

İşçiler fabrika fabrika, işletme işletme *topluca* "hastalandılar", sokaklar caddeler topluca dispansere ya da hastaneye giden binlerce işçiyle doldu. İşçiler, üretim yerlerini terkederek bu tür yasadışı iş bırakmanın adını "toplu vizite" koydular. Burjuvazinin yasalarını ökçeleri altında çiğneyerek izinsiz, yasadışı protesto gösterisi ve uzun yürüyüşler yapmanın adını da "toplu viziteye gidiş" koydular. Eylem yaptıkları yerlerde hem şehir trafiğini, hem de şehirlerarası trafiği sık sık ulaşıma kapattılar. Toplu viziteye çıkışları öyle ayarladılar ki, birçok işletmenin işçisi hemen hemen aynı anda viziteye çıktı, kavşaklarda meydanlarda birbiriyle buluştu. Birbirlerini kutlamak için yaptıkları alkış eylemleri, yeri göğü sarstı.

"Toplu vizite"ye çıkma, biçimsel olarak yasal, ama içeriği itibarıyla her yönden yasadışı *bir toplu işbırakma eylemidir!* "Toplu viziteye gidiş" de, izinsiz gösteri ve yürüyüş yasağını hiçe sayan *yasadışı, yığınsal protesto gösterisidir.* Bunlar, Türkiye işçi sınıfının bilgeliğini yansıtan harikulade ve etkin buluşlardır! Burjuva legalitesinin nasıl lime lime edileceğinin de güzel örnekleridir.

Geliştirilen eylem biçimleri elbette bu noktada durmadı. "Fabrikayı terkederek toplu işi bırakma" biçimi, hızla "makina başında toplu iş bırakmaya" dönüştü. Onbinlerce yol işçisi, işe "geç gelmeye" karar verdi. Ya da, şeker endüstrisi işçilerinin yaptığı gibi, işe gelmekle birlikte, işbaşında bir saat "oturmaya" karar verdiler. Gölcük tersane işçileri ise bu süreyi iki saate çıkardılar. Gerekçe çok güzel: Yeterince ücret alıp besleneme-dikleri için işçiler yoruluyorlar, oturup dinlenmek zorunda kalıyorlar!

Bu arada, oturma eylemleri, giderek makina başından binanın kapısının önüne taşıyor, işletme müdürünün yolunu tıkıyor, kısacası işyerinde üretimi son derece etkin biçimde engelliyor.

Her gün yüzbinler sokak eylemi yapıyor

15-16 Haziran 1970'te, İstanbul ve İzmit'te sokağa dökülen işçi sayısı 70-100 bin dolayındaydı. Şimdi ise, tablo farklıdır. İşçi eylemlerinde İstanbul ve İzmit yine başı çekiyor. Ama, eylemler artık *bütün Türkiye düzeyinde* gerçekleşiyor. İstanbul'un göbeğinden Ağrı'nın Eleşkirt'ine, Hakkari'ye, İzmir Aliağa'dan Artvin'e dek, herhangi bir büyük kent, ilçe ya da şantiye, işçi eyleminin merkezi oluyor.

Türk-İş'in geçen yıl 11 Mart'ta yaptığı toplu yemek boykotu çağrısına tüm ülkede 2 milyona yakın işçi topluluğu katılmıştı. Eylem bir günlüktü. Ama katılımı itibarıyla büyük yankı uyandıran militan bir eylem olmuştu. Şimdi ise, mart ayından bu yana yoğunlaşarak, *her gün* devam eden eylemlere, kimi günler 300-400 bin dolayında işçi katıldı.

Mart-nisan eylemleri, Türkiye işçi hareketinde ölçekleri değiştirdi. Eyleme katılmalar belirli sendika şubeleriyle ve belirli sektörlerle sınırlı olarak değil, *bütün işkolu düzeyinde* gerçekleşti. Şu semt ya da şu fabrikanın değil, şu ya da bu işkolunun eyleme geçtiğinden konuşulur hale geldi. Haberlerde, örneğin şeker işkolunun 40 bin, demiryolu ulaşımı işkolunun 45 bin, ya da yol işkolunun 120 bin işçisinin, tekel işçilerinin hepsinin toplu eylemleri verilir oldu.

İşçi kadın kavganın sınıf sendikaların önünde gidiyor

Mart-nisan eylemlerinin çok önemli bir özelliği de kadın işçilerin katılımıdır. Feministler, kadının adı olup olmadığını, burjuva mı kalacaklarını yoksa "sosyalist" mi olacaklarını tartışa dursunlar, işçi kadın eylemdeydi, en önlerdeydi.

En militan, en coşkulu ve kararlı eylemlerde, kadın işçiler başlarda yürüyorlardı. Protesto sloganlarını yere göğe duyuran, eylem sırasında sendikasının yöneticisini burjuvazinin köpeklerine tutuklattırmamak için militan mücadele verenler *kadın işçilerdi.* Özellikle Gölcük'te gelişen eylemlerin gösterdiği odur ki, işçiler, kadını, erkeği, çocuklarıyla *sınıf olarak* eyleme çıkıyorlar.

Burjuvazinin liberal kalemşörlerinden Oktay Ekşi, korkudan dudakları uçuklamış olarak yazdığı bir yazıda, işçinin Türk-İş'i aştığını, sendikasından önde gittiğini haber veriyor ve yönetici sınıfı dehşet içinde uyarıyordu. Aynen öyledir. Mart-nisan eylemleri, işçi sınıfının, sendikal örgütlerin yöneticilerinden fersah fersah önde gittiğinin, kendi yöneticisini eyleme sürükleyip öne ittiğinin kanıtı oldu.

Derin bir öfke içinde sokakları protesto alanına çeviren yüzbinlerce işçi, yalnızca burjuvaziyi değil, kendi yöneticisini de protesto ediyor ve soruyordu: "İşçiler burada, sendikacı nerede?" Bu ve benzeri sloganların, tersanelerden, fabrikalardan ve öteki işyerlerinden boşalan işçilerin, sendika şube ya da genel merkez binaları önünde yaptıkları binlerce kişilik gösterilerde haykırılması anlamlı ve öğreticidir.

Türk-İş'te birleşip eylemlerde devleşiyorlar Sendika-içi demokrasi istemini yükseltiyorlar

İşçiler, sendikalarda yöneticilerin işçi yığınlarından geride kalmasını fırsat bilerek öne çıkartılan ve "sol" kılıf altında getirilen uyuz, bölücü girişimlere metelik vermiyorlar. Tersine onlar, bir yandan yığınsal ve militan mücadeleyi yükseltirken, bir yandan da *sendikalarına dört elle sarılıyor* ve ama sendika yöneticilerinden hesap soruyor, onları eylem içinde denetliyor.

"Geri adım atmayın, işçileri satmayın", "işçiler burada sendikacı nerede" gibi sloganlar, işçinin, toplu sözleşme pazarlıklarında kendi yöneticisinin örgüt tabanını örnek alarak mücadeleyi yükseltmesini, kararlı ve militan tutum almasını istediğini anlatır. İşçiler, sendikalarını eylem içinde değişikliğe uğratmaya çalışıyorlar. Kendi istemlerini en iyi yansıtanları sendikalarda yönetime seçeceklerini yineliyorlar. Bu açıdan, son işçi eylemleri, işçi sınıfındaki derin ve güçlü *sendika-içi demokrasi isteminin de* militan bir ifadesi oldu.

Polisi, jandarması, ordusuyla işçiye düşman burjuvazi

Mart-nisan eylemleri, eylem içinde olan işçi sınıfını, düşmanın, burjuva devletin baskı araçlarıyla yüzyüze getirdi. İşçiler nerede eyleme geçmeyi kararlaştırdılarsa, orada yüzlerce polisi hazır ve nazır bekler buldular.

Yalnızca polisin değil, TBKP'li yeni sosyal demokratların da işçi hareketini boğmak amacıyla pusuda beklediği, Camialtı, Haliç, Taşkızak tersanelerindeki işçilerin toplu vizite eylemleri sırasında bir kez daha ortaya çıktı. Militan kavgadan korkan uyuz TBKP yanlıları, polisin işçiye karşı kurduğu barikatın önünde, "işçi-polis elele" sloganını atmaya çalıştılar.

Ama bir yandan TBKP'lilerin, bir yandan da "polisi şirin göstermeye" yönelik yayınlar yapan *Milliyet* gibi burjuva organların bu çabası çabuk öldü. Önceleri göstericileri "koruyormuş" pozuna bürünmeye çalışan polis, öfkeyle ayağa kalkmış binlerce işçinin karşısında, zaten hiç kimseyi aldatamamış olan maskesini fırlatıp attı ve işçilere tahta coplarla saldırdı.

Bunun en yeni ve çarpıcı örneği, İstanbul'daki 1 Mayıs gösterileri sırasında polisin tutumudur. 1 Mayıs olayları, polis örgütünün, burjuvazinin kadrolu katil örgütlerinden biri olduğunun en taze kanıtı oldu. İşçi yığınlar, en demokratik hakları ve en doğal ekonomik istemleri uğruna sürdürdükleri kavgayı, polisi de tepeleyerek ilerleteceklerdir. 1 Mayıs'ta bunun güzel örneklerini de vermişlerdir.

Burjuvazi, işçi yığınlarının onbinlerle sokaklara dökülmesinden dolayı ciddi bir panik içindedir. Bu yüzden, bir yandan polisin taktiğini değiştirirken, öte yandan jandarma ve düzenli ordu birliklerini teyakkuza geçirmektedir. Hatta, Divriği'de toplu viziteye çıkan işçilere yaptığı gibi, jandarmaları işçinin üstüne salmaktadır. Ordu birlikleri ise, polisin, jandarmanın sırasını savmasını beklemekte, işçi sınıfının eylemleri yükseltmesine karşı hazırlık yapmaktadır.

İşçiler toplu-militan kavgayı daha da yükseltecekler

Mart-nisan işçi eylemleri elbette sona ermiş değil. 1 Mayıs'ı polisle çatışarak, Taksim meydanını sağlam sokak ve caddeleri çatışma alanları haline sokarak kutlayan işçi sınıfının eylemleri, sıçramalar yaparak, burjuvaziye tükürdüğünü yalatarak ilerliyor.

Burjuvazinin kendi aldığı grev erteleme kararının başta Karabük ve İsdemir işçisi olmak üzere tüm işçi kesimlerinde yarattığı öfke o denli şiddetli oldu ki, bakanlar kurulu tükürdüğünü bir güzel yaladı ve kendi erteleme kararını iptal eden yeni bir karar aldı. Demir-çelik işçileri, burjuvaziye attırdıkları geri adımın verdiği üstün moralle, eski istemlerinde ısrar ettiler. Uzlaşıp işin içinden sıyrılmaya can atan Çelik-İş yönetimini greve zorladılar. 4 Mayıs'ta Karabük Demir Çelik ve İsdemir'in tam 24 bin işçisi greve çıkarak yeni bir rekor daha kırdı: Türkiye işçi sınıfı tarihinde şimdiye kadar, bir işkolunun yalnızca iki işyerinde yapılmış en büyük grev!

İşçi eylemlerinin vardığı bu noktada, geri dönüp bakınca şunları görüyoruz:

Bu eylemler Türkiye işçi sınıfı tarihinde görülmüş en uzun, en sürekli ve ısrarlı, en yaygın, en kararlı eylemlerdir. Tek tek işyerlerini ya da tek tek işletmeleri değil, işkollarının bütün işçilerini harekete geçiren eylemlerdir. İşkollarının da büyük bir çoğunluğunu içine almıştır.

Bu eylemler, yalnızca erkek işçilerin değil, kadın işçiler, hem de en önde, en militan tutum alarak yürüdüğü, kadını erkeği ve çocuğuyla *sınıfın* sokağa döküldüğü eylemlerdir.

Mart-nisan eylemleri, işçi sınıfının bilgeliğinin, yaratıcı zekasının bir ürünüdür. İşçiler, birçok eylem biçimini, geri kesimleri de harekete geçirecek bir tarzda, birbiri ardısıra, bir sonraki biçimin yolunu döşeyerek, her seferinde daha çok toplu eyleme dayanarak, ona daha militan bir karakter kazandırarak uyguladılar.

İşçi eylemleri toplu sözleşme görüşmelerinde patronların işçilerin istediği ücret düzeyine yanaşmamaları üzerine başladı, idari maddeler, sendikal yaşamdaki yasaklar, vb. derken, sokak gösterileri hükümet ve düzen aleyhtarı sloganlarla çınladı. Eylemler, işçi sınıfının en ufak demokratik hakları için mücadelesinin devleti karşıya almak ve devrimci bir kavgayla bağlanmak zorunda olduğunu bir kez daha kanıtladı.

İşçi sınıfı, eylemleri daha da militanlaştıracak, yığınsal kavgayı daha da yükseltecektir. Burjuvazinin korkusu, liberaliyle, gericisiyle burjuva basının "işçi dostu"(!) kesilmesinin ardında yatan sır, işçi gösterilerinden yükselen şu sloganlarda yatıyor: "Ölmeye ölmeye geldik, işçinin hakkını almaya geldik", "vur vur inlesin, Özal dinlesin".

Evet işçi sınıfı, vura vura burjuvaziyi titretiyor, ölmeyi göze almış, iktidar hakkını almaya geliyor! Devrime ilerliyor!

Vur vur inlesin, burjuvazi titresin!

Gerekirse ölmeye ölmeye geldik, iktidarı almaya almaya geldik!

Yaklaşan sendika şube ve genel merkez genel kurulları, sendika-içi demokrasiyi yerleştirmek için önemli bir platformdur

S kakta militan yl me sendikada yönetime!

Eyleme çıkan yüzbinlerce işçinin sendika-içi demokrasi istemini çeşitli yöntemlerle dile getirmesi, çok iyi bir gelişmedir. İşçi, sendikasını sıkı sıkıya denetlemek, onu kendi istekleri doğrultusunda yönetmek istemektedir.

Mart ve nisan aylarında iyice yaygınlaşıp militanlaşan işçi eylemlerinin önemli bir özelliği, sendika-içi demokrasi isteminin yığınsal ve militan biçimlerde dile getirilmiş olmasıdır.

Sendika-içi demokrasi istemi yükseliyor

"Sendika-içi demokrasi - sendikal birlik - militan eylem", birbirine sıkı sıkıya bağlıdır. Sendikal birlik sendika-içi demokrasinin varlığıyla güçlenir. Militan eylemin örgütlülük, süreklilik ve kararlılığında sendika-içi demokrasi canalıcı önem taşır.

Bugün sendika-içi demokrasi, işçi sendikalarında son derece ağırlaşmış bir sorundur. Birçok sendikada çok sayıda yöneticinin, delege seçimlerinden şube ve genel merkez kongrelerine kadar, her alanda sendika-içi demokrasiye bütünüyle ters tutum aldığı biliniyor. Bu yönetimlerin kullandıkları yöntemler arasında, muhaliflerin adaylığını engelleme, kara çalma, işverene ihbar etme, muhalifleri tayin ettirme, delege seçilen birimleri başka birimlerin içine katarak muhalif oyları eritme, polis çağırma, tehdit, güç kullanımı, vb. uygulamalar var. Bu durum işçi sınıfı içinde büyük öfke uyandırmaktadır.

Sendika içinde örgüt dokusunu bozan, tabanın söz ve karar sahibi olmasını, seçim ilkesinin düzgün uygulanmasını engelleyen bu tutum, toplu sözleşme görüşmelerinde de "biz imzalarız işçi kabul eder" anlayışına ve işçilerin eyleme çıkmasını engelleme girişimlerinde kendini göstermektedir.

Son işçi eylemleri sırasında şöyle durumlarla çok sık karşılaşıldı:

İşçiler ekonomik istemlerini ve demokratik haklarını elde etmek üzere eyleme geçmek istiyorlar. Bazı sendika yönetimleri, işçinin önünden gideceklerine, eylem kararı alınmasını engellemeye, alınan kararları uygulatmamaya, eyleme yine de geçildiyse, bunu "yumuşatmaya", yolundan saptırmaya, militanlaşmanın önüne geçmeye çabalıyorlar. Eylemlerde ya yer almıyorlar, ya da, katılsalar bile harekete sahip çıkmıyorlar, üyelerin önünden gitmiyorlar.

İşçiler sendika-içi demokrasiyi fiilen dayatıyorlar

Demeçler vererek kendi üyelerini burjuvaziye şikayet eden Harb-İş genel başkanı gibileri de var. 1 Mayıs'ın mutlaka kutlanacağına dair en militan sözleri savurduktan sonra, sokağa dökülen işçileri eylem sabahı yalnız bırakanlar da, sokak sokak dolaşıp işçilerin Taksim'e yürümesini engellemek için varını yoğununu ortaya koyanlar da var.

Bunlara karşı eyleme geçen işçilerin geliştirdikleri yöntemler çok anlamlıdır.

Militan ve yığınsal eylemlerle düzeni protesto eden işçiler, İstanbul'da da, Mardin Mazıdağı'nda da, Malatya'da da, Adana ve Afyon'da da kendi sendika yöneticilerinin pasif, uzlaşmacı, *korkak* tutumlarını şiddetle eleştirmekten geri durmadılar.

İstanbul'da Harb-İş üyeleri hemen hemen her eylemde genel merkezin işverenle hatta polisle işbirliği tutumunu protesto ettiler. "İşçiler burada sendikacı nerede" diye haykırdılar. Tekgıda-İş üyesi *4 bin işçi* sendikanın genel merkezini bastı. Sendika genel başkanıyla yaptıkları toplantıda işçiler, "yüzde yüzü müzü kabul etmediklerini", sendika yönetiminin "ben imzalarım işçi kabul eder" diyemeyeceğini, yöneticilerinin yüzüne haykırdılar. Hem sendikalarına sahip çıktılar, hem de sendikalarını, demokrasiyi sağlayarak *değiştireceklerini* vurguladılar.

Öte yandan, bir gurup işçi temsilcisi İstanbul'dan Ankara'ya gelerek Türk-İş genel başkanını ziyaret etti. İşçiler Şevket Yılmaz'a, "işçiye güvenin, tansiyon bu noktaya gelmişken sakın ödün vermeyin, eğer işçilerin kabul etmediği konularda anlaşma yaparsanız, direnişler devam edecek" dediler. Bu arada, Ceylanpınar'da Tarım-İş üyeleri, kendi istekleri doğrultusunda eyleme geçmeyen sendika yöneticilerine meydan dayağı attılar.

Bir başka örnekte, enerji işçileri Tes-İş yönetiminin eylem kararını geri almasını "geri adım atmayın, işçileri satmayın" sloganlarıyla karşıladılar. Haliç tersanesinin işçileri ise, aldıkları eylem kararını, sendikaya giderek oradaki yöneticilerine "onaylattırdılar". Ankara'da MKE'nin 13 işyerinden 4 bin işçi Türk Metal yönetiminin eylem yapmama kararını hiçe sayarak sokağa çıktı.

Bu durum gösteriyor ki sendika-içi demokrasi istemi, delege seçimlerini tamamlayarak şube kongrelerini yapmakta olan sendikalarda yakıcı bir sorundur.

Militan eylemlere sendikada yönetime

Sendika-içi demokrasinin en temel ilkesi 'seçim' ilkesidir. Bu ilkenin düzgün uygulanmasıyla, sendikada işçi tabanın söz ve karar sahibi olması arasında kopmaz bir bağ vardır. Seçim ilkesini uygulamak demek, seçimle işbaşına gelen bir yönetimin, ancak onu seçenlerce görevden alınabilmesi demektir. Şube yönetimini şube genel kurulu seçmiştir. O görevden alabilir. Genel merkezden, tasfiyeci tutumla şube yönetimlerini görevden almaya çalışmak, işçilerin sendikal birliğini dinamitlemek demektir. İşçi sınıfının gereksinimi, Türk-İş'te birlik, militan eylem, sendika-içi demokrasidir.

Sendika temsilcileri, işyerlerinde seçimle işbaşına gelmeli, kendilerini seçenlerce geri çağrılabilmelidir.

Delege seçimlerine esas olan işyeri guruplandırmaları, yönetim tarafından keyfi olarak değiştirilemeyecek bir biçimde bilimsel olarak düzenlenmeli ve seçimlerden en az 3 ay önce bölgeler ve delege oranlarının kesin durumu ilan edilmelidir.

Sendikanın profesyonel yöneticisinin ücreti, o sendikanın bulunduğu işkolunda çalışan vasıflı işçi ücretini geçmemelidir.

Sendikacıların hizmet ödentisi adı altında aldıkları tazminat, sendikanın sözleşme yaptığı işyerlerinde belirlenen kıdem tazminatını aşmamalıdır.

Sendikalarda farklı görüşlerin serbestçe rekabet etmesinin olanakları yaratılmalıdır. Siyasal görüşler nedeniyle üyelerin tasfiyesi yoluna sapılmamalıdır.

Eyleme çıkan yüzbinlerce işçinin sendika-içi demokrasi istemini çeşitli yöntemlerle dile getirmesi, çok iyi bir gelişmedir. İşçi, sendikasını sıkı sıkıya denetlemek, onu kendi istekleri ve çıkarları doğrultusunda yönetmek istemektedir.

Önümüzde sendika şube ve genel merkez genel kurulları, Türk-İş'in kongresi var. Düşman sınıfa karşı sınıfımızın sendikal birliğini pekiştirmek, sendikamızda tabanın fiilen ve aktif olarak söz ve karar sahibi olmasını sağlamak için, sokaklarda ve fabrikalardaki eylemlerde yansıyan yaratıcı militan potansiyeli, sendikamızı değiştirip ilerletmeye yoğunlaştıralım. "Sol" kılıf altında ortalığa saçılan bölücü akımlarla, yaptıkları tekkeciliği ve bölücülüğü "bağımsız" sendika maskesi ardına gizlemeye çalışan uyuz reformistlerle, eski-yeni sosyal demokratlarla mücadeleyi daha da yükseltmek için Türk-İş'te sendika-içi demokrasi kavgasını yükseltelim.

İşçiler militan eyleme, militan, ileri işçiler sendikada yönetime!

Son iki ayın işçi eylemleri burjuva legalitesini lime lime etti, işçiler yürüdükçe demokrasi büyüdü

Daha çok parçalayalım

Mart-nisan aylarında yoğunlaşan, binlerce işçinin militan gösterileriyle yeni bir düzeye sıçrayan işçi eylemleri, bütün ülke çapında gerçekleşiyor.

İşçi sınıfının, son iki ay içinde yasalardaki boşluklardan da yararlanarak, çeşitli "legal" kılıflar altında gerçekleştirdiği yasadışı grev, gösteri yürüyüşü, mitinglerin sayısı, son yirmi yılda gerçekleştirilen tüm eylemlerin sayısını aşmış gibidir.

Başbakan, "sokaktaki işçileri polis durdurur" diye fetva veriyor ama, sokaktaki o işçi yığınları, Kasımpaşa'da olduğu gibi, burjuvazinin zavallı bir katil örgütü olan polisi sandviç gibi eziyor. Ödü kopan polis, can havliyle saldırıyor, ama *yasadışı* işçi eylemleri sanki hiçbir şey olmamış gibi, yükselerek sürüyor.

Hepsi yatıştırma peşinde

Aslında burjuvazi, gericisinden liberaline dek işbölümü içinde, işçi hareketini yatıştırmak amacıyla yırtınmaktadır.

İktidar, eğer varsa kararsızacemi işçi kesimlerini ve eyleme çıkmaya niyetli öteki emekçi katmanları caydıracağını düşünerek, "yasadışıdır, asarız keseriz" diye tehditler savuruyor.

Ecevit, belki sözümü dinlerler diye, "Özal'ı dize getiren" işçileri "kutluyor"(!), ama bunun hemen ardından, işçiler daha da militanlaşmasın, devrime yürümesinler diye "Gandi yöntemi"ni vb. uyuz lafları sıralıyor.

Neymiş? İşçiler, Hindistan'da Gandi'nin yaptığı gibi, şiddete başvurmadan, polis saldırırsa yerlere oturup tefekküre dalarak, vb. mücadele(!) etmeliymişler.

Neden? Çünkü devrimin penceresinden işçi sınıfına göz kırptığını, ondan devrimi gerçekleştirmeye yarayacak örgütlenmeyi, kararlı ve militan mücadeleyi beklediğini Ecevit de bilmektedir.

SHP, Ecevit'e göre daha "sol" görünmektedir ama, özde aynı misyona sahip olduğu için, çok farklı önerilerle gelmiyor. Kamu işveren sendikalarının gereksizliğinden dem vuruyor, hükümeti "işçi sorunlarını bir an önce çözmeye, tahrikçilik yapmamaya"(!) davet ediyor! SHP, işçilerin sokak eylemlerini daraltmak, onları salonlara çekerek potansiyeli oraya kilitlemek amacıyla, "işçi kurultayı" toplayacağını, bütün işçi sorunlarını orada "ele alacağını"(!) ilan ediyor. İşçi eylemlerini "Özal'ı düşürme" hedefiyle sınırlıyor.

Oysa işçiler, ekmeklerinin aslanın ağzında olduğunu, sorunlarına çözüm getirecek *tek yolun* mücadeleyi daha da militan ve daha da yığınsal yapmak ve kesimsel kavgayı devrim için toplu kavgaya dönüştürmek olduğunu görüyorlar.

Bu arada, Demirel de uyanıklık yapmaya çabalıyor. Yarı dindar, yarı emekçi demagojisi yapıyor. 1 Mayıs'ın kendi iktidarında kanla sulanmış olduğunu işçi sınıfının unuttuğunu düşünerek, 1 Mayıs yanlışıymış gibi iğrenç demagojik demeçler veriyor. Halkın yoksullaştığından dem vuruyor. İşçi hareketinin Özal'ı devirmesinden yarar umduğu için işçi ağzıyla vb. konuşuyor.

Militan yığınsal işçi eylemlerinin düşmanları bunlarla sınırlı değildir. En azılı devrim düşmanı olan TBKP'li uyuzlar da ortalıkta akbabalar gibi dolaşmaktadırlar. Onlar, SHP ve Demirel'den biraz daha farklıdırlar. Çünkü, TBKP'liler, ANAP iktidarının, 141-142. maddeleri kaldırarak, zaten burjuvazi için kabule şayan olan görüşlerini kitabına uygun olarak legal yapacağından umutludurlar.

Bu nedenle TBKP'liler, işçi eylemlerinin değil militanlaşmak, ANAP iktidarını sarsacak bir nitelik kazanmasına bile karşıdırlar. Gösterilerde "polis-işçi elele" sloganını bağırtan ve işçilerin Kasımpaşa'da polisin saldırısı karşısında savunmasız kalmasında rol oynayanlar bu hainlerdir. Onca keskin laf ettikten sonra, meydana değil evinin kapısına bile çıkamayan korkak sendikacıların yokluğundan yararlanarak, Taksim'e ilerlemekte olan işçi yığınların arasına sızıp "gitmeyin, dağılın" diye avaz avaz bağırıp, yığınları şaşırtmaya çabalayan, polise elinden gelen her yardımı verenler de bu hainlerdir.

Sosyalist Parti gibi uyuz legal partilerin sokaklara taşmış işçi eylemlerini "kapalı salon" toplantılarına, "şenlik"lere boğmaya çalışması da aynen TBKP'lilerin amaçlarıyla uyum içindedir.

Militan eylemi yükselt, burjuva legalitesini daha da parçala!

İşçi hareketinin dört bir yanında burjuvazinin sağlı "sol"lu it sürüleri var. Hepsi karanlık amaçlar peşinde, hepsi pençesini bize savuruyor. Oysa önümüz aydınlık, önümüz devrim ve sosyalizm! Çarpışarak ilerlemek gerekiyor. Ve zaten, son işçi eylemleri de gösteriyor ki, en küçük demokratik haklarımızın, en doğal ekonomik istemlerimizin gerçekleşmesi bile, düşmana, burjuva devlete meydan okuyan, dişe diş bir mücadeleyle, militan ve yığınsal kavgayla olanaklıdır.

Zincirlerimizden ve canımızdan başka yitirecek hiçbir şeyimiz yok! Özgür ve aydınlık bir dünya, devrim ve sosyalizm, bizim burjuvaziye balyoz gibi vuran nasırlı ellerimize doğacak!

Vur vur inlesin, bu düzen devrilsin!

Sayfaları hazırlayan:
Salih Can

Alboy işçileriyle dayanışma için yapılan gecede belgilerimizi işçilerle birlikte haykırdık

Vur vur inlesin! Burjuvazi titresin!

Alboy işçilerinin tutuklamalara, baskılara rağmen 8 Şubat 1989'dan beri süren grevleri için çeşitli destek eylemleri oldu. Burjuvazinin bekçilerinin saldırılarına kulak asmadan çeşitli fabrikalardan, okullardan, grev yerine ziyarete gidildi, gösteriler yapıldı. Son olarak 22 Nisan 1989'da Alboy işçileriyle dayanışma amacıyla düzenlenen geceye biz de aktif olarak katıldık.

İlk önce dayanışma gecesinin önce 15 Nisan 1989 Cumartesi günü olacağı duyurulmuştu, ama son anda gecenin kararlaştırılan zamanda olamayacağı açıklandı. Gecenin duyurulan tarihte olmaması, ertelendiği tarihin tam belli olmaması, 1 Mayıs'ın yaklaşması, dolayısıyla enerjimizi 1 Mayıs öncesi eylemlere ve 1 Mayıs eylemlerine yöneltmiş olmamız geceye katılımımızın yeterince yüksek olmasını engelledi.

Gecenin 22 Nisan Cumartesi günü olacağı, aynı günün gazetelerinde duyuruldu. Bu da katılımın yüksek olmamasına neden olan en önemli etkenlerden biriydi.

Şura dergisini çıkaranların düzenlediği gecede konuşmacılardan sonra işçi-işveren ilişkisini ve feodal bağları konu alan bir tiyatro oynandı. Program arasında en ilgi çeken folklör oldu. Herkes bulunduğu yerde folklöre, halaya eşlik etti.

Gecede ağırlıklı olarak şu örgütler vardı. TKP-ML, TDKP, Devrimci Halkın Birliği, biz, Dev-Yol ve Dev-Sol.

Biz, slogan yarışı yapmadan, kendi sloganlarımızı işçilere ulaştırma, onların da katılmasını sağlama kararı aldık. Ama özellikle TDKP yüzünden slogan atma, belli ölçüde slogan yarışına dönüştü. Ağırlıklı olarak iki örgüt, birisi TKP, yani biz, diğeri ise TDKP olmak üzere sürekli slogan attı.

Biz, "vur vur inlesin, burjuvazi titresin" sloganını sürekli attık. Asıl olarak işçilerin kendilerinin yarattığı bu slogana salondaki bütün diğer işçiler katıldılar. Şunu açıkca söyleyebiliriz: Alboy işçileri olsun, başka fabrikalardan gelen işçiler olsun, belli bir siyasetin insanı olanlar hariç, herkes bizim sloganlarımıza katıldı. Hatta şunu da söyleyebiliriz: TDKP'nin attığı sloganlara salondan pek katılım olmadı. Çünkü sık sık attıkları "faşizme ölüm, halka hürriyet" bugünün sloganı değildi.

"Demokrasi için tek yol devrim", "tek silah illegal parti, tek yol devrim", "yaşasın 1 Mayıs" sloganları da sık sık atıldı. "Yükselt işçinin sesini" sloganı ise işçiler tarafından çok beğenildi. Hep birlikte bu sloganı birkaç kez bağırdık.

Gece bizim açımızdan, istediğimiz örgütlülük düzeyinde olmamasına rağmen iyi oldu. İşçilerle kaynaşma açısından başarılıydık. Bu geceden de birçok deneyim kazandık.

Alboy işçileri de, tüm işçiler gibi, kararlılar, haklılar ve kazanacaklar!

Yaşasın işçi sınıfının mücadeleci geleneği!

K.Bal, İstanbul

Bölgemizde en başta tütün işçileri harekete geçtiler

Haydin işçiler TKP'ye!

Gelen günler yol ayrımına hızla yaklaştığımız günler olacak. Sınıfın önüne düşüp potansiyeli hızla devrime kanalize etmeliyiz.

Özellikle yerel seçimlerden sonra sınıf hızla hareketlenmeye başladı. Bu gelen devrimci durumun ayak sesleridir. Haydi yoldaşlar devrim için hazırlanalım.

Yerel seçimlerin ardından yaptığımız değerlendirmede şöyle demiştik: "Halkımız artık böyle yönetilmek istemiyor. Kendi kaderini kendi ellerine almak istiyor. Gelecek günlerde yığınlar daha da hareketlenecektir." Bunu görmek için fazla beklemedik. Sınıf, ülkemizin dört bucağında çeşitli yöntemler bularak düzene karşı kesin tavrını koymaya başladı.

Şu anda eylemler kendiliğinden ve birçok yerde de sendika yönetimine rağmen yapılıyor. Eylem yapan işçilere çevreden alkış ve "yaşa varol" sesleriyle destek yapılıyor. İşçi sınıfının dışındaki emekçi kesimler de işçilerden esinlenerek sınıfın yanında tavır koymaya başlıyorlar. Bu kaçınılmaz bir gidiş. Önemli olan komünistlerin hızla bu kendiliğinden gidişe yol gösterici konuma yükselmeleridir.

Ege'de işçi eylemlerinin kapısını bölgenin en eski proletaryası, tütün işçileri açtı. Ardından yol işçileri, demiryolu işçileri ve petrol işçileri hareketlendi. Tütün işçilerinden nasıl başlamasın ki? Bölgede ilk örgütlenmeler tütün işçileriyle başlamış. Onların işçilik kültürü ve sınıf deneyimleri daha köklü. Geleceğin partizan yazarları, sanatçılarına bol malzeme var tütün işçilerinde.

Geçenlerde emekli bir tütün işçisiyle sohbet ettik. Eskileri anlattı. Bu arada da çok güzel birşey anlattı. Bir anlamda fıkralaşmış bir olay. Onun anlattıklarını ben de sizlere aktaracağım.

1960'lı yıllarda sanayide işgücü açığı var. Tütün işletmeleri işçi bulmakta rekabet halinde. İşçi açığını da özellikle Balkan göçmenlerinden karşılıyorlar. Basmane Meydanı'nda patronların adamları genç ve güçlü işçileri birbirlerinden çalmaya çalışıyorlar. İşçilere özendirici ikramlarda bulunuyorlar. Kimi işyeri ücretin yanında bir kalıp sabun ya da günde iki defa çişe yollama gibi özendiriciler veriyor. Genel olarak tütün işçileri birbirini tanıyor. Arabada, durakta trende vb. yerlerde karşılaştıkça birbirlerine nerede çalışıp, kaç para aldığını vb. soruyorlar. Yine bir gün iki Balkan göçmeni arabada rastlaşıyorlar:

I.İşçi: A be nerede çalışırsın?

II.işçi: Karagözlerde çalışırım be.

I.işçi: A be ne veriyler?

II.işçi: A be iki teklik, bir 25, haftada bir de sabun veriyler.

II.işçi: A be sen nerede çalısırsın?

I.işçi: Nemlilerde çalışırım be.

II.işçi: Size ne veriyler?

I.işçi: İki teklik üç 25 veriyler, günde iki defa da çişe salıyIar.

Bu olay günden güne tüm tütün işçilerinin diline ulaşmıştır. Bir anlamda tütün işçisinin karşılıklı şaka biçimini almıştır. İhtiyar dostum bu hikayenin arkasından ekledi: Tabi o zaman işçi kıttı ve patronlar rekabet ediyorlardı. Oysa şimdi işçi bol, iş kıt. Onun için de patronlar hep bir ağız edip daha az vermenin yolunu arıyorlar. Tabii tütün işçisi de nasıl daha çok alırım derdinde. Onun için bugün birbirine daha çok kilitleniyor. "Ah", diyor dostum, "emekli olmasaydım da şimdi şu anda direnişlerde onlarla olabilseydim"

Evet yoldaşlar, işçi sınıfı bir kez daha öncü güç, motor güç olduğunu gösteriyor. Görmeyen göze duymayan kulağa duyuruyor. Evet diyor, *ben geleceğim.* Bensiz ne öğrenci, ne küçük burjuvazi bir yere varamaz. Kaderini kendi elinde tutmak istiyorsan, arkamda sıraya dur. Benim giderek yükselttiğim savaşımıma omuz ver.

Evet yoldaşlar, yel bizden yana esiyor. Geçtiğimiz yıllarda proletaryadan umudunu kesenler oldu. Kendilerine yeni efendiler seçenler oldu. Şu sıra yer yer karşılaşıyoruz. Onların arasında canlanmak, aramıza yeniden katılmak niyetinde olanlar var. Bu da iyi ama, biz komünistlere düşen ana görev, hızla gelişen yığın hareketliliğinin içine dalıp öncü işçilerle kucaklaşmak olmalıdır. Gelen günler yol ayrımına hızla yaklaştığımız günler olacak. Ondan önce sınıfın önüne düşüp bu potansiyeli hızla devrime kanalize etmeliyiz.

12 Eylül'de karşı-devrimin başarısını yığınlar üzerindeki menşevik ve sosyal demokrat etkiler sağladı. Bugün eski ve yeni sosyal demokratlar aynı uğursuz rolü oynamaya çalışıyorlar.

TKP'mizi sınıfın partisi yapmak bugün biraz daha aciliyet kazanıyor. Haydin yoldaşlar, devrimi yapmak için tek silah TKP.

Haydi işçiler TKP'ye!

Refik Durak

İlginç bir MİT bildirisi:

İşçinin Sesi anti-komünist yazarlara mesaj verdi

Yukarıdaki başlık bildirinin kendi başlığıdır. İmzanın neden TBKP olduğu ise herhalde zaman içinde anlaşılır.

TKP'den ayrılıp emperyalist bir merkeze sığınan Nihat Akseymen (R.Yürükoğlu) gurubu, "İşçinin Sesi" dergisinin 5 Aralık 1988 tarih ve 366. sayısında, anti-komünist yazarları, "emekçi halka TBKP'nin yolunu gösteriyorsunuz" diye uyarırken, "emekçilerin nasıl kandırılacağı" konusunda da mesaj verdi.

İşçinin Sesi, "TBKP'nin Öznesi Nesnesi" adlı kitabın yazarını, "TBKP programındaki politikanın temeli Marks, Engels ve Lenin Teorisidir" demekle, "TBKP'nin gerçek Komünist Partisi olduğunu emekçi halka da öğretmiş oluyorsun" diye azarlıyor. "Eğer devrimi boğmak istiyorsan, TBKP'ni emekçi halka Komünist Parti diye tanıtma, İşçinin Sesi'ni Komünist parti gibi yutturmaya çalış" diyerek akıl hocalığı da yapıyor.

Yürükoğlu'nun bu kadar endişelenmesine gerek yok. Egemen güçlerin anti-komünist yazarı kitabında; "Aydan Bulutgil, Sahir Şükrü Bekel'in ve daha sonra pek çok partili, Nihat Akseymen (R.Yörükoğlu)in tezgahından geçtikten sonra TKP'nin yöneticileri ve üyeleri idi. Nihat Akseymen cins köpeklerin koruduğu bir villada Lord'lar gibi hüküm sürüyordu" diyerek, Akseymen'in batağından epey çamur atmıştır. Böylece oyununu da en iyi şekilde oynamıştır.

TBKP liderlerinin Komünist oldukları için egemenlerin hapishanelerinde olduğunu bilmeyen kalmamışken, emekçi halkımıza "İşte senin Komünist partin orada, Lord'un köpekli korumalı villasındadır" diye kimseyi kandıramayacağını burjuva yazar biliyor da, saygıdeğer! Akşeymen bilmiyor mu?

Öyleyse bu üzüntüsü, sitemi neden. Herhalde bunca hizmetten sonra, biraz övgü bekliyordu. Adam yerine konmamaya üzülmüş sanırız. Bizce burjuva yazar, Akseymen'den hakkıyla yararlanmasını bilmiş, onun tezgahından TBKP'ne istediği kadar çirkef atmıştır. İçi rahat etsin patronları elbette bunun da bedelini ödeyeceklerdir.

12 Mart 1989

Türkiye Birleşik Komünist Partisi Merkez Komitesi

Orman Fakültesi Öğrenci Derneği'nde başarılı bir kongre yaptık

Öğr ncil r hainleri safdışı bıraktılar

Merhaba yoldaşlar,

İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi'nin (ORFÖD) ikinci olağan kongresi 8 Nisan 1989'da yapıldı. ORFÖD üyeleri yeni yönetim kurulunu ve denetleme kurulunu seçtiler.

Orman Fakültesi'nde kısa süren bir çalışmayla öğrenci yığınlarının güvenini kazandık ve kongrede bunun sonuçlarını gördük.

Okulda bütün yoldaşlar olarak kararlı ve özverili bir çalışma yürüttük. Programımızla ve mantığımızla şunu öğrenci yığınlarına aktardık: "Tüm devrimciler açık olmalıdır". Bizler siyasal kimliğimizi ve amaçlarımızı saklamadık. "Dernekçi" değil devrimci olarak çalışacağımızı açıkça belirttik. Kendimizi tanıttık. Bizim vereceğimiz mücadelenin işçi sınıfının vereceği mücadeleyle aynı doğrultuda olması gerektiğini anlattık.

Öğrenci yığınlarının bir kısmının gönlünü kazandık, bir kısmının güvenini ve aktif desteğini kazandık. Böylece çevremiz genişledi, dokumuz sıklaştı. Ulusal soruna doğru bakışımız da bize Kürt arkadaşların desteğini kazandırdı.

Kongre sonunda çalışmalarımızın meyvesini aldık. Öğrenciler eski pasifist yönetimi ellerinin tersiyle ittiler. Ülkemizde tüm emekçi kesimlerin şu günlerde yükselen mücadelesi pasifistleri açığa çıkardı. Öğrenciler, korkakları, hainleri safdışı ederek gerçek temsilcilerini seçtiler. Şimdi hedefimiz TBKP'yi okuldan da silmek. Önümüzde bir yığın iş ve dokunulmamış sorun bizi bekliyor.

Tüm yoldaşlara selamlar.

Ercan Dayı, İstanbul

Fabrikalardan makine sesinden
önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl:15, Sayı:375-376, 8 Mayıs 1989

İŞÇİNİN SESİ
ÇEK-AL

Tek büyük işçi sınıfı!
Tek silah illegal parti!
Tek yol devrim!

Yürükoğlu yoldaşımızın, 1 Mayıs için düzenlenen büyük toplantıda yaptığı konuşma:

İŞÇİ HAREKETİ VE ALEVİLİK

"Hararet nardadır, sacda değildir
"Akıl baştadır, taçta değildir
"Her ne arar isen kendinde ara
"Mekke'de, Kudüs'te, Hac'da değildir."

Alevilik konusundaki seminerlerimizin ve *İşçinin Sesi*'nde çıkan kısa yazının ardından çeşitli çevrelerden çeşitli eleştiriler aldık. Bu konuşmada Aleviliğin tarihi ya da düşünce sistemi üzerinde durmak yerine, kısaca bu eleştirileri yanıtlamak istiyorum. Türkiye işçi sınıfı ile Aleviliğin ilişkisi konusundaki görüşlerimiz de bu yanıtların içinden çıkacaktır.

Gelen eleştirilerin en önemlileri şunlardır:

1. *İşçinin Sesi* dinin kuyruğuna takıldı.

2. Aleviler baskı karşısında daima teslim olmuş bir topluluktur.

3. *İşçinin Sesi* Alevilik konusunu sömürüyor.

4. Alevilik konusu halkı böler.

5. Bu geceden sonra gelecek eleştiri: 1 Mayıs'ta semah olur mu?

6. Alevilik artık tarihte kalmıştır. Bugün böyle bir sorun yoktur.

Eleştirilere yanıtlar

1. *İşçinin Sesi* dinin kuyruğuna takıldı. Alevilere dayalı bir siyasal savaşım platformu geliştiriyor.

Bu eleştirinin iki yönü var: a) "din", b) kuyruğa takılmak.

Nasıl bir din? Bütün sınıflı toplumlarda, bu arada Anadolu Selçuklu ve Osmanlı toplumlarında da ezen ve ezilen sınıflar ve bu sınıfların kendi ayrı ideolojileri olmuştur.

Feodal ortaçağda her çeşit ideolojik oluşum, bu arada ekonomik, toplumsal, hukuksal ve sanatsal öğretiler de din örtüsü altında ortaya çıkmıştır. Bunların bir kısmı dindir, bir kısmı ise dine eleştiridir. Ama hepsi din görünümündedir.

Bakın Engels ne diyor:

"Bugünün Alman ideolojisi, günümüzdeki deneyimlere de aldırmadan, ortaçağın kavgalarında şiddetli teolojik itişmelerden başka birşey görmez. Yurtsever tarihçilerimiz ve akıllı devlet adamlarımız, o zamanın insanları uhrevi konularda anlaşmaya varabilselerdi, dünya işleri için kavgaya bir zemin kalmazdı derler. Bu ideologlar, bir çağın kendisi hakkında beslediği ya da belli bir dönemin ideologlarının o dönem hakkında besledikleri hayalleri olduğu gibi alıp kabul edecek kadar aptaldırlar. (...) Bu ideologlar söz konusu çekişmeler içinde verilmekte olan ve anlamı her seferinde siyasal bir belgi olarak sancağında yazılı bulunan *sınıf kavgalarına* ilişkin bugün bile hiçbir kavrayışa sahip değiller. (...)

"16. yüzyılın dinsel savaşları denen savaşlarda, çok kesin maddi sınıf çıkarları rol oynuyordu ve aynen daha sonra İngiltere ve Fransa'daki çarpışmalar gibi, bu savaşlar da sınıf savaşlarıydı. O zamanın sınıf kavgaları dinsel damga taşımış görünüyorsa, çeşitli sınıfların çıkarları, gereksinimleri ve istemleri kendilerini dinsel bir perde ardına sakladılarsa, bu, gerçek durumu değiştirmez ve zamanın koşullarıyla açıklanır. (...)

"Siyaset ve hukuk ve öteki bilimler din adamlarının elinde teolojinin dalları idiler ve teolojinin ilkelerine göre ele alındılar. Kilisenin kuralları aynı zamanda siyasal aksiyomlardı, İncil'in cümleleri her mahkemede yasa olarak geçerliydi. (...) Teolojinin düşünsel işlerdeki bu üstünlüğü, kilisenin varolan feodal hükümranlığı eşgüdümleyen ve onaylayan en genel güç olmasının mantıksal bir sonucuydu.

"Bu koşullar altında, feodalizme karşı yapılan tüm genel ve açıktan saldırılar, en başta kiliseye karşı yöneldi. Tüm devrimci toplumsal ve siyasal doktrinler, zorunlu olarak teolojik sapkınlıklar (İngilizcesi heresy-belirli bir dinin kabul ettiği inançlara ters düşünce) olarak ortaya çıktı. Varolan toplumsal koşullara saldırabilmek için, onların üzerindeki kutsallığın sökülüp atılması gerekiyordu.

"Feodalizme devrimci muhalefet tüm ortaçağ boyunca canlıydı. Bu muhalefet zamanın koşulları uyarınca, ya açık dinsel sapkınlık olarak mistisizm biçiminde, ya da silahlı isyan biçiminde kendini gösterdi." (Engels, *Almanya'da Köylü Savaşları*)

"Ortaçağ, felsefe, siyaset, hukuk gibi tüm ideoloji biçimlerini teolojiye bağladı, onun alt birimleri durumuna getirdi. Böylelikle de, her çeşit toplumsal ve siyasal hareketi, teolojik bir biçim almak zorunda bıraktı. Yığınların duyguları, başka herşeyi dışarıda bırakır biçimde dinle beslenmişti. Bu nedenle, şiddetli bir hareket yaratabilmek için, kendi çıkarlarını dinsel bir görünüş altında öne sürmeleri zorunluydu." (F. Engels, *Feuerbach ve Klasik Alman Felsefesinin Sonu*)

Anadolu Selçukluları da, Osmanlılar da feodal devletlerdi. Engels'in bu söyledikleri aynen oralarda da ortaya çıktı. Toplumdaki üç ayrı çıkar topluluğunu yansıtır biçimde başlıca üç ayrı ideoloji oluştu. Bu sınıflar,
a) köylü ve göçerler (alt sınıf),
b) artizan-zanaatkarlar (orta sınıf),
c) feodaller (üst sınıf) idi.

Sünnilik: Egemen feodal sınıfın sömürü ve baskı aracı oldu. Temel görevi, karşıt düşünceleri bastırmak, varolan düzenin, mülkiyet ilişkilerinin değişmezliği inancını yaymaktı.

Mevlevilik: Kentlerde zenginler ve esnaf-zanaatkarlar (orta sınıf) arasında yayıldı. Mistik bir akımdı. Sünnilikle uyuşmayan, geniş görüşlü ve felsefi yanları vardı. Ama pratikte, köylülüğün ayaklanmasından korkusu ve egemen sınıfla ilişkileri nedeniyle geneliyle egemen sınıfın yanında durdu. Düzene muhalefetin böylece orta sınıf ve köylü (alt sınıf) muhalefeti olarak ikiye ayrılması, köylü ayaklanmalarının ezilebilmesinin en önemli nedenlerinden biri oldu.

Genellikle orta sınıf yaşamının bir başka dışa vuruş biçimi de *Ahilik*'di. Alevilikle, büyük ölçüde aynı kökten gelen ve daha çok benzeşen Ahilik genel olarak alt sınıflarla ve Alevilikle daha yakın durdu.

Babailik-Bektaşilik (Alevilik): Emekçi yığınların, en başta köylülüğün anti-feodal, anti-klerikal (klerikal: Herhangi bir dinin kurumları ve kurumlardaki görevliler), demokratik, dinin dar kalıplarını reddeden ideolojisi oldu.

Babai isyanlarının ezilmesinden sonra bu görüşleri ilerleten ve yayan *Bektaşilik*, 13. yy.ın sonunda şekillendi ve 15. yy.ın ilk yarısında Anadolu halkının çoğunluğunu kapsadı. Hacı Bektaş'ın müridleri Kaygusuz Sultan, Kazak Abdal, Virani, Pir Sultan Abdal, Yemini, Molla Saadettin ve daha pekçokları bu görüşleri yaydılar. O günden bugüne Bektaşilik Anadolu'da Aleviliği aşağı yukarı tek başına temsil eden en büyük yoldur.

Alevilik belli farklılıklarına rağmen Şiilik temelinde ortaya çıkmış bir harekettir.

İslam dini (Sünnilik), doğuşuyla birlikte egemen sınıfın ideolojisi, *iktidar dini* olmuştur. Öte yanda, Şiilik daha çıkışında ezilen alt sınıfların ve Arapların fethettikleri topraklarda yaşayan "ikinci sınıf" halkların ideolojisi, *muhalefet dini* olmuştur.

İran gibi, Şiiliğin Sünniliğe karşı zafer kazanıp, egemen ideoloji olduğu ülkelerde yy.lar içinde Şiilik bu özelliğini giderek yitirmiş, egemen sınıfla bütünleşerek, onun ideolojisi olmuş, giderek gericileşmiştir. Humeyni, bu gericileşmenin ürünüdür. Anadolu'da ise her zaman muhalefet olmak durumunda kalan Alevilik, her zaman da alt sınıfların inancı olmuştur.

Yine Engels'ten bir alıntı okuyarak, bu kez din örtüsü altında devrimcilik olup olamayacağına bakalım:

"Köylü ve plep istemlerinin doğrudan anlatımı olan ve hemen hemen her zaman bir isyanla bağlı olan sapkınlık,... orta sınıf sapkınlığının... tüm istemlerini paylaşmakla birlikte, ondan çok daha ileri gidiyordu. (...) Allahın çocuklarının eşitliği diyerek, sivil eşitliği ve belli ölçüde de mülkiyet eşitliğini ima ediyordu. (...)

"O dönemin plepleri, varolan resmi toplumun dışında kalan tek sınıftı. Orta sınıf örgütlenmesinin olduğu kadar, feodal örgütlenmenin de dışındaydı. Ne ayrıcalığa ne de mülkiyete sahipti. Hatta köylülerin ya da küçük burjuvazinin, ezici vergi yükü altında olsalar bile sahip oldukları mal mülkten de yoksundu.

"Pleplerin bu durumu, o zamanın plep muhalefetinin neden yalnızca feodalizmle ve ayrıcalıklı orta sınıfla savaşmaktan tatmin olmadığını açıklar. Neden, o sıralar henüz başlangıcında olan burjuva toplumunun ötesine en azından hayalinde ulaştığını açıklar. Mülkiyetsiz bir kesim olarak, neden sınıflara bölünmüşlük temelindeki her toplumda ortak olan kurumları, görüşleri ve kavramları sorguya çektiğini açıklar. (...)

"Plep gurubunun yaşam koşullarının doğal bir ürünü olan, tarihsel gelişmenin sonraki evrelerinin beklentisine, ilk kez Almanya'da, Thomas Münzer'in ve partisinin öğretilerinde rastlanır. (...) *Bu komünist nosyonlar* yalnızca Münzer'in öğretilerinde, toplumun yaşamsal önem taşıyan bir kesiminin arzuları olarak ifade buldular. Onun aracılığıyla, belli bir kesinlikle formüle edildiler, ve daha sonra, giderek modern proletarya hareketine katılana dek, halkın her büyük hareketinde varoldular. (...)

"Tutucu Katolikler, üç büyük kampın birincisi, imparatorluğu korumak isteyen tüm öğeleri, kilise adamlarını ve alt prenslerin bir kesimini, zengin soyluluğu, piskoposları ve kent patrisyenlerini kapsıyordu. Orta sınıfçı-ılımlı-Luterci reform, muhalefetin tüm mülk sahibi öğelerini, alt soylular yığınını, orta sınıfı ve hatta, kilise arazilerine el koyarak zenginleşmeyi ve imparatorluktan daha fazla bağımsız olma fırsatını ele geçirmeyi uman alt prenslerin bir bölümünü kendi sancağı altında topladı. Köylülere ve pleplere gelince, onlar, istem ve doktrinleri en cesur anlatımını Münzer'de bulan devrimci parti çevresinde saf tuttular." (F.Engels, *Almanya'da Köylü Savaşı*)

Bize, *İşçinin Sesi* dinin kuyruğuna girdi yollu eleştiri yöneltenler de işte Engels'in alay ettiği Alman ideologlarının konumuna düşüyorlar. Dinsel kılıf altında sınıf kavgası ve devrimci bir kesim olabileceğini akıllarına bile getirmiyorlar. Engels'in anlattıklarını biz, kilisenin yerine halifeliği, şeriatı, medresesi ve camisiyle İslamı geçirerek okuyabiliriz.

Alevilik, namazı, camii, şeriatı, orucu olmayan, İslamın yasakladığı felsefe ile yoğrulmuş bir "din"dir.

Şimdi size, tanrı, namaz ve oruca karşı bu öğretinin yaklaşımını veren üç fıkra aktaracağım. Belki hepsini hepiniz biliyorsunuz ama olsun, çünkü demek istediğimizi bizden iyi anlatıyorlar:

Tanrı: Hocanın biri, camide, tanrıyı anlatmaya başlar: "O, evrenin sahibidir, herşeyi görür, ne sağdadır ne solda, ne yerdedir ne gökte, ne üsttedir ne altta, ne erkektir ne dişi, yemez, içmez, doğmadı, doğurmaz.." deyince Bektaşi yerinden doğrulur: "Geçende 'yoktur' dedim diye bana, yapmadığınızı bırakmadınız. Hoca da 'yok' diyor, duydunuz işte, ona hiç ses çıkarmazsınız!..."

Namaz: Sofu komşusu "neden namaz kılmazsın?" diye Bektaşi'ye hep çıkışırmış. Bizimkinin de bir gün sabrı taşmış: "Kuran'da namazı yasaklayan ayet var: La takrabüssalte..." demiş, Yorumunu da hemen eklemiş: "Sakın ha, namaza durmayınız." Öteki de aşağı kalmamış, "Aman, erenler," demiş, "senin söylediğin ayetin yarısıdır ki, gerisi şöyle gelir: ' ve entüm şükr', yani, sarhoş iseniz." Bektaşi hiç bozuntuya vermemiş: "A dost," demiş, "ben Mekke'ye bilmem ne başı olacak değilim, ezberlediğim kadarı yeter de artar bana..."

Oruç: Adamın biri memleketine dönerken yolu Bektaşi köyüne düşer, tam da Ramazan... Bakar su başında bir sürü koyun, keçi, ve de gölgelikte yaşlı bir çoban çubuğunu tüttürüyor. Duruma çok şaşar, sorar: "Dede emmi, bu köye ramazan gelmedi mi?" Bektaşi çevreye şöyle bir göz gezdirir: "A garibim" der, "şu gör-

"Feodalizme devrimci muhalefet tüm ortaçağ boyunca canlıydı. Bu muhalefet zamanın koşulları uyarınca, ya açık dinsel sapkınlık olarak mistisizm biçiminde, ya da silahlı isyan biçiminde kendini gösterdi. (Engels, *Almanya'da Köylü Savaşları*)

"Ortaçağ, felsefe, siyaset, hukuk gibi tüm ideoloji biçimlerini teolojiye bağladı, onun alt birimleri durumuna getirdi. Böylelikle de, her çeşit toplumsal ve siyasal hareketi, teolojik bir biçim almak zorunda bıraktı. Yığınların duyguları, başka herşeyi dışarıda bırakır biçimde dinle beslenmişti. Bu nedenle, şiddetli bir hareket yaratabilmek için, kendi çıkarlarını dinsel bir görünüş altında öne sürmeleri zorunluydu." (Engels, *Feuerbach ve Klasik Alman Felsefesinin Sonu*)

ALEVİLİK KENDİSİ BAŞKALDIRI ÇİZGİSİ

düğün viran köprüden koskoca ramazan hiç geçebilir mi ki, bizim kuzucuklar bile zor geçiyor..."

Şaka bir yana, bir de Hacı Bektaş'ın şu ünlü dörtlüklerine kulak verelim:

"Hararet nardadır, sacda değildir
"Akıl baştadır, taçta değildir
"Her ne arar isen kendinde ara
"Mekke'de, Kudüs'te, Hac'da değildir."

ve

"Ellerin kabesi var
"Benim kabem insandır
"Kuran da, kurtaran da
"İnsanoğlu insandır."

İşte Alevilik böyle bir "din"dir. Komünist kavramlar, tohumlar içeren bir öğretidir. Tarihimizde ezilen yığınların haksızlığa, zorbalığa karşı başkaldırı bayrağıdır. Siyasal otoriteye ve onun ayrılmaz parçası resmi İslama (Sünniliğe) karşı insan sevgisini, geniş görüşlülüğü ve kavgayı temsil etmiştir.

İşçinin Sesi, dinin kuyruğuna takıldı eleştirisinin ikinci yönü, *Alevilere dayalı bir siyasal savaşım platformu geliştirmek, yani kuyruğa takılmak* idi.

Bu eleştiri yanlış kapı çalıyor. Biz "Alevilere dayalı bir siyasal savaşım platformu" geliştirmiyoruz. Alevi toplumuna mücadelesinde yardımcı olmayan ilerici olamaz diyoruz. Bizim platformumuz işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı devrimin temel gücü ve öncüsüdür. Öncü olabilmek için de, tüm ezilenlerin sözcüsü olmak zorundadır. Şehir esnafının, memurun, köydeki yoksulun, küçük toprak sahibinin, Kürtlerin ve Alevilerin çıkarlarını savunacaktır. Bunları kendi kanalında bütünleyecek ve devrime götürecektir. Bu anlayışla, "Alevilere dayalı siyasal platform geliştirme" arasında büyük fark vardır.

Komünistler için nasıl ulus bir gerçekse, din de bir toplumsal gerçektir. Kendi inançlarımızı toplumsal gerçekliğin yerine koyamayız. Anadolu'da Aleviler 700 yıl boyunca ezilmişler. Bugün de eziliyorlar ve buna karşı koymayacağız(!) Bu bizim anlayışımız değildir.

2. Alevilik baskı karşısında daima teslim olmuş bir topluluktur.

Böyle konuşabilmek için ya çok cahil, ya da taraflılıktan aklı kör olmuş olmak gerekir. Ama böyle konuşanlar bunları pazarca, açıktan söyleyemezler. Ancak korkakça kulaklara fısıldarlar.

Bu çeşit "eleştiriler" açık söyleyelim, yarının azılı gerici, şöven ve ırkçı tutumlarının, üstün topluluk fikirlerinin tohumlarını taşımaktadır. Fakat tarih o kadar büyük ve böyle fikirler ve bunları öne sürenler o kadar küçüktür ki, anlık bir espri olmaktan öteye gidemezler.

Türküdeki şu sözleri hepimiz biliyoruz: "*Boş yere kavgayı zahmet biliriz.*"

Bu cümle, Babai-Bektaşi Türkmeni tarihin getirdiği noktadır. Kavgaya ne kadar tepeden, ne kadar rahat ve kolay bir yaklaşımı var. Kavga kaçağından böyle kendine güvenli bir yaklaşım çıkar mı? Bu, 700 yılını ayaklanmalar, katliamlar ve sürgünlerle geçirmiş yiğit bir halkın ulaştığı olgunluktur.

Bu eleştiri üzerinde fazla durmak gereksizdir. Anadolu'da köylü ayaklanmaları - ki tamama yakını Alevilik sancağı altında gerçekleşmiştir - sayılamayacak kadar çoktur. Yalnızca en önemlileri arasından birkaç örnek sıralayıp geçelim:

Tarihimizin en büyük halk ayaklanması olan Babai ayaklanması, Muhlis Paşa ayaklanması, Cimri isyanı, Şeyh Bedrettin, Dede Sultan ve Torlak Kemal ayaklanması, Kalender Çelebi (Hacı Bektaş soyundan olduğunu iddia eder), Sülkün Hoca, Baba Zünnun ayaklanmaları, Düzmece Şah İsmail kalkışması ve Pir Sultan Abdal, Dedemoğlu, tam bir yüzyıl süren Celali isyanları, Atçalı Kel Mehmet isyanı.

Engels'in sözlerini ülkemize uyarlayıp söylersek, Türkiye halkı devrimci gelenekten hiçbir şekilde yoksun değildir. Tarihimizde hatta öyle dönemler vardır ki, Anadolu, öteki ülkelerdeki devrimlerin en üstün insanlarıyla boy ölçüşebilecek liderler üretmiştir. Türkiye halkı daha elverişli koşullarda en olağanüstü sonuçlar getirebilecek bir enerji ve dayanıklılık ortaya koymuştur. Anadolu köylüsü, artizan ve zanaatkarı, bugünkü kuşakları bile şaşırtacak düşünceler ve eylemler yaratmıştır. Günümüz işçi sınıfı hareketine düşen, bu devrimci geleneği özümsemektir.

> Komünist kendi çarpıştığı ülkede haksızlığa başkaldıran geleneğe sarılmak zorundadır. Yoksa, gökten zembille inmiş, halkına yabancı bir siyasal hareket olur. Bu geleneğe sahip çıkmazsa, en başta kendi fikirlerine ihanet eder. Geleceğe bakan, geleceği temsil eden bir partiysek, ezilenleri savunmaktan korkmuyoruz. Çoğunluk kaygusuyla değil, haklı bu tarafta, doğru bu tarafta diye böyle davranıyoruz. İşçi sınıfı, tüm ezilenlerin haklarını savunur. Fakat Alevilik konusunda bunun da ötesine gitmesi gereklidir. Hem de beğenerek savunmak durumundadır. Büyük toplumsal fırtınaları koparan siyasal hareketler, içinde yaşadıkları toplumun tarihine, kültürüne ve o gününe uygun yaklaşımları getirebilenlerdir.

3. *İşçinin Sesi* Alevilik konusunu sömürüyor.

Bu da bir eleştiri değil, karalamadır. Hem de bizden çok, Alevi toplumu hedef almış bir karalamadır. Bunu söyleyenler bilmezler mi ki, sayısız toplumsal altüst oluşlar içinden geçerek bugüne gelmiş Aleviler, kendilerini sömürtmeyecek, ya da sömürmek isteyeni seçecek kadar deneylidirler?

Bize gelince, biz bir değerlendirmeyle geliyoruz. Herkesin önünde sözlü, ve asıl önemlisi yazılı olarak görüşlerimizi açıklıyoruz. Söylediklerimizle, yazdıklarımızla kendimizi bağlıyoruz. Yarın başka türlü konuşma olanağımızı kendi elimizle yok ediyoruz.

Devrimci hareket içinde Alevilik konusunu sömürenler vardır. Dün de vardı, bugün de vardır. Sömüreni, inanarak konuşandan ayıracak ölçütü vereyim: Alevilik konusunu sömürenler, tek tek Alevi dostların kulağına eğilip, "gerçek Alevi dostu biziz" deyip de, halkın önünde bir tek yazılı metinle kendilerini bağlamayanlardır. Çünkü o yol, rüzgar ne yönden eserse o yönden konuşma olanağı verir.

Yoldaşlar, biz siyasete girdiğimiz günden bu yana, kimsenin düdüdüğünü öttürmedik. Yalnızca inandıklarımızı söyledik. Dün, "Saharof'ları toplama kamplarına koymayın, serbest bırakın ve fikirleriyle mücadele edin" dedik, bize anti-Sovyet dediler. Bugün adam parlomentoya girdi. "Ama bu kez de fikirlerine teslim oldunuz" diyoruz, yine anti-sovyet diyorlar. Ne gam!

Bizim bir başka, *en temel* görüşümüz daha var: İşçi sınıfı ülkenin en büyük gücüdür, devrimin lideri ve öncüsüdür diyoruz. Bunu derken de işçi sınıfını mı sömürüyoruz?

Geçenlerde bir arkadaşımızın çocuğu bana bir soru sordu: "Siz Aleviliğe sahip mi çıkıyorsunuz?" Bence işin kalbi burada atıyor. Evet, sahip çıkıyoruz.

4. Alevilik konusu halkı böler.

Kürt sorunu dile getirilmeye başlandığı zaman aynı toplumsal, siyasal korku vardı. "Türk-Kürt diye bölecek miyiz emekçiyi?" Benzeri korku, bugün bu tartışmada görülüyor. "Aleviler bir yana, Sünniler bir yana diye bölecek miyiz?" Bu korku yersizdir. Neyi böleceğiz, zaten var bu bölünme, ve sorunlar da bundan çıkıyor. Varlığına işaret "bölme" değildir. Varlığına işaret etmek ve sahip çıkmamak ise, bölmemek değil, zaten varolan bölünmede *ezenin* yanında durmak demektir.

Aleviler, üzerlerindeki yobaz baskının kalkmasını istiyorlar. Bu haklı isteği desteklemek, Kürtlerin ya da bir başka ezilen kesimin savaşımını desteklemeye engel midir? Her türlü haklı isteği desteklemez mi işçi sınıfı?

Kadın haklarını da sonuna kadar savunuyoruz. Kadın haklarını savunmak sınıf sorununu bölüyor denebilir mi? Tam tersine, tüm bu ezilen kesimlerin istemleri birleşecek ve bir oluğa akacaktır. Hepsi haklı istemdir, hepsi birlikte savunulmalıdır.

5. Bu geceden sonra mutlaka gelecek bir eleştiriyi de yanıtlayalım: 1 Mayıs'ta semah olur mu?

İşçi hareketinin marşlarının, müziğinin iki temel kaynağı vardır:

a) Enternasyonal kaynaklar: öteki ülkelerin sınıf hareketlerinden aktarılan marşlar, şarkılar vb.

b) Ülke içi kaynaklar: 1) O günlerin besteleri, 2) Tarihten, geçmiş kuşaklardan devralınanlar.

Hem enternasyonal, hem ülke içi kaynaklar içinde tarihten devralınanlar arasında din örtüsü altında yazılmış ve bestelenmiş müzikler geniş yer tutar. Çünkü o dönemlerin kavgası öyledir. Örneğin, protestanlığın kurucusu, orta sınıf reformcusu Martin Luther'in bestelediği bir ilahi, Engels'in sözleriyle "16.yy'ın Marseyyez'i olmuştur."

İslamda müzik mistik akımlar arasında kullanım bulmuştur.

Sünni tarikatları, dayandıkları inançlar gereği, tehdit ve vaadler arasında dolanıp dururlar. Tehdit, allah korkusu, cehennem korkusudur. Vaad de cennettir. Cehennemin korkunçluğunu, cennetin hurilerini, şaraplarını akıldan çıkaramazlar.

Şii temelli mistisizm ise, yine inançları gereği, böyle korkulardan kurtulmuş yollardır. Sevdiklerine cehennem korkusu, cennet vaadiyle bağlı değillerdir. Aleviler böyledir.

Sünni tarikatlarında ve Mevleviliğin Veledi kolunda müzik, korku, kuşku, karamsarlık doludur. Mezarlık kokar. Oysa Alevi müziği pırıl pırıl aydınlıktır, neşelidir. Gönüllere sevgiyle yaklaşır. En önemlisi de, *insanı dünyadan ve insandan uzaklaştırmaz.* Tam tersine, *insanı hayata bağlar.*

Bugün hâlâ, Alevi türkülerini aşmış bir sanatımız yoktur. Alevi türkülerini bugün de zevkle, isyan türküleri olarak dinliyoruz.

Öteki ülkelerin kavga tarihlerinden çıkmış şarkı ve marşları söylemek, enternasyonalist bakış açısını vermede yardımcı olduğu için çok yararlıdır. Ama bunlarla kalmış, kendi kültürünü geliştirmemiş bir devrimci harekete çok yazık. Çünkü bu durum, halka oturamamışlığın aynasıdır.

Bizim kültürümüz içinde tarihten gelen türküler yanında, günümüzde bestelenenler henüz azdır, düzeylileri daha da azdır. Ama gelişecektir.

Kişisel bir inancımı, hem de gönülden isteğimi söylersem, Türkiye işçi ve devrimci hareketinin kendine özgü müziğinin, tarihten gelen nefeslerle, (düvazlar, Naat-ı Nebiler, Naat-ı Ali'ler, Mersiyyelerle), daha ileri bir materyalist içeriğin ve tekniğin kay-

İŞÇİLER, ALEVİLER DEVRİMLERDE BİRDİRLER

naşmasından yükseleceğine inanıyorum.

O günler gelene dek biz Alevi nefesleriyle işçi hareketini bağlamaya, olur mu, caiz midir diye değil, son derece yararlı, olumlu bir hareket olarak bakıyoruz. Ve hepinizi, gecenin ikinci bölümünde semahlarda meydana çağırıyoruz.

6. Alevilik artık tarihte kalmıştır. Bugün böyle bir sorun yoktur.

Genellikle alt kültürler - ki Aleviliği bir alt kültür olarak da alabiliriz - kapitalizmin genelleştiği ortamlarda ortadan kalkar sanılır. Oysa, bugün yapılan araştırmalarla, en gelişmiş kapitalist ülkelerde bile, (örneğin Almanya'da, Bavyera bölgesinde) alt kültürlerin tüm canlılığıyla yaşadığını görebiliyoruz. Alevilik de kapitalizmin tüm tahribatına rağmen bir varlık olarak yaşar, yaşıyor ama hangi ögeleri deforme oluyor, bunların iyi araştırılması gerekir.

Bu bir yana, Alevilik tarihte kalmadı. Gün be gün sıkıntıyı yaşayan 20 milyon Alevi bunu çok iyi biliyor. Çok yakın zamanda, içinde yaşadığımız büyük olaylar var. Kırıkhan olayları, 1969. Elbistan olayları, Çorum olayları var tarihimizde. Elbette bu kavga tarihteki Sünni-Alevi kavgasından farklıdır. Emperyalistleşme aşamasına gelmiş bir kapitalizmin çerçevesinde ortaya çıkıyor. Elbette en başta işçi hareketine yöneliyor. Ama işçi sınıfının yanında başka kimlere vurduğunu da görelim.

1980 öncesi sıcak mücadelede, Aleviler üzerinde büyük bir katliam yapıldığını, devrimci hareketin bu katliamı önlemekte başarılı olamadığını, buradan çıkarmamız gereken çok önemli dersler olduğunu biliyoruz. Alevilere dayanmasına rağmen çok sayıda devrimci hareketin, yerel faşizmin saldırısı karşısında yetersiz kalışı, 1980 yenilgisinin ipuçlarını taşıyordu.

Aleviler, geneliyle haksızlığa başkaldıran bir topluluktur. Aydındırlar. Bu noktayı iyi anlarsak, neden Alevi kıyımları olduğunu da, faşistlerin yollarının neden Alevi kıyımından geçmek zorunda olduğunu da anlarız. Bizim o gün belki yeterince farkedemediğimizi burjuvazi, faşistler farketmiştir.

Türkiye'de Alevi sorununun büyük ağırlığı olduğu bir yana, sınıf savaşımının keskinleşeceği önümüzdeki yılları düşünürsek, daha da büyük önem kazanacağını söyleyebiliriz. Sınıf çelişkilerinin keskinleşmesiyle birlikte karşı devrimci saldırı da başını kaldırıyor. Bu kez 12 Eylül öncesi olduğu gibi, ordu hiç olmazsa bir noktaya kadar, en büyük tehlike değildir. Asıl büyük tehlike dincilerden geliyor. Bir devrimci yarın işlerin nereye gideceğini de değerlendirebilmelidir. Bu çelişki kuşku yok Türkiye'de giderek keskinleşecektir.

İstemlerimiz

1989 Türkiye'sinde, Alevilerin inanç ve yaşam biçimi hâlâ meşru sayılmamaktadır.

Aleviliğin ibadet biçimi ayn-ı cemdir. Cemler Osmanlı döneminde sürekli yasaklı olmuştur. Bir rivayete göre Alevinin kısa saplı sazı, dedenin paltosunun altına gizlenebilme gereğinden doğmuştur. Cem yasağı Cumhuriyet döneminde de sürmüş ve bu nedenle kovuşturma, tutuklama ve işkenceler yapılmıştır. Halk cemlerini gizli sürdürmek zorunda kalmıştır.

Bugün de değişen birşey yoktur. Bazı bölgelerde belli bir ilerleme görülüyorsa, bunun nedenleri, büyük ölçüde, devlet otoritesinin zayıflaması, işçi sınıfının güçlenmesi gibi nedenlerdir.

Cemler ve öteki Alevi inanç ve davranış biçimleri üzerindeki tüm yasaklar, baskı ve tehditler kaldırılmalıdır.

TC laik bir devlet midir? Lafta laiktir, lafta devlet ve din işleri birbirinden ayrılmıştır. Ama ne Osmanlı, ne TC laik değildir. Yalnız, Osmanlı'da hile tükenmez derler, bu devlet-din birliği de bizde gerçek İslam modelinden farklı bir durum gösterir.

İslamda devlet dinin bir türevidir, devlet dinden kaynaklanır. Din, devlete egemendir. Osmanlı'da ise din sultana, yani devlete bağımlıdır, onun altında örgütlenmiştir. Bu nedenle de bugünkü Suudi Arabistan, tüm Osmanlı tarihini İslamdan bir sapma olarak değerlendirir. Bu bir yana, TC.'de de durum böyledir. Din, devletin altında (ama içinde) örgütlenmiştir. Devlette, din işlerinden sorumlu bir Diyanet İşleri Başkanlığı vardır. Bu kurum bir devlet bakanlığına bağlı olarak çalışır.

Osmanlı'nın ve TC'nin İslamın genel modeli dışında örgütlenmiş olması, laiklik konusuna çok bir fark getirmiyor. Çünkü soru, devlet mi dinin altında, din mi devletin altında örgütlüdür sorusu değildir. Bizi burada ilgilendiren soru, devletle din işleri birbiri içine girmiş mi, girmemiş mi sorusudur. Gerisi, laiklik açısından ayrıntıdır.

Evet, TC gerçek laik bir devlet değildir. Devletin güdümünde ve desteği altında tüm ülkede Sünnilik merkezi yapı içindedir. Tüm camiler, imam hatip okulları ve ilahiyat fakülteleri, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Eğitim Bakanlığı aracılığıyla bu merkezi yapının parçalarıdır. Devletin resmi bir dini vardır. Bu da Sünnilik ve onun da Hanefi mezhebidir. Başta Diyanet İşleri Başkanlığı olmak üzere tüm bu kurumlar yalnızca ve yalnızca Sünniliğe ve Sünnilere hizmet eder.

Şimdi bunun karşısında ne söylemek gerekir? Bazı yazarlar, örneğin *Alevilik Olayı* adlı kitabın yazarı Cemal Şener şöyle diyor:

> "Bu sorunun çözüm yolu, giderleri Alevi'lerin de katkıda bulunduğu bütçeden karşılanan Diyanet İşleri'nin Alevi'lere de dini hizmet götürmesidir. Tabii, bu hizmetin amacı Sünni din adamları vasıtası ile Alevileri Sünnileştirmek değil, Alevi din adamları vasıtasıyla Alevilere dini hizmet götürmek olmalıdır. Alevi din adamlarının yetişmesi için de isteyen Alevi çocukları için Milli Eğitim Bakanlığı böyle bir eğitim programını İmam Hatip Okullarında uygulamalıdır.
>
> "Bunun dünyada örnekleri vardır. Hristiyanlık içindeki farklı mezheplere kiliseler benzer biçimde hizmet vermektedir."

Kiliseler böyle bir hizmet verebilir de, bu hizmetleri devletten istemek, eleştirilen kuyuya düşmektir, laiklik değildir. Cemal Şener kitabında Aleviliği savunma çabası içindedir. Ancak kullandığı metodoloji bozuktur. Dolayısıyla, önerileri, kendi istemese de, *gerici* olmaktadır.

Adı yalnızca kendi yöresinde bilinen bir dede ise, belki yine aynı çerçevede, ama daha sağlıklı bir öneri yapıyor: "Diyanet İşleri Başkanlığı'nda Alevilerin bilgili kişilerinden temsilciler olmalı" diyor. Hiç olmazsa Alevilerin bilgili kişilerinin, İmam Hatip okulları tarafından yetiştirilmesini önermiyor.

Bizce ise, istenmesi gereken şunlardır: Tüm din ve devlet birliği parçalanmalı, kaldırılmalıdır. Diyanet işleri kapatılmalı, merkezi hiyerarşi dağıtılmalı, devletin eğitim sistemi içindeki imam hatip okulları ve ilahiyat fakülteleri kapatılmalıdır. İsteyen dinsel çevre, Batı'da olduğu gibi, belli koşullara uyarak kendi okullarını kendi olanaklarıyla açabilir. Devletin ne resmi, ne gayrıresmi dini olmamalı, nüfus kağıdına otomatik olarak İslam ve Hanefi yazmak gibi uygulamalar yok edilmelidir.

Alevilerin can alıcı sorunlarından biri de cenaze namazıdır. Konunun ciddiliğiyle belki pek uyumlu değil ama sorunu iyi sergilediği için bir fıkra daha anlatacağım:

Cami kapısını açık bulan bir deve, yiyecek bulurum umuduyla dalar içeri. Başlar köşe bucağı kolaçan etmeye, başıyla, hörgücüyle birbirine katar heryeri. Koşup gelen kayyum perişan görünce ortalığı, döverek çıkarmaya uğraşır hayvanı. "Yazıktır", der Bektaşi, "döğme be kuzum, aklı olmadığından bir kez girmiş işte, bak, ben hiç giriyor muyum?"

Camiye böyle yaklaşan bir Alevi, doğumundan ölümüne dek camiyle işi olmamış insan, ölünce cenaze namazı için camiye götürülmek zorunda kalıyor. Bu acıdır.

Ayrıca, çoğu yerde imamlar Alevilerin cenaze namazını kılmak istemiyorlar ve sık sık ciddi olaylar yaşanıyor.

Cenaze namazı, ölünün akrabaları ve yakınları için de zor bir durum yaratıyor. Bu insanlar da ne cenaze namazı bilirler, ne camiyi severler. Ama kendi inançlarını çiğneyerek camiye gidip o namazı kılmak zorunda kalıyorlar.

Bu çeşit insanlık onuruyla bağdaşmayan baskılara, uygulamalara son verilmelidir.

Sonra, yalnızca imam hatip okulları ve ilahiyat fakülteleri değil, tüm öğretim sistemi, tüm okul kitapları tarihimizi çarpıtmakta, Aleviliğe akla gelmeyecek yalanlarla, iftiralarla saldırmakta, Sünnilik propagandası yapmaktadır. Bunun sonucunda özellikle küçük Alevi çocukları büyük bunalımlara girmekte, sık sık anababayla çocuk arasında kolay kapanmayacak sorunlar doğmaktadır. Aleviliğini savunan öğrenciler ise başta öğretmenleri olmak üzere tüm okuldan yoğun bir baskı, alay ve horlamayla karşılaşmaktadırlar.

Tüm eğitim ve öğretim sisteminin bu gerici Sünni vurgudan kurtulması için, tüm kitapların yalanlardan arındırılarak yeniden yazılması için, gerçekten laik ve bilime dayalı bir eğitimin yerleşmesi için mücadele etmeliyiz.

Aynı baskılar işyerlerinde, özellikle devlet sektöründe de yaygındır. Memurlar arasında. Devletin zaten varolan taraf tutuculuğu yanında, buralarda bir de Sünni tarikatların gizli örgütlenmişliği durumu ağırlaştırmaktadır. Rahat nefes alınabilen tek yer işçilerin arasıdır.

Alevi topluluğun "laik" Türkiye'de karşı karşıya olduğu baskılar saymakla bitmez. Tüm bu sorunlar için mücadele etmek işçi sınıfının temel görevleri arasındadır.

Bizim programımız bu mücadeleyi zaten bir görev olarak önümüze koymuştur. Şöyle diyor: "Tüm dinsel azınlıkların kendi kültürlerini geliştirme, dinsel inançlarını özgürce sürdürme haklarını savunmak komünistlerin görevidir." (*TKP Programı*, s.51)

Bugün Alevilerin haklarını komünistlerden başka gerçekten savunan yoktur. Ama yoldaşlar, bu istemler özünde *demokratik* istemlerdir. Yapılan eziyetlere, aslına bakarsanız, komünist olan değil, devrimci olan değil, demokrat olan değil, liberal olan değil, *insan* olan karşı çıkar.

İşçi-devrimci hareket bu 700 yıllık geleneği içine almalı, içinde eritmeli, bu arada ondan da öğrenmeli, bu gelenekle birleşmelidir

Tarihte Aleviliğin taşıdığı isyan bayrağını, bugünün koşulları içinde daha doğru ve tutarlı taşıyan devrimcilik, komünistliktir.

Aleviler arasından komünist kazanmak, işçi hareketi için çok önemli bir hedeftir. Komünist kuşakların bu yolla 700 yıllık isyan geleneğiyle yoğrulması, bu geleneği devralması, hakkıyla günümüz koşullarındaki temsilcisi olması çok önemlidir.

Bektaşiliğin şu üç temel belgisi, bugün de bizler için geçerli olmalıdır:

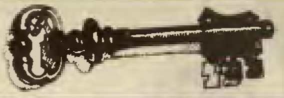
Eline beline diline sahip olacaksın,
Gelme gelme, dönme dönme,
Gelenin malı, dönenin canı.

Diyelim 200 yıl sonra, "Anadolu'da demokratik savaşım geleneği" diye bir seminer verilse, o seminer Alevi ile komünisti, biz istesek istemesek birleştirecektir. Bu ikisinin halef-selef olduğunu *bugün* anlayacak mıyız, anlamayacak mıyız? Soru budur. Eğer anlarsak, o semineri verenler, "o gün yaşayan komünistler akıllı insanlarmış, tarihi anlamışlar" diyecekler. Anlamazsak, bu bizim sorunumuzdur. Aklın sınırı vardır, oysa aptallık sınırsızdır demişler. Objektif olarak Bektaşilikle komünistlik aynı kanalda birleşmiştir, halef-seleftir. Bir başkaldırı ideolojisi olan Alevilik bu yanıyla istense istenmese komünizmin dünüdür. Anadolu'da *başkaldırının süreklilik çizgisi* budur.

Komünist kendi çarpıştığı ülkede haksızlığa başkaldıran geleneğe sarılmak zorundadır. Yoksa, gökten zembille inmiş, halkına yabancı bir siyasal hareket olur. Bu geleneğe sahip çıkmazsa, en başta kendi fikirlerine ihanet eder. Geleceğe bakan, geleceği temsil eden bir partiysek, ezilenleri savunmaktan korkmuyoruz. Çoğunluk kaygusuyla değil, haklı bu tarafta, doğru bu tarafta diye böyle davranıyoruz.

İşçi sınıfı, tüm ezilenlerin haklarını savunur. Fakat Alevilik konusunda bunun da ötesine gitmesi gereklidir. Hem de beğenerek savunmak durumundadır.

Büyük toplumsal fırtınaları koparan siyasal hareketler, içinde yaşadıkları toplumun tarihine, kültürüne ve o gününe uygun yaklaşımları getirebilenlerdir. Ancak o zaman, topluma öncülük edecek ustalığı gösterebilirler. Bunun da en emin yolu o tarihi, kültürü ve yaşanan ortamı kökünden öğrenmek, anlamaktır.

 ANAHTAR

Engels'in kitabında da "dinin kuyruğuna takılma"(!) mı var?

Almanya'da K"ylü Savaşı v Anadolu'da Alevilerin savaşı

Hristiyanlık kılıfı altında, tutucu, reformcu ve devrimci siyasal akımlar olabilirmiş de, neden Alevilerin devrimci bir akım olduğunu söylemek dinin kuyruğuna takılmak olacakmış? Bunu söylemek dinin kuyruğuna takılmak olmaz ama söylememek, proleter hareketinin soyağacını köksüz bırakarak burjuvazinin kuyruğuna takılmak olur.

Yürükoğlu yoldaşımızın Alevilik konusundaki seminerinden ve bunun çok küçük bir parçasını içeren yazısından *(İşçinin Sesi,* sayı 371) sonra, *"İşçinin Sesi* dinin kuyruğuna takıldı" diye bazı söylentiler duyulmaya başladı. İster demokratik, ister Marksist düzeyde bakalım, bu söylentiler, söyleyenlerin kendi sığlığını ve sakatlığını sergilemenin ötesine geçemez.

Alevi topluluğu yüzyıllardır eziliyor. Buna karşı çıkmak, işçi sınıfı açısından basit bir demokratik görevdir. Her zaman bu ezgiye karşı olduk, ancak, sesimizi bugünkü gibi yükseltmekte geç bile kaldık. Alevilerin ezilmesine karşı çıkmayı dinin kuyruğuna takılmak olarak görmek, demokratlık açısından ciddi bir güdüklüğün yansımasıdır.

Sorun bu kadarla da bitmiyor. Aleviler eziliyor, biz buna karşıyız demek yetmiyor. Alevilik, Türkiye devrimci hareketinin tarihsel geleneğinin, sülalesinin, kökünün çok önemli bir parçasıdır. Bunu anlamak gerekiyor. Tersi, devrimci hareketi köksüz bırakmakla, soysuzlaştırmakla eş anlamlıdır.

Dinsel bir akım devrimci hareketin geleneğinde nasıl yer alabilir? Aleviliğin dinsellik derecesi bir yana, şunu unutmamak gerek ki, eskiden, sınıf mücadeleleri dinsel ideolojik çerçevede yürümüş. Ne olduğuna iyi bakmadan, dinsel çerçevedeki herşeye burun bükersek, sınıf mücadelesini kapitalizmin son yüzyıllarıyla sınırlamış oluruz.

Kaldı ki Alevilik - Babailik ve Bektaşilik - İslamın şeriat ve namaz gibi azılı gerici, yobaz birçok özelliğini taşımayan, buna karşılık ilerici birçok görüş taşıyan bir akımdır. Çıktığı tarihlerdeki geçerli çerçeve dinsel çerçeve olduğu için, o da dinsel bir akım olarak çıkmıştır. Bir düşünce akımı olarak ilerici özelliklerinin yanısıra, pratikte de onun tarihi ayaklanmalarla doludur.

Almanya'da Köylü Savaşı'nda Engels, 16.yüzyılda Almanya'da yeralan dinsel savaşların sınıfsal anlamını, bu savaşlardaki safları ele alıyor. Bütün saflar dinsel çerçevede olduğu halde, Engels kitaba şu sözlerle başlıyor:

"Devrimci gelenek açısından Alman halkı hiç de eksik kalmaz... Alman köylülerinin ve pleplerinin, kendilerinden sonra gelenlerin sık sık tüylerini ürperten fikirlere ve planlara gebe olduğu zamanlar vardı." *(agy,* s.33)

Bu tüyler ürpertici devrimci fikir ve planlar hep dinsel çerçevede çıkıyordu. Ama dinsel deyip geçecek miydik:

"Bugünün Alman ideolojisi,... Ortaçağların gömülmüş olduğu mücadelelerde, ilahiyata ilişkin şiddetli çekişmelerden başka birşey görmez. Yurtsever tarihçilerimiz ve akıllı devlet adamlarımız, o zamanın insanları uhrevi şeylere ilişkin anlaşmaya bir varabilselerdi, diyorlar, dünyevi işler için mücadeleye hiçbir zemin olmazdı. Bu ideologlar, bir çağın kendisi hakkında beslediği ya da belli bir dönemin ideologlarının o dönem hakkında besledikleri tüm ilüzyonları görünüşteki değeriyle kabul edecek kadar ahmaktılar...

"16.yüzyılın dinsel savaşları denen savaşlarda, çok kesin maddi sınıf çıkarları rol oynuyordu ve aynen daha sonra İngiltere ve Fransa'daki çarpışmalar gibi, bu savaşlar da sınıf savaşlarıydı. Eğer o zamanın sınıf mücadeleleri dinsel damga taşır görünüyorsa, eğer çeşitli sınıfların çıkarları, ihtiyaçları ve talepleri kendilerini dinsel bir perde ardına saklıyorsa, bu, gerçek durumu az değiştirir ve zamanın koşullarıyla açıklanır." *(agy,* s.50-51)

Bizde bazı devrimciler de, Engels'in alay ettiği, yüzeysellikle suçladığı Alman ideologlarının konumuna düşüyorlar. Dinsel kılıf altında da sınıf mücadelesi olabileceğini, bu mücadelede devrimci bir saf olabileceğini vb. akla bile getirmiyorlar. Oysa o zamanlarda sınıf mücadelesi sık sık dinsel kılıf altında yürüyordu. Avrupa için bunun nedenlerini Engels, kilisenin eğitim ve feodal egemenliği sürdürmek için gerekli her türlü eşgüdüm açısından tekelci konumuna, siyasetin, hukuğun, hatta bilimin bile dinsel kılıf almasına bağlıyor. Biz kilisenin yerine halifeliği, şeriatı, medresesi ve camisiyle İslamı geçirebiliriz. ve Engels'in şu sözlerini bu gözle değerlendirebiliriz:

> "Eğer o zamanın sınıf mücadeleleri dinsel damga taşır görünüyorsa, eğer çeşitli sınıfların çıkarları, ihtiyaçları ve talepleri kendilerini dinsel bir perde ardına saklıyorsa, bu, gerçek durumu az değiştirir ve zamanın koşullarıyla açıklanır."

"Din adamlarının elinde, öteki bilimler olduğu gibi, politika ve hukuk da teolojinin dalları olarak kaldılar ve teolojide egemen olan ilkelere göre ele alındılar. Kilisenin dogmaları aynı zamanda siyasal aksiyomlardı ve İncil'in cümleleri her mahkemede yasa olarak geçerliydi... Teolojinin düşünsel işlerdeki bu üstünlüğü, aynı zamanda, kilisenin varolan feodal hükümranlığı eşgüdümleyen ve onaylayan en genel kuvvet olmasının mantıksal bir sonucuydu.

"Açıktır ki, böyle koşullar altında, feodalizme karşı bütün genel ve açıktan açığa yapılan saldırılar, en başta kiliseye karşı yapılan saldırılar, bütün devrimci toplumsal ve siyasal doktrinler, zorunlu olarak teolojik sapkınlıklar (İngilizcesi heresy - belirli bir dinin kabul ettiği inançlara ters düşünce anlamına geliyor - *İ.S.*) oldu. Saldırabilmek için, varolan toplumsal koşulların üstündeki mukaddes halenin sökülüp atılması gerekiyordu.

"Feodalizme devrimci muhalefet bütün Ortaçağ boyunca canlıydı. Zamanın koşullarına göre bu, ya açık dinsel sapkınlık olarak mistisizm biçiminde, ya da silahlı isyan biçiminde kendini gösterdi. Onun, mistisizm olarak, 16. yüzyılın reformcuları için ne kadar vazgeçilmez olduğu iyi bilinirdi. Münzer'in kendisi buna çok şey borçludur." *(agy,* s.51-52)

Görüldüğü gibi, kiliseye karşı yapılan tüm saldırılar teolojik kılıf altında ama aynı zamanda birer sapma olarak ortaya çıkıyordu. Bunlar arasında, Engels'in aynı sayfalarda belirttiği, gerici işlev görmüş bazıları olduğu gibi, ilerici, hatta Münzer gibi devrimci içerik taşıyanlar da vardı.

Engels gerici işlev görenler dışında kalan sapkınlıkları şöyle tasnifliyor ve açıklıyor:

> "Feodalizme devrimci muhalefet bütün Ortaçağ boyunca canlıydı. Zamanın koşullarına göre bu, ya açık dinsel sapkınlık olarak mistisizm biçiminde, ya da silahlı isyan biçiminde kendini gösterdi. Onun, mistisizm olarak, 16. yüzyılın reformcuları için ne kadar vazgeçilmez olduğu iyi bilinirdi. Münzer'in kendisi buna çok şey borçludur."

"Ortaçağ'daki sapkınlıkların öteki iki biçiminde, daha 12.yüzyılda, orta sınıfla köylü-plep muhalefeti arasında ortaya çıkan, köylü savaşının çökmesine neden olan büyük bölünmenin habercilerini buluruz. Bu bölünme, Ortaçağın sonraki dönemleri boyunca açıkça ortadadır.

"(...)

"Köylü ve plep istemlerinin doğrudan bir ifadesi olan ve hemen hemen her zaman bir isyanla bağlı olan sapkınlık ise tamamen farklı bir nitelik göstermekteydi. Bu sapkınlık, orta sınıfın din adamlarına, papalığa ve eski Hristiyan kilise örgütlenmesinin yeniden kurulmasına ilişkin bütün istemlerini paylaşmakla birlikte, ondan çok daha ileri gidiyordu. O, toplumun üyeleri arasında eski Hristiyan eşitliğin yeniden oluşturulmasını, bunun orta sınıf çevresi için de bir kural olarak tanınmasını istiyordu. Allahın çocuklarının eşitliğinden, sivil eşitliği ve kısmen de mülkiyet eşitliğini ima ediyordu. Soyluluğu köylüye, patrisyenleri ve ayrıcalıklı orta sınıfı pleplere eşit kılmak, serfliği, arazi rantını, vergileri, ayrıcalıkları ve en azından en göze batan mülkiyet farklılıklarını kaldırmak - bunlar üç aşağı beş yukarı kesinlikle öne sürülen istemlerdi ve bunların eski Hristiyan doktrininden doğal olarak çıktığı kabul ediliyordu. Feodalizmin en gelişkin olduğu zamanda, örneğin Albigensler arasında, orta sınıf muhalefetinden zorlukla ayırdedilebilen bu köylü-plep sapkınlığı, 14. ve 15.yüzyıllar boyunca, orta sınıf sapkınlığının yanısıra bağımsız olarak kendini gösteren, güçlü olarak tanımlanmış bir parti görüşüne büyüdü. İngiltere'de Wycliffe hareketinin yanısıra, Wat Tyler isyanının vaizi olan John Ball'un durumu böyledir. Bohemya'da Kalikstinler'in yanısıra varolan Taboritlerin durumu böyledir. Hatta Taboritler daha sonra 15.yüzyılda ve 16.yüzyıl başlarında Almanya'da plep temsilcileri tarafından geliştirilen bir görüşe, teokratik renkler altında bir cumhuriyetçi eğilime sahiptiler.

"Bu sapkınlık biçimine, baskı dönemlerinde devrimci gelenekleri sürdüren, Kendini Kırbaçlayan Rahipler, Lollardlar, vb. gibi mistik mezheplerin düşsel hayalleri katıldı.

"O dönemin plepleri, varolan resmi toplumun dışında kalan tek sınıftı. Bu sınıf, orta sınıf örgütlenmesinin olduğu kadar feodal örgütlenmenin de dışındaydı. Ne ayrıcalığa, ne de mülkiyete sahipti, hatta köylülerin ya da küçük burjuvazinin, olanca gücüyle gelen ezici vergilerin yükü altında sahip oldukları mal mülkten bile yoksun bırakılmıştı. Her anlamda mülkiyetten ve haklardan yoksun bırakılmıştı. Öyle bir biçimde yaşıyordu ki, o, kendisini tamamen gözardı etmiş bulunan varolan kurumlarla doğrudan ilişkiye bile girmiyordu. O, feodal ve lonca orta sınıf toplumlarının çözülüşünün yaşayan bir belirtisiydi ve aynı zamanda modern burjuva toplumunun ilk habercisiydi.

"Pleplerin bu durumu, o zamanın plep muhalefetinin neden yalnızca feodalizmle ve ayrıcalıklı orta sınıfla savaşmaktan tatmin olamadığının, neden, o sıralar henüz başlangıcında olan burjuva toplumunun en azından hayal olarak ötesine ulaştığının, kesinlikle mülksüz bir kesim olarak, neden sınıflara bölünmüşlük temelindeki her toplumda ortak olan kurumları, görüşleri ve kavramları sorguya çektiğinin, yeterli açıklamasıdır. İlk Hristiyanlığın, İsa'nın yeryüzünde bin yıl hüküm süreceğine ilişkin düşsel hayalleri bu anlamda çok işe yarar bir başlangıç noktası hazırladı. Öte yandan, bu, yalnızca bugünün değil geleceğin de ötesine uzandığından, şiddetli bir hayal olması kaçınılmazdı. İlk pratik uygulamasında, doğal olarak varolan koşulların koyduğu dar sınırlara takıldı kaldı. Özel mülkiyete saldırı, mülkiyette ortaklık istemi kendini ham bir hayırseverlik örgütüne indirgemek durumundaydı. Hristiyanlığın eşitliği, belirsiz yasa önünde sivil eşitlikten başka birşeyle sonuçlanamazdı. ... Komünizmin insan hayalinde önceden belirmesi gerçekte modern burjuva koşulların yansımasıydı.

"Kendi içinde zorlama, ama plep gurubunun yaşam koşullarının doğal bir ürünü olan, tarihsel gelişmenin gelecek evrelerinin bu yansımasına, ilk kez Almanya'da, Thomas Münzer ve partisinin öğretilerinde rastlanır... Bu *komünist (abç)* nosyonlar yalnızca Münzer'in öğretilerinde, toplumun yaşamsal önem taşıyan bir kesiminin arzuları olarak ifade buldular. Onun aracılığıyla, belli bir kesinlikte formüle edildiler, ve daha sonra, giderek modern proletarya hareketinin içine katılana dek, halkın her büyük patlamasında yer aldılar...

"Üç büyük kampın birincisi olan tutucu Katolikler, imparatorluk gücünü korumakla ilgilenen bütün unsurları kilise adamlarını ve prenslerin bir kesimini, zengin soyluluğu, piskoposları ve kent patrisyenlerini kucaklarken, orta sınıf karakterli, ılımlı Luterci reform, muhalefetin bütün mülk saibi unsurlarını, alt soylular yığınını, orta sınıfı ve hatta, kilise arazilerine el konulması yoluyla kendilerini zenginleştirmeyi ve imparatorluktan daha fazla bağımsızlık sağlama fırsatını ele geçirmeyi uman prenslerin bir bölümünü kendi sancağı altında topladı. Köylülere ve pleplere gelince, onlar, istem ve doktrinleri en açık ifadesini Münzer'de bulan *devrimci parti (abç)* çevresinde saf tuttular." *(agy,* s.53-57)

Hristiyanlık kılıfı altında, tutucu, reformcu ve devrimci siyasal akımlar olabilirmiş de, neden Alevilerin devrimci bir akım olduğunu söylemek dinin kuyruğuna takılmak olacakmış? Bunu söylemek dinin kuyruğuna takılmak olmaz ama söylememek, proleter hareketinin soyağacını köksüz bırakarak burjuvazinin kuyruğuna takılmak olur.

Bedir yoldaşın anılacağını duyanlar kaleme sarıldılar, yüreklerinden bir parça kesip yolladılar

Yür kl rimizden parçalar

8 Nisan günü İstanbul Gazeteciler Cemiyeti salonunda Bedir yoldaşımızın anısına yapılan barış paneline gönderilen mesajları yayınlıyoruz.

Yürükoğlu yoldaşımızın mesajı:

Bedir Aydemir eşi bulunmaz bir insandı. Dünyada ve Türkiye'de gerçek barışın yolunun ancak kıran kırana yürütülecek bir devrim savaşımından geçtiğinin bilinciyle yaşamış ve hepimize örnek olmuş bir kavga arkadaşıydı.

Anısı gönlümüzde, bilinci ve inancı kavgamızda yaşayacaktır.

Can yoldaşım iki şeyden emin olabilirsin: Hem bu kez bir de senin için savaşacağız ve kazanacağız.

R.Yürükoğlu

Bedir yoldaş "haydi zafere" diyor

İşçi sınıfının yiğit evladı Bedir Aydemir'in aramızdan genç yaşta ayrılışı ağır bir kayıptır.

O, işçi sınıfı ve ezilen halklar için mücadele etmekten büyük zevk alırdı. Adil ve kalıcı barışa ancak bu mücadelenin zaferiyle varılabileceğine inanırdı. Bizlere büyük emeği geçmiş öğretmenimizin, kavga arkadaşımızın ardından çok şeyler söyleyebiliriz, ama O'nu sözcüklerle anlatması zordur. O, birçok yanıyla örnek bir insandı.

Can yoldaşımız, senin ardından yas tutmuyoruz.

Sen çalışkanlığınla, en zor koşullarda bile eksilmeyen, yeri göğü çınlatan kahkahalarınla, davaya bağlılığınla, inancınla, dürüstlüğünle, hakyemezliğinle, üstün bilginle, alçakgönüllülüğünle aramızda yaşıyorsun.

Duyuyor musunuz? Bedir yoldaş sesleniyor: "Haydi işçinin gür sesini daha da yükseltelim" diyor. "Haydi güzel günler için mücadeleyi zafere götürelim" diyor.

İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği

Haydi kavgaya

Eşim Bedir Aydemir, Barış Derneği'nin kurucularındandı. 1979'da işçi hareketi içindeki ayrışma buraya da yansıdı. Gerçek barışseverlerle, barışı bir rozet gibi yakasında taşıyanlar ayrıştılar. Bedir, gerçek barışseverlerdendi.

O, haklı ve kalıcı barışın, ancak sömürücü sisteme karşı devrimci mücadelenin zaferiyle elde edilebileceğini çok iyi biliyordu. Sömürücü sistem, işçilere, emekçilere karşı yürüttüğü sürekli savaşta tanklara toplara bile ihtiyaç duymadan, emekçileri erken mezara sokuyordu. Öyleyse bu sistemi yıkmadan adil barış olur demek, o sistemin ayıplarını yamamak anlamına gelirdi. Bedir hiçbir zaman bu konuma düşmedi. Devrim yapılmasın barış bozulur diyenlere, siz barışsever değil, karşı devrimcisiniz derdi. Nitekim tam Gorboçof'ların barış konusundaki görüşlerine karşı bir kitap hazırlamaya başlamıştı ki hastalandı.

Bedir barışseverdi ama sınıflararası barışı savunup da sömürüye kılıf olmadı. Bu nedenle onun barışseverliğiyle, şu marşın sözlerini yazmış olması birbiriyle hiç de çelişmez. İşte onun marşı -hem marşı hem inancı:

Fabrikalardan gelen ses
Haydi kavgaya
İşçinin sesidir bu ses
Haydi utkuya

Yürüyor devrim ordusu
Haydi kavgaya
Demokrasi için devrim
Haydi utkuya

Uğur Kutlu

Barışı savunmak burjuvaziyi dünyadan silmekle olur

Öğretmenimiz, önderimiz Bedir Aydemir'in önünde saygı ile eğiliyoruz. Barışı savunmanın işçi için tek tutarlı yolu vardır: Devrim için savaşmak.

Bu panele gelmeden daha bir gün önce Kazlıçeşme'de 3000 kişilik korsan işçi yürüyüşü ve mitingi düzenledik. Burjuvaziyi ve onun iktidarını lanetledik. Barışı savunmak burjuvazi denilen iğrenç mahluğu dünyadan silmekle olur. Bunun başka yolu yok.

Dün Kazlı'da sadece lanetledik ve ant içtik tüm burjuvalara bu dünya mezar olacak diye. Bu barış paneline bu kavganın sıcağı ile geliyoruz. Bize açlığı, sömürüyü ve savaşı reva görenlere dünyayı zindan edeceğiz. Bedir Aydemir yoldaşın önünde ant içeriz.

Kazlıçeşme'den bir gurup deri işçisi

Hep bir adım önümüzde yürüyor

O acı haberi duyduğumuzda işçi sınıfı büyük bir savaşçısını kaybetti diye düşündük. Fakat Bedir Aydemir'i eserlerinden daha iyi tanıyınca, onun devrim yolunda hep bir adım önümüzde bize yol gösterdiğini görüyoruz. O kavgamızda yaşıyor, yaşayacak.

Bedirler ölmez, bu sınıf yenilmez.

Trakya'dan bir gurup metal işçisi

Bayrağı bıraktığı yerden aldık

Kalıcı bir dünya barışının nasıl kazanılacağı günümüzde çok renklilik kazandı.

Gerçek barışın işçi sınıfının kavgasından ayrılamayacağını bize öğreten Bedir Aydemir'i aramızda görememenin burukluğunu duyuyoruz.

Kendisini burada saygıyla anıyoruz. Bayrağı bıraktığı yerden aldık. Dikilmesi gereken yere taşıyoruz.

Ege'den bir gurup tekstil işçisi

Yolun yolumuzdur

Biz zincirlerinden başka kaybedecek şeyi olmayanlar yaşanası bir dünyanın nasıl kurulacağını Bedir Aydemir'den öğrenenlerdeniz. Yolun yolumuzdur.

Ege'den bir gurup petrol işçisi

Şerefli nöbeti devralanlardanız

Geleceği elinde tutanlar olarak ülkemiz barış kavgasının onurlu yükseltici Bedir Aydemir'e "gittiğin yerde rahat ol, şerefli nöbeti devralanlardanız" diyoruz.

Ege'den bir gurup gıda işçisi

Barışa giden yol, kanlı sınıf kavgamızdan geçiyor

Barış konusu biz işçilerin üzerinde durması, düşünmesi gereken önemli konulardan biridir. Dünyada emperyalizmle Gorbaçof kliğinin elele vererek, barış adı altında dünya işçi sınıfının kazanımlarını Sovyetler'de, Afganistan'da, Polonya, Çin ve Macaristan'da nasıl boğazladıklarını izliyoruz.

Bugün barış için savaşmanın tek tutarlı yolu vardır: Bizleri sömüren kapitalizme ve emperyalizme karşı savaş vermek. Barışa giden yol, kanlı sınıf kavgamızdan geçiyor. Bu bilinçle öğretmenimiz, önderimiz Bedir Aydemir'in önünde saygı ile eğiliyoruz.

Kartal'dan Münir Şahin ilaç fabrikası işçileri

Burjuvaziyle barış arayanlara da düşmanız

Barışı burjuvaziyle barış olarak anlayanlarla da düşmanız. Barış dolu sömürüsüz sa vaşsız dünyaya ulaşmanın tek yolu sınıf kavgamızda kızıl bayrağı yükseltmektir. Bu uzun kahırlı yürüyüşte dünya işçi sınıfının parçası olan biz İstanbul Kartal'da gemi yapım işçileri olarak diyoruz ki, barışa giden yol Türkiye'de burjuvaziyi, dünyada emperyalizmi ve onunla işbirliği içinde olan Gorbaçof kliğini ezmekle mümkün. Bunun lamı cimi yok. Barış için tek yol devrim.

Bu anlayışla paneli düzenleyenleri selamlıyor, adına panel düzenlenen Bedir Aydemir'i kavgamızda yaşatacağız diyoruz.

Kartal Maltepe'den bir gurup gemi inşaat işçisi

Kim diyebilir onun öldüğünü?

Dr.Bedir Aydemir, Barış Derneği'nin eski Genel Sekreteri, dünya barışının sözcülerinden biri, büyük devrimcilerimizdendir.

O kapitalizmin egemen olduğu toplumlar içinde barışın, savaşa hazırlık dönemi olduğunu söyleyenlerden, bizlerden biridir. Barışın sosyalizmde var olacağını, komünizmde kalıcılaşacağını bilenlerdendir.

O barışın devrim kavgasından geçtiğini iyi biliyor ve bizleri yetiştirerek devrim mücadelemizde bize ışık oluyordu. Oluyordu diyoruz, yanlış diyoruz. O hâlâ bize ışık tutuyor.

Kim diyebilir diye soruyorum? Kim diyebilir, onun öldüğünü. Kimse!

O ölmedi, şu anda inancımızın parçasını oluşturuyor. Evet, külleri duruyor, küllerini saklıyoruz ve ant içiyoruz. Bu ülkede devrimi, gerçekleştireceğiz ve onun küllerini ülkemize saçacağız. Barış için devrim savaşına!

Kartal'dan bir gurup inşaat işçisi

Onu saygıyla selamlıyoruz

Yaşamını işçi sınıfının mücadelesine adamış Bedir yoldaşı saygıyla selamlıyoruz.

Gerçek barışın işçi sınıfının mücadelesiyle gerçekleşeceğine inanıyoruz.

Yaşasın işçi sınıfının örgütlü mücadelesi!

Tekgıda-İş Sendikası 1 Nolu ve 11 Nolu şube yönetim kurulları adına, 1 Nolu şube sekreteri, 11 Nolu şube sekreteri, 11 Nolu şube mali sekreteri.

Söz veriyoruz, o dünyayı yaratacağız

Savaşsız, sömürüsüz bir dünyanın nasıl kurulacağını bize öğreten Bedir Aydemir'in arkasından göz yaşı dökemedik. Ama ona söz veriyoruz ki mutlaka ve mutlaka böyle bir dünyayı yaratacağız.

Ege'den bir gurup toprak sanayi işçisi

Bizim kitaplarımızdan onun davası okunuyor

Değerli yoldaşlar,

Kalıcı bir barış için yılmadan mücadele yürütmüş olan Dr.Bedir Aydemir'i saygıyla anıyoruz. Onun barış savaşımındaki ve devrimci mücadeledeki yeri kolayca doldurulamayacaktır.

Bizler onun öğrencileriyiz. Bizim kitaplarımızda onun adı yazıyor. Bizim kitaplarımızdan onun davası okunuyor. Öğretmenimizin öğrettiklerini inançla yaşama uygulayacağız. Dr.Bedir Aydemir'i yaşatacağız.

Yaşasın mücadelemiz!

Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nden bir gurup öğrenci

Seni savaşa karşı savaşta yaşatacağız

Panele katılan tüm dostlara merhaba!

Dr.Bedir Aydemir'in anısına düzenlenen bu panele, gerçek, kalıcı ve adaletli bir barışa, toplumculuğun sonul utkusuyla ulaşılacağına inanarak ve yılmaz barış kavgacısı Dr.Bedir Aydemir'in onurlu yaşamını ve düşüncelerini savaşa karşı savaşta yaşatarak ve anısı önünde bir kez daha saygıyla eğilerek katılıyoruz.

Örnek yaşamıyla Dr. Bedir Aydemir'i unutmayacağız.

Çanakkale Cezaevi'nden dostları adına İsmet Cebe

Öğrettiklerini uyguluyoruz

Değerli Yoldaşlar

Dr.Bedir Aydemir yoldaşın inanç dolu mücadele anısının önünde saygıyla eğiliyoruz.

Bizlerin çoğu onun barış konusundaki görüşlerini kendi yazılarından ve politik kavgasından tanıyoruz. Onu yitirmek tüm dünya işçi sınıfının kaybıdır. Biz kavgamızda yitirdiğimiz yoldaşlarımızın ardından ağıt yakmayı öğrenmedık. Böyle birşeyi devrimci geleneğimizde tanımıyoruz. Bizler yitirdiklerimiz için timsah göz yaşları dökenleri de sevmiyoruz.

Dr.Bedir Aydemir yoldaşı yaşatmanın en doğru yolu onun kavgasını, bayrağını daha da yükseltmektir. Barış savaşımını devrim savaşımının içine oturtmaktır. Tam da dünyada sahte barış rüzgarlarının estirildiği günümüzde, dünya devrimini güçlendirmektir. Barış için devrim yapmaktır.

Bedir Aydemir yoldaşın adını ve anısını dünya devriminin kalelerine, Türkiye devriminin zaferine altın harflerle kazıyacağız ve haykıracağız: "Bedir Yoldaş rahat uyu, öğrettiklerini uyguluyoruz."

Yaşasın kalıcı barış için devrim mücadelemiz.

İstanbul yüksek öğrenim gençliği adına bir gurup öğrenci

Bu kavga durmaz

Değerli öğretmenimiz-önderimiz Bedir Aydemir'in anısına,

Sizlerin, yurt içinde ve yurt dışında, dünya ve Türkiye barışı için çalışmalarınız bizim yolumuzu aydınlatan bir meşaledir.

Kalıcı barış için tek yol devrim!

Bedirler ölmez bu kavga durmaz!

Bir gurup devrimci hemşire

Onu mücadelemizde yaşatacağız

Barış mücadelesi ve demokratik kitle örgütleri panelinin Dr.Bedir Aydemir anısına yapılmasının ayrı bir anlamı vardır. Yaşamını sınıf mücadelesine adamış bu değerli insanın barış sorununa bakışı sınıf mücadelesinden ayrı düşünülemez. Biz gençlik olarak gerçek barışın sağlandığı sömürüsüz bir toplum düzeni için işçi sınıfının yolundan yürüyeceğiz.

Devrimci yaşamı hepimize örnek olacaktır. Onu mücadelemizde yaşatacağız.

İTÜ'den bir gurup öğrenci

Kavganı bıraktığın yerden sürdürüyoruz

YÖK'süz bir eğitim kavgasının savaşsız bir dünya kavgasından ayrı olmadığını bize öğreten Bedir hocamızın kavgasını bıraktığı yerden alıp yolumuza devam ediyoruz.

Ege ve 9 Eylül Üniversitelerinden bir gurup öğrenci

Rahat uyu yoldaş

Seni barış savaşımının, devrim kavgasıyla birlikte yürütüldüğü yerde tanıdık. Öğretmenimiz oldun. Önümüzde bir lider, omuz başımızda bir nefer oldun.

Fazla söz söylemeyeceğiz. Kalıcı barışı devrimlerle sağlamlaştırmak için çalışıyoruz. Senin istediğin gibi, aynı yoldan, aynı inançla yürüyoruz. Bayrağın elimizde, avuçlarının sıcaklığı taptaze duruyor. Rahat uyu yoldaş. Öğrencilerin barış için, devrim için kapitalizme döne döne vuruyor.

Fransa'dan öğrencileri

Anısı gönlümüzde yaşayacaktır

Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi'nin 8 Nisan'da, Londra'da yapılmakta olan Kongresi, Bedir Aydemir'in anısına aynı gün İstanbul'da yer alan toplantıya en sıcak duygularını iletmeyi oy birliğiyle kararlaştırmıştır.

Dr.Bedir Aydemir, Britanya ve Türkiye sendikal hareketleri arasında yakın bağların kurulmasında önder rol oynamış, sadık bir demokrasi savaşçısıdır. Türkiye'de ona saygı gösterisinde bulunan tüm demokrasi savaşçılarına kongremizin delegeleri de yürekten katılıyorlar.

Onun anısı, demokrasi ve özgürlük davasını yüce tutanların ve işçi sınıfının aydınlık yarınları için savaşanların gönlünde yaşayacaktır.

Kongre adına:

Jeremy Corbyn (başkan, milletvekili)
Harry Cohen (milletvekili)
Stan Newens (Avrupa Parlamentosu milletvekili)
Alf Lomas (Avrupa Parlamentosu milletvekili)
Richard Balfe (Avrupa Parlamentosu milletvekili)
Brenda Hudson (Ulusal ve Yerel Yönetim Çalışanları Sendikası (NALGO) yönetim kurulu üyesi)

Barış panelin g len mesajlar

Sahte barış çığlıklarına karşın

Barış Sorunu ve Kitle Örgütleri Paneli Tertip Komitesi'ne

Gün geçmiyor ki yeni gözaltılar yaşanmasın, gün geçmiyor ki işkenceden ölüm haberleri gelmesin, ama tüm bunlara karşın, mücadele her geçen gün biraz daha yükseliyor. Sahte barış çığlıklarının dört bir yanı sardığı günlerde gerçek anlamda barışı yaratmanın mücadelesi bu.

Barışın halkın mücadelesi ile yaratılacağının bilinciyle yükseltiliyor mücadele. Evlatlarımıza barış içinde bir dünya bırakabilmenin mücadelesi bu.

Panelinizi coşkuyla selamlıyor başarılar diliyoruz.

Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Yardımlaşma Derneği

Panelinizi selamlıyorum

Değerli dostlar,

Düzenlediğiniz panele çok istediğim halde, özel bir sorunum nedeniyle Siirt'te bulunmam gerektiğinden katılamıyorum.

Hepinizden özür dileyerek, "barış ve kitle örgütleri" konusunda kısa da olsa düşüncelerimi iletmek istiyorum.

Değerli dostlar,

Bilindiği gibi kitle örgütlerinden sendikaların varlık nedeni üyelerinin çalışma ve yaşam koşullarının geliştirilmesi yönünde sürekli bir mücadeleyi gerektirmektedir.

Dünyayı yüzlerce kez yok edecek kadar nükleer silahla içiçe yaşarken sendikalar görevlerini nasıl yerine getirebilir?

Silahsızlanmayı savunmadan, uğruna aktif mücadeleyi yükseltmeden, işçilerin, çalışanların çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi mücadelesi yeterli olabilir mi?

100 milyona yakın işçinin, emekçinin silah üretiminde çalıştığı bir dünyada aktif barış mücadelesini yükseltmeden görevlerimizi yerine getirdiğimizi söyleyebilir miyiz?

Afrika'da yüzbinlerce insan açlık yüzünden ölüm tehlikesi ile yüz yüze iken kişi başına silahlanma harcaması 200 dolara vardığı bir dünyada, etkin bir kitlesel barış mücadelesini yükseltmeden görevlerimizi yapıyoruz diyebilir miyiz?

Kimyasal silahların vahşetini, son Halepçe katliamından kaçarak ülkemize gelen sığınmacılar nedeniyle somut biçiminde kavrayan insanlar olarak, kimyasal silahların dünyadan kaldırılması için mücadele etmeden görevlerimizi yerine getirebilir miyiz?

Görüldüğü gibi barış için mücadele sendikaların temel sorunudur, işçi sınıfının temel görevidir.

Çünkü bizler yaşanılası bir dünya hedefi ile mücadelemizi sürdürüyoruz.

Yaşanılası bir dünya için mücadelede silahsızlanma anlaşmalarıyla, sınırlandırma görüşmeleriyle yetinemeyiz. Çünkü anlaşmalar yapılabildikleri gibi bozulabilir de.

Biz gerçek barışın bütün dünya işçilerinin kardeşliği için mücadele ile, bütün işçilerin kardeşliğin dünyasının kurulmasıyla sağlanacağını biliyoruz.

Değerli dostlar,

Panelinizin barış mücadelesine, katkılar sağlaması dileğiyle, katılanları sevgi ve saygı ile selamlıyorum.

Saygılarımla,

Petrol-İş Genel Başkanı Münir Ceylan

Başarılar dilerim

Barış Sorunu ve Kitle Örgütleri Paneline katılmam için yapmış olduğunuz nazik davetinize aynı tarihte şube kongrelerimizin yapılması nedeniyle katılamıyacağımdan üzüntülerimi belirtir başarılar dilerim.

Saygılarımla

Mehmet Ceylan Tarım-iş Sendikası Genel Sekreteri

Devrimci selamlarımızı iletiyoruz

Barış Sorunu ve Kitle Örgütleri Paneli Tertip Komitesine

Barışı savunmak insanlığın geleceğini savunmaktır. Bu onurlu görevi her türlü zorluğa rağmen üstlenenlere devrimci selamlarımızı iletiyoruz.

Savaş emperyalist sistemin gözü dönmüş saldırganlığının göstergesidir ve ancak emperyalizmin çöküşüyle tarih sahnesinden bütünüyle silinecektir.

Türkiye halkları ve işçi sınıfı yalnızca barış özlemini dile getirmenin bile ağır baskı ve teröre uğratıldığı bir kanlı statüko döneminin zincirlerini ağır ağır parçalamaktadır.

Dünya halkları barışı savunmanın var olan statükonun korunması anlamına gelmeyeceğini mücadelesiyle kanıtlamaktadır.

Kitle örgütleri emperyalist abluka ve insanlığın başına bela ettiği savaş tehlikesine karşı yürütülen mücadelede yapıları gereği en etkin araçlardır. İnsanlığın aydınlık geleceğine ulaşan yolda kitle örgütlerinin daha etkin daha bilinçli kullanımı bir zorunluluktur.

Emperyalist şantaja boyun eğilmeyecektir.

Yaşasın dünya halklarının kardeşliği. Kahrolsun emperyalist savaş kışkırtıcılığı.

İktidar Yolu'ndan devrimciler

LENİN 119 YAŞINDA

Dünya işçi sınıfına armağan ettiği öğreti kızıllığıyla, pırıltısıyla bugün de yaşamın içinde capcanlıdır. Savaşan proletaryanın kavga silahıdır. Ancak ne yazık ki bugün kendi ülkesinde iktidardaki yeni sosyal demokratlar onun ilkelerini bir kenara bırakmış, "eski bir devlet büyüğü" görüntüsüyle yalnızca resimlerini ve adını ortada bırakmaya çalışıyorlar. Buna ne Sovyet proletaryası izin verecektir ne de bizler. Kavgamız sürüyor. Lenin kavgamızda yaşıyor.

Yılın büyük bir bölümü kıştır
Kar yağar buz olur
Soğuk kalkmaz
Doğa vurur insanlara
Bilim yetersizdir
Çağ vurur insanlara
Güç yetersizdir
Binlerce yıl süren savaşlar
İnsanların üzerine
Tanrının gazabı(!) olarak iner
Yoksulluktur tanrıdan
Açlıktır tanrıdan
Ölümdür, hastalıktır
Düzenin kamçısıdır
Tanrıdan
Doğdu 1869 yılında
Anası
Avuçlarının içine aldığı zaman
22 Nisan'da
Gene yağmurlar, karlar
Bebelerin kırılmaları
Çağın çirkin yasası
İnletiyordu kiliseleri
Doğdu,
Güneşte fırtınalar
Ayda tutulmalar
İnsanların üzerinden belalar
Kalkmadı
Doğdu sessizce
Rusya'nın bilinmesizliğince
Bir fazla boğaz gibi
Bir ağır yük gibi
Bir acı gibi
Bütün öteki bebeler gibi
Ağladı, çırpındı, yırtındı
Rusya'nın bozkırında
Rusya'nın açlığında
Susuzluğunda
Yeni bir hayatın çırpınışlarını
Kimse değil
Üç-beş yakın duydu
Kiliseler çatırdamadı
Kötüler yıkılmadı
Topraktan ürün
Topraktan bereket
Fışkırmadı
Doğdu
Çağın acımasızlığınca
Kısa adı Lenin
Uzun adı Leninizm
Doğaya hükmeden
Bilimi bilim gibi kullanan
Yeni bir dünyada
İnsanların
İnsanca yaşayacağı
Yolu açtı
Tabuları yıkın beyler
Kırın peygamberlerin belini
Tanrıları arabalara koyun
Koca bir dünyayı değiştiren
Dünyayı emekçilerin avucuna veren
Lenin
Tabu değildir

Ozan Öncü
21 Nisan 1989

BEN SENDE CANLANIRIM

İdam edilişlerinin 17.yıldönümünde üç yiğit halk savaşçısı Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ı saygı ve sevgiyle anıyor, Ozan Öncü yoldaşımızın bu şiirini onlara armağan ediyoruz.

Deniz, Yusuf, İnan
Bugün geride kalan
Gözyaşı değil, ağıt değil
İnanç uğruna ölüm
Hiç de boşuna değil
1971 yılının
Kışında, ayazında
Kar kesmiş yolları
Kuş kalksa havaya donacak
Buz tutmuş botlar ayaklarda
Ele yapışır silahlar
Tetik düşmez
Tipi deli deli dövünür
Göz açtırmaz
Bir ölüm hesaplaşmasıydı
Direnenler
Doğrusuyla, yanlışıyla
Yalnızca o halkın değil
Dünya halkının çocuklarıydı
Ağızlarından
Salyalar akıtarak saldıranlar
Emirler yağdıranlar
Nutuklar atanlar
Yalnızca üç gencin değil
Dünya halkının
Kanına göz dikenlerdi
Koca Deniz
Düştü küçük bir çukura da
Çukuru dolduramadı
Tepesinde koca bir gökyüzü
Lacivert, sessiz
Ve çok uzak
Soluk aldırmaz bir yağmur
Vurduğu yeri yakmakta
Kamçı gibi süpürmekte karı
Yağmur altında cemseler
Otomatik silahlar parlamakta
Koca Deniz
Gökyüzü kadar
Yalnız olduğunu hissetti
Şaştı kaldı
Botlarının içine dolan
Suyun soğuğu taa yüreğine vurdu
Çöktü çukurun dibine
"Son kurşun kendime"
Diye düşündü
Dudaklarına
Belki bir halk türküsü
Belki Bach'tan bir melodi
Fuçik'e bir ağıt geldi oturdu
Söyleyemedi
Kafasında anıları
Sevdaları
İşçileri emekçileri harmanladı
Taylan'ı, Yusuf'u, İnan'ı ve
diğerlerini
Düşündü
Ayağa kalktı, çukurdan çıktı
Uzun boyuyla dikildi
Yağmur altında gölgeler
dalgalandı
Sanki kaçan
Saklanan onlardı
Hiçbirine kurşun sıkamadı
Silahını teslim ederken
Tarih boyu silinmeyecek
Bıçak gibi gülümsemesi
Dudaklarına gelip oturdu
Ey halkım
Sana dil, sana el
Sana akıl olmak için savaştım
Senin mutluluğun uğruna
Bu canı ikircimsiz
İtlere çakallara attım
Tüm Anadolu'ya vurdu Deniz
Dudaklarda çığlık oldu Deniz
Bebelere isim oldu Deniz
Yetmedi
Açıldı okyanusa
Tüm ülkelerin kıyılarını
Yorgun elleriyle okşadı
İşçilere emekçilere selam
götürdü
Yüce meclis ilk oturumunu
Kanla açtı
Parlamentoda
"Asalım" çığlıkları yükseldi
Sosyal demokratlar, yurtseverler
"İdama karşı olduklarını
Bunların komünist olmadıklarını
Ve 146'yı gerektirecek
Suçu işlemediklerini" dile
getirdiler
Asalım diyenler de
Asmayalım diyenler de
Aynı pis suyun damlacıklarıydı
Bunların gözyaşları
"Fidan" dediklerini zehirlemek
Kendi karanlık tarihlerine
Ak(!) bir sayfa eklemek içindi
Deniz güldü parlamento
tartışmalarına
Dalga dalga kabardı öfkesi
"Yaz hoca" dedi
"Belge olsun söylediklerimiz
İlerde çarpıtılmasın
Savaşımımıza ve inancımıza
Leke sürülmesin
Dün mutluyduk
Halkımız için savaştık
Bugün asla pişman değiliz
Sonucunu biliyorduk"
Orada bir kara kavak
Üzüntüden yaprak döker
Güneş vurdukça
Gölgesi kaçar dışarı
Kendisi hapistir.
Dayanır Mamak'ın
Çürük toprağına
Koluyla, kanadıyla
Üç yiğidi koruyamadığına
Her 6 Mayıs'ta
Gözyaşı döker

Ey halkım
Kanım akmaz ipte sallanırım
Acım içinde durdukça
Ben sende canlanırım

Ozan Öncü
Nisan 1989

Tüm toplumsal kesimler gözlerini değişik amaçlarla işçi sınıfına çevirdiler

İşçi yürüyor baştan

Değerli yoldaşlar. Dev işçi alternatifinin her geçen gün daha çok geliştiği ülkemizde, tüm toplumsal kesimler gözlerini değişik amaçlarla işçi sınıfına çevirdiler. Gericisinden, liberaline, sosyal demokratından, küçük burjuva akımlara kadar uzanan geniş yelpaze içinde bulunanlar, işçi sınıfının yükselen kabarışını sağa sola çekme telaşına düştüler.

Ülkemizde işçi sınıfının estirdiği rüzgar çok derinden gelen bir rüzgar. Hele hele 1 Mayıs'ın, ardından da sendikal harekette önemli bir dönemeç olacak olan Türk-İş kongresinin yaklaşması, çok şeyin tartışılmasını beraberinde getiriyor. Her geçen gün işçi sınıfının yükselen savaşımına paralel olarak sendikalarda sendikal demokrasi tartışmaları alevleniyor.

Biz komünistlere büyük görevlerin düştüğü bir dönem yaşıyoruz. Doğruları sınıfa taşımak zorundayız. Sınıfı devrime hazırlamak zorundayız. En önemlisi de partimize işçi üyeler kazanıp onları yönetici konumlara getirmek zorundayız. Varsa yoksa herşey işçi sınıfımızdan ve onun partisi TKP'den geçmektedir. Ulaşabildiğimiz ileri işçilerde partimizin ideolojisi "baharda tarlalarda papatya açmasına" benzer güzellikler yaratıyor. Şurası açık ki, sınıfımız partisine ve ideolojisine susamış. Ve biz de üstümüze düşeni yapmak zorundayız.

Yaşasın partimiz TKP!

Fabrikalardan makina sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek!

Ufuk Doğan, İstanbul

Kıvrak ama ilk li siyaset

Merhaba yoldaşlar,

Başlangıç için sizlere kendi durumum üzerine birkaç satır yazmak, sizlerle böyle tanışmak istiyorum.

Daha önceden Türkiye solundaki hareketlerin hemen hepsinin görüşlerini ve politikalarını - ağırlıklı olarak devrim anlayışlarını, günümüz işçi devletlerine bakışlarını ve enternasyonalizm kavrayışlarını - eleştiriyordum. Bu eleştirilerimi ilerde size daha uzun açmak istiyorum.

"Siyasal mücadelede kıvrak ama sonuna kadar ilkeli bir siyaset", "olgulara sınıfsal yaklaşım" - bu noktalara kimin sahip olduğunu işçiler yaşamlarında görüyorlar ve zaman içinde reformizm ile gerçek devrimci eylemi birbirinden rahatlıkla ayırabiliyorlar.

Öğrenci gençlik alanında da reformizm kendisini salt siyasal alanda üretmiyor. Onlar ideoloji ve pratiklerinde de, her an sömürü düzenini rasyonelleştirip, onun ömrünü uzatmak için çalışıyorlar.

Nabi Yağcı ve tayfası, partileriyle birlikte öyle bir noktaya ulaşmışlardır ki, yöneticilerin burjuva yaklaşımları partilerince hoş görülebiliyor. Üretilen politikaları memur kafalı sosyal demokratlar kolaylıkla yüklenebiliyorlar. Aslında TBKP'nin gündemimizi fazlaca doldurmaması gerektiğini düşünüyorum. Tabii pratik olarak her zaman karşımıza çıkaracaklarını bilerek ve devrimci potansiyelde yapabilecekleri tahribatları unutmadan. Bu görüşleri ideolojik olarak yerden yere vurmak gerektiğini bize tarih gösteriyor.

Ahmet Baran, İstanbul

Köken olarak küçük burjuva ama

Yüreğim işçi sınıfıyla

Merhaba sevgili dostlar!

Herşeyden önce sizlere kendimi tanıtayım. Bir folklor derneğinin üyesiyim. Sınıfsal köken olarak küçük burjuva olarak tanımlanabilirim, ama yüreğim ve canım hep işçi sınıfının yanındadır. Bu yüzden Türkiye işçi sınıfının ve emekçi halklarının durumunu tanımak ve bu durumun doğru tahlilini öğrenmek için çaba harcayan biriyim. Bu çabamın temeli Marksist-Leninist ideoloji, yani sınıf ideolojisidir.

Ülkemizde legal olarak mücadele edenlerin içinde bulundum. Büyük yetersizliklerime rağmen, bunların, gelişen devrimci mücadeleyi başarıya ulaştırmaktan ziyade yok etmelerini kaçınılmaz buldum ve bunlardan ayrıldım. Sizlerle ilişkiye geçtikten sonra olması gerektiğini düşündüğüm mücadelenin, sizlerin mücadelenizle aynı doğrultuda olduğunu gözledim ve benimsedim.

Kerem Y., İstanbul

Türk-Metal'de kongreler başladı

Ayak oyunları ner ye kadar s¨ker

Bağlı olduğum şubenin on kadar işyerinde yetkisi var. Bu işyerlerinin yalnızca ikisinde delege seçimi yapıldı, ötekilerinde yönetimde olan faşistler kendi kafalarına göre liste çıkartıp seçime gerek görmediler.

Merhaba yoldaşlar,
Bugünlerde Türk-Metal camiasında kongre heyecanı yaşanıyor. Benim bölgemde de Türk-Metal sendikasının şube kongresi yapıldı.

Ben işyerimde temsilciyim ve kongrede delegeydim. Sizlere kongre kararı alınmasından kongre gününe kadar geçen süredeki gözlemlerimi aktarmaya çalışacağım.

Bağlı olduğum şubenin on kadar işyerinde yetkisi var. Bu işyerlerinin yalnızca ikisinde delege seçimi yapıldı, ötekilerinde yönetimde olan faşistler kendi kafalarına göre liste çıkartıp seçime gerek görmediler. Çalıştığım işyerinde tüm kısıtlamalara karşın benimle birlikte 13 arkadaş delege seçildik. Seçim yapılan öteki işyeri ise tamamen düzmeceydi.

Şube başkanından kongre öncesi tüm işyerlerinin delegeleri ile toplantı yapılması isteklerimiz boşa gitti. Yönetime aday olmak isteyen ilerici arkadaşlarımızın başvuruları şube yönetimi tarafından çeşitli ayak oyunlarıyla reddedildi.

Kongrede büyük faşist Mustafa Özbek'in konuşması faşistler tarafından sık sık kesilerek "M.Özbek Türk-İş'e" diye sloganlar atıldı. Ve tabii ki Özbek'in tüm ateşli konuşmaları, Türk-İş'te Yılmaz'ın koltuğuna oturabilmek için yapmayacağı şeyleri vaat etmeye yönelikti.

Bizler bu dönemde pek başarı gösteremedik. Ama bir dahaki kongrede daha başarılı olacağız.

Tüm işçi sınıfına selam olsun.

Yusuf Yazar, Trakya

1 Mayıs eylemimiz yükselen kabarışa denk düşmelidir

Haydi 1 Mayıs alanına

1989 yılının eylem yılı olacağı taa 1988 yılından kendisini göstermişti. Nitekim 1989 yılının ilk dört ayı ardı arkası kesilmeyen eylemlerle yol aldı. Burjuva cephesindeki açmaz giderek derinleşmeye başladı. Bir yanda eskisi gibi yönetilmek istemeyen yığınların militan eylemleri yükselirken, diğer yanda da burjuva sınıfı her geçen gün yönetemez konuma doğru gidiyor.

Burjuvazinin, 18 Nisan'da televizyonda açık oturum yapan siyasal temsilcileri, ülkemizin içinde bulunduğu durumu çok güzel yansıttılar. Kendi açmazlarını sergilediler. Özal,sermayenin çıkarının nerede olduğunu açık şekilde koydu. Burjuva muhalefet temsilcileri de gelen tehlikenin önlemi alınmazsa düzen tehlikeye girecek diye uyarılarda bulundular. Ve hepsi de sık sık işçi sınıfından, onun haklılığından(!) dem vurdular. Demirel, "işçiler 140 bin lira ile açız diyor, onlara 250 bin lira verip susturmak gerek" derken, Özal "verecek birşeyimiz yok" dedi. Sermayenin uyuz muhalefeti İnönü ise ülkemizde sosyal demokrasinin yapacağı hiçbir şey olmadığını bir kere daha gösterdi.

Görünen o ki, tüm burjuva partiler derin bir açmazın içinde, manevra yapamamanın sancısını çekiyorlar. Son günlerde burjuva basında çıkan "pasif işçi eylemleri" sözleri boşuna değil, bu sancıyı yansıtıyor.

Ecevit'in "Gandi türü" dediği eylemlerin hepsi de burjuva yasallığın dar çemberini çoktan aştı geçti. Özal "bundan sonra sokağa dökülen işçiler sert önlemle karşılaşacak" dedikten bir gün sonra onbinlerce işçi, bu tehdide meydan okurcasına hem de Türkiye'nin dört bir yanında eyleme kalktı. Zaten bu "pasif" gösteriler, eylemler değil mi burjuva siyasetçilerini telaşlandıran?

Vizite eylemi ilk bakışta yasal ve pasif bir eylem gibi gelse de, çoktan yasadışı gösteriye dönüşmüştür. Eylemleri fabrika dışına taşırıp sokaklara dökmüştür. Bu eylemlerin neresi pasif? Bugünkü gelişmeler işçi sınıfı açısından yarınki isyanların provalarıdır. Bu rüzgar burjuva düzenini yerle bir edecek fırtınanın habercisidir.

Finans-kapitalin kullanacağı önemli bir koz olan yeni sosyal demokratların, sınıfın ayakta olduğu bir ülkede başarıyla görev yapabilmeleri ise, ancak biz komünistlerin yetememesi sayesinde olabilir. Çünkü işçi sınıfı uzlaşmak Değil savaşmak istiyor. Bunu da her fırsatta gösteriyor.

Bugün burjuvazinin her cepheden saldıracağı açıktır, ama nesnel koşullar işçi sınıfından yanadır.

Ülkemizdeki gelişmelerin böylesi boyut kazandığı şu günlerde 1 Mayıs kutlamaları büyük önem kazandı. 1 Mayıs'ın yığınsal ve militanca kutlanması, fırtınanın kasırgaya dönüşmesine manivela olabilir. Bunun bilincinde olarak hareket etmek, işçi sınıfının devrimci hareketine önemli kazanımlar sağlayacaktır. 1 Mayıs kutlamaları bugün gelişen işçi eylemlerinin düzeyiyle üstüste çakışmalıdır. Onun için bugün en devrimci tavır, işçi sınıfını en büyük kitle örgütüyle 1 Mayıs alanına götürmektir. Yani 1 Mayıs'ı Türk-İş'in kutlaması için tüm güçleri seferber etmektir.

Fakat şunu da iyi görmek gerekir ki, burjuvazi, onun liberal kesimleri ve kuyrukçuları açıktan açığa önlem alırken, küçük burjuva dükkancı anlayışlar da yanlış yaklaşımlarla burjuvaziye kolaylık sağlıyorlar. Türk-İş yönetimi her alandan sıkıştırılmadan, Türk-İş merkezi nasıl olsa 1 Mayıs'ı kutlamaz demek devrimci bir tavır değildir. 1 Mayıs tüm işçi sınıfının bayramıdır. Tüm işçiler, tüm işçi temsilcileri ve tüm sendika şubeleri Türk-İş'i harekete geçirip 1 Mayıs'ı 1 Mayıs alanında kutlamalıdır.

Haydi örgütümüzle birlikte 1 Mayıs alanına!

Ufuk Doğan, İstanbul

MİT ajanları gazeteci kılığında aramızda dolaşıyor!

Su testisi su yolunda kırılır

Adamın adı Mehmet Ali Yula. Görünüşe aldanılırsa, oldukça "çalışkan" bir *Hürriyet* muhabiri. Sık sık, hem de önemli konularda röportajlar, yazı dizileri hazırlıyor.

Örneğin, yeni sosyal demokrat TBKP'liler Türkiye'ye burjuvaziye teslim olmaya giderlerken, onlarla röportajı M.Ali Yula yaptı. Yula, burjuvazinin yağcısı yeni sosyal demokratları kamuoyuna gerçekten komünistmiş gibi tanıtabilmek için özel çaba harcadı.

Hürriyet'te, bundan bir süre önce, Olof Palme cinayetiyle ilgili olarak bir yazı dizisi yayınlandı. Bu dizi, en son ortaya çıkan gerçeklere, Palme'nin katilinin bir İsveçli olduğunun anlaşılmasına vb. rağmen, olayın sorumluluğunu PKK'nın üstüne yıkmak gibi "özel" bir amaç taşıyordu. Bu diziyi Mehmet Ali Yula hazırladı.

Geçtiğimiz günlerde, "İstanbul-Budapeşte" kaynaklı bir haberde, teröristlere(!) pasaport sağlayan bir şebeke hakkında bilgi verildi. Açık ad ve adresler açıklandı. Hemen ardından da polisin tutuklamalara gittiği bildirildi. Bu haberi hazırlayan da M.Ali Yula'ydı.

Çok "özel" gazetecilik görevlerine soyunan bu "hızlı"(!) gazeteci kim?

M.Ali Yula, 12 Eylül askeri faşist darbesinden önce İsveç Radyosu Türkçe Servisi Merhaba'da çalışıyor, bir yandan da çifte teleksli "*Hürriyet*" muhabirliği(!) yapıyordu. Merhaba'nın 12 Eylül 1980 tarihli yayınında, faşist cuntanın gelişini askeri marşlarla karşılayan iki kişiden biri bu Yula'ydı.

Olay burada kalmadı. Faşist darbeden sonra, Mehmet Ali Yula'nın tanıdığı bazı Türkiyeliler, konsolosluk işleri için T.C. Büyükelçiliği'ne gittiklerinde, "kimliği bilinmeyen" ihbarlar sonucu, pasaportlarını yitirmeye başladılar. Bunun altından Mehmet Ali Yula'nın çıkması için çok zaman geçmesi gerekmedi.

Bu gelişmeler karşısında, İsveç Radyosu, Mehmet Ali Yula hakkında "MİT ajanlığı" gerekçesiyle soruşturma açtı. Merhaba'daki görevinden alınan Yula, Bu arada, İsveç Radyo ve Televizyonu'nun bütün elemanlarının şiddetli protestoları ve bir MİT ajanıyla birlikte çalışmayacaklarında kararlı olduklarını belirtmeleri sonucunda, bu "işinden" ayrılmak zorunda kaldı.

Bu "ilginç" gazeteci, şimdilerde bir yandan Yağcı'ları kamuoyuna olumlu tanıtma gibi görevlerin yanısıra, devrimci örgütleri karalama, devrimcilerle ilişkisi olduğu düşünülen odakları "dağıtma" görevini de üstlenmiş.

Bu adam, elini kolunu sallayarak Avrupa'da, Türkiye'de, aramızda dolaşıyor! Su testisi su yolunda kırılır.

Partiyle tanışmamı yazmak istiyorum

TKP'nin yayın organı *İşçinin Sesi*'ne,

Bu ilk mektubumda partiyle tanışmamı yazmak istiyorum. Arkadaşlarla kahve sohbetlerinde, Türkiye'de çıkar yolun ne olduğunu, işçilerin kurtuluşunu konuşur, tartışırdık. Aramızda "SHP mi DSP mi daha iyi, hangi partiye gitsek" diyenler de vardı. Kimi SHP'yi, kimi DSP'yi öve öve bitiremezdi. Ben bu partilerle bir yere varamayacağımızı, daha iyi bir partinin kurulması gerektiğini söylerdim. Kimi ise "boşverin ya böyle gelmiş böyle gider" der sohbeti keserdi.

Bir gün arkadaşın biri "iyi bir yoldaş gelecek konuşup tartışacağız" dedi ve şöyle devam etti: "İstediğin soruları orada sorup yanıtlarını alabilirsin. Hem de kansere yenik düşen değerli bir yoldaşımızın anısına saygı duruşunda bulunacağız, gelir misin?" Kabul ettim ve gittim.

Toplantıya konuşmacı olarak gelen yoldaş toplantının amacını kısaca belirtti. Türkiye genelindeki sorunları anlattı. Çarelere kısaca değindi. Sorular soruldu, toplantı bir süre daha devam etti. Sonra konuşmacı yoldaş konuyu toparlayıp sonuç konuşmasını yaptı ve toplantıyı bitirdi. İkişerli, üçerli guruplar halinde toplantı yerini terk ettik.

Ben ve beni getiren yoldaş birlikte ayrıldık. Yoldaş bana "bu bir örgütsel çalışmadır, bir de bizim partimizin eğitim çalışması var, senin de eğitim çalışmasına ve partiye katılmanı istiyorum" dedi.

TKP'yle tanışmam bana Türkiye'de tek yolun devrim olduğunu gösterdi. Tüm yoldaşlara başarılar.

Fazıl Acar, İstanbul

Artık sağırlar duydu, körler gördü ki:

Tek alternatif işçi sınıfıdır

Yalnızca eski sosyal demokratlar değil, yeni sosyal demokrat ve revizyonist güçler de işçi sınıfı hareketini durdurmaya çalışıyorlar. Ama işçi sınıfı eylemleri tüm bunlara rağmen, hareketi durdurmaya çalışanlari da karşısına alarak yükseliyor.

Yerel seçimler öncesinden başlayarak ama özellikle sonrasında, yaşam iyice dayatıyor ki, artık tek alternatif işçi sınıfıdır.

Yerel seçimler öncesinde işçi sınıfı hareketinde büyük bir ilerleme kaydedildi. Toplu sözleşmeleri uyuşmazlığa düşen onbinlerçe işçi sürekli gösteri yaptılar.

İşçi sınıfının hareketliliği öyle bir boyuta ulaştı ki, burjuva partilerinin seçim propagandalarını gölgede bıraktı. Ülkede konuşulan seçim değil, işçi eylemleri olmaya başladı. İşçi sınıfı düzenlediği yaratıcı eylemlerle, kararlılığını yükselttiğini, iktidara gelmek için hazırlandığını gösterdi. İşçi sınıfının bu kararlılığı diğer katmanları da harekete geçirdi. Karabük'te esnaf demir çelik işçilerine veresiyeyi artırdı, kepenk kapatma eylemi yaptı. İşçi sınıfı güçlendikçe diğer kesimlerin de sempatisini kazanmaya başladı.

Burjuva partilerin seçim toplantıları ve mitingleri sönük geçmeye başladı.

Seçimler sırasında burjuva partileri işçi sınıfını kandırmaya, onun hareketliliğini söndürmeye, iktidara SHP ya da DYP gelirse sorunlar çözülürmüş imajı yaratmaya çalıştılar. Toplantılarını ve mitinglerini işçi eylemlerinden uzak yerlerde yaptılar. İşçileri sendikalar içinde avlamaya, sendika liderlerini tavlamaya ve böylece işçi hareketini köreltmeye çabaladılar. Ancak pek başarılı olamadılar.

Seçimlerin son günü de oldukça heyecansız ve donuk geçti. Ecevit İzmir'de çok küçük bir kalabalığa konuştu. İnönü'nün katıldığı SHP mitingi görece daha kalabalıktı ama çok da coşkusuzdu. Böyle bir ortamda seçimlere gidildi.

Seçimlerde 12 Eylül'den bu yana ilk kez katılma zorunluluğu yoktu. Katılma oranı pek duyulacak biçimde açıklanmadı, ama düşük olduğu belliydi. Önemli bir kesim seçmen verilen oyların birşeyi değiştirmeyeceğini görmüş, sandığa gitmemiş, oy atmamıştır.

Seçimler sonucunda SHP, %30'u aşmayan oy oranıyla, koyunun olmadığı yerde Abdurrahman Çelebi olarak "birinci"(?) parti durumuna yükseldi. DYP de oylarını biraz artırırken ANAP'ta çok büyük oy kaybı oldu. RP ve MÇP'nin oylarında artış vardır. Bu artışlar finans kapitalin sivil faşist örgütlenmeyi güçlendirme kanalı ve onun vurucu gücünü artırma çabası olarak değerlendirilebilir.

Seçimlerin ardından işçi sınıfının eylemliliği daha da çok yükseldi. Türk-İş yönetimi yeni eylem planları hazırlamak zorunluluğuyla karşılaştı. Grevleri ertelenen İskenderun ve Karabük Demir-Çelik fabrikaları işçilerinin direnişi işyerinde üretimi aksattı. Petrol-İş işçileri direnişlerini sürdürdüler. Yol-İş sendikasının birçok ilde eylemleri artarak sürdü. Daha birçok işkolunda yaygın sürekli, yığınsal eylemler oldu, oluyor.

İşçi eylemlerinin, sendikaların çoğunun yönetime rağmen yükselmesi, sendikacıları da keskin tutum almaya yöneltiyor. Türk-İş, tabanının baskısıyla ne yapacağını şaşırdı. Yaşamında düşünemeyeceği kadar sola savruldu ama bu da yetmiyor, tabanı onu daha da sola itiyor. Sendikacılar olayları ne kadar durdurmaya çalışsalar da işçiler "genel grev" istemini dayatıyor.

Seçimlerde aldığı oy oranıyla üçüncü parti durumuna düşen ANAP, hükümetten istifa etmeyeceğini açıkladı. İşçi eylemlerindeki yükselişin de etkisiyle, bunun üzerine birçok kesim öfkelendi. Dernekler, şoförler, öğretmenler, esnaf vb. açıklamalara başladı: "Gitmezse gönderirler".

Tüm bunlara karşılık, kendi sesinden bile korkan SHP, işçi ve emekçi sınıfları aldatmak için varolduğunu bir kez daha gösterdi. O, gerçekten demokrasiden yana bir parti olsaydı, yığınları sokağa dökülmeye çağırır, tüm halk katmanlarının işçi sınıfının eylemlerine katılmasını, basından ve televizyondan yararlanarak isterdi. SHP bütün bunlardan ölesiye korkan bir burjuva partisi olduğu ve demokratlıkla ilgisi olmadığı için bu gibi işlere yanaşmadı.

Yalnızca eski sosyal demokratlar değil, yeni sosyal demokrat ve revizyonist güçler de işçi sınıfı hareketini durdurmaya çalışıyorlar. Ama işçi sınıfı eylemleri tüm bunlara rağmen, hareketi durdurmaya çalışanları da karşısına alarak yükseliyor. İşçi sınıfı tek alternatif olduğunu ele güne gösteriyor.

İşçi sınıfı meydanlara çıktı.

Burjuvazi işçi sınıfını durduramayacaktır. Alternatif işçi sınıfıdır.

Fevzi Dinç, İzmir

SHP'liler yerel seçim öncesinde bol vaatler savurmuşlardı, yaptıkları

Gecekondu yıkımının SHP patentlisi

Sosyal demokrat belediye başkanları, işçi ve emekçileri fazla meraka boğmadan, "ilk icraatlarına" başladılar. Gecekondu yıkımlarına, işten çıkarmalara hız verdiler.

Burjuva partilerin bir bütün olarak yenilgiye uğradığı yerel seçimlerde sosyal demokrasi, seçim yasasının özelliklerinden yararlanarak, 6 büyükşehir, 33 il, 280 ilçe ve 326 kasabada belediye başkanlığını eline geçirdi.

İşte sosyal demokrasi böyledir

Sosyal demokrat belediye başkanları, işçi ve emekçileri fazla meraka boğmadan, "ilk icraatlarına" başladılar. Gecekondu yıkımlarına hız verdiler.

Sarıyer belediyesinde SHP'liler, bir yandan, Baltalimanı'nda 3. Taşocakları çevresindeki gecekonduları, polis desteğinde başında durdukları dozerlere yıktırırlarken, bir yandan da küstahça "tavsiyelerde" ve "vaatlerde" bulundular.

Kartal'da, SHP'li belediye başkanının polis korumalı yıkımcıları, Gülensu mahallesinde yıkıma başladıktan bir süre sonra, gecekondu halkının konutları şiddetle savunmaya başlaması üzerine, yıkım yerini terketmek zorunda kaldılar. SHP'li belediye, yıkımları, Kartal'ın başka mahallelerinde sürdürdü.

Gazeteler, Kartal, Pendik ve Ümraniye'de gecekondu halkının, polis copu ve asker dipçiği desteğinde gelen sosyal demokrat belediye yıkım ekiplerine karşı öfkeyle dolu olduğunu yazıyorlar.

Öte yandan, birçok SHP'li belediyede çok sayıda işçinin işine son veriliyor.

Sosyal demokrasi, yerel seçim öncesinde yaptığı kampanyalarda, bol boş vaatler savurdu. Yok, halkı belediye işlerinde söz ve karar sahibi yapacaklarmış, halkla birlikte çözüm yolu üreteceklermiş, vb., vb...

Öte yandan, kaderini sosyal demokrasinin başarısına bağlayan liberal, reformist "sol"cular, TBKP'li yeni sosyal demokratlar ve sızmacı "sol"lar, belediyelerde "demokrasinin temel ilkelerinin yaşama geçeceği", belediyelerin "çoğulculuğun ve katılımcılığın savunulduğu kurumlar olacağı" vb. üstüne epeyce edebiyat yaptılar.

Küçük burjuvaların bu uyuz girişimlerinin amacı, İşçi ve emekçilerde, devrim hedefinin arka plana kayması, yığınlarda sosyal demokrasinin misyonu ve işlevi üstüne *yanlış bilinç* yaratılmasıdır.

İşleviniz burjuva devleti "daha iyi" işletmektir

Burjuva devlet, üretim sürecinin kesintisiz akışını sağlayabilmek, öteki gündelik işlevlerini yerine getirebilmek için, kentlerde yaşamı düzenlemek durumundadır. Bu görevi, burjuva devletin yerel yönetim organları olan belediyeler yerine getirir. Belediye denince ilk akla gelen, kentiçi yol, ulaşım, su, elektrik, kanalizasyon, atıkların tasfiyesi, imar düzeni, vb. işlevlerdir.

Devletin finans-kapitalin "iş yönetim kurulu" gibi çalıştığı devlet-tekelci kapitalizmi altında, toplumsal yapının en ücra köşelerine kadar sızan finans-kapitalin, belediyelere sızmaması düşünülemezdi. İşte, Türkiye'de özellikle 12 Eylül 1980 sonrasında, kah faşizm altında, kah faşizmin çözülüşünü izleyen yıllarda, belediyelerde iyice açığa çıkan şirketleşme, holdingleşme eğilimi, tam da bunu anlatır.

Finans-kapital, eskiden "devlet ana, devlet baba" gibi bir "saygınlık" perdesi ardına gizlenen devleti, kapitalizmin gereklerine uygun olarak artık açıkca *şirket* gibi çalıştırıyor. Aynı biçimde, belediyeleri de *belediye holding a.ş.* olarak çalıştırması, yaptığının mantığı geregidir.

Bugün Türkiye'de belediyeler, ulusal ve uluslararası tekellerle, bankalarla sıkı ilişkiler içine girmiş ve girmektedirler. Belediyeler, imar alanından başlamak üzere, burjuvazinin "kârlı iş alanı" olarak gördüğü her alanda, finans-kapitalin el attığı kuruluşlardır. Onun arpalıklarıdır.

İstanbul, İzmir vb. büyükşehir belediyelerinin, Bakırköy - gibi önde gelen ilçe belediyelerinin, tekellerle olan ilişkilerde şimdi varmış bulundukları düzey de, tüm öteki belediyelerin kapitalizm altında nasıl işletileceğinin de aynasıdır.

Bu nedenle, belediyeler, 372. sayımızda da belirttiğimiz gibi, "yerel halkın aktif katılımıyla, gerçekten halk yararına yerel yönetim yürütebilecek organlar değildir." Tersine, belediyeler, finans-kapitalin gerek duyduğu yerel/kentiçi düzenleme, denetim, tasfiye işlevlerinin, halka seçtirilmiş temsilciler aracılığıyla yerine getirildiği organlardır.

Belediye yönetimleri, işçi sınıfı açısından özel, ya da devlet işvereni gibi *işverendirler.* Seçim sonrasında ortaya çıkan durum, çoğu işyerinin el değiştirdiği, yeni patronun SHP ya da DYP olduğudur.

İşçiler, belediyelerden şunları istiyor

İşçiler, öteki işverenlerden ne beklerse, finans-kapital egemenliğinde bir halkba olan belediyelerden de onu ister. Yönetiminde ANAP da olsa, SHP de olsa, bu böyledir.

İşçiler, yaşam koşullarında iyice azan yükü hafifletmek için, belediyelerde ücret düzeyinin sınıfın gereksinimlerini karşılayacak ölçüde yükseltilmesini istiyorlar.

Belediyeler, kadrolu işçinin getireceği sosyal güvenlik, kıdem tazminatı, vb.- vb. yüklerden kaçınmak için çok sayıda, sendikasız, geçici statülü işçi çalıştırıyorlar. Aynen öteki işverenler gibi, belediyelerin de SSK'ya borçları milyarlar tutuyor. Çünkü, işçilerin sosyal sigorta primlerinin işveren paylarını çoğu belediye *ödemiyor.*

Buna karşı işçiler, bütün geçici işçilerin kadroya geçirilmesini, tüm belediye işçilerine iş güvencesi sağlanmasını, belediyelerde memur statüsünün kaldırılmasını, sözleşmeli işçi çalıştırılmasına son verilmesini, belediye hizmetlerine konan grev yasağının kaldırılmasını, fazla mesainin isteğe bağlanmasını, çalışma süresinin haftada 35 saate indirilmesini, angaryanın kaldırılmasını istiyorlar. Sosyal sigorta primlerindeki işveren payının hemen ödenmesini, SSK'ya olan borçların hemen kapatılmasını istiyorlar.

Öteki işverenler gibi, belediyeler de, nakit para zorluklarını vb. bahane ederek, işçi ücretlerini, ikramiyelerini geciktirerek ödüyor, eksik ödüyor. Ya da İstanbul'dan Hakkari'ye kadar ortaya çıkan örneklerden işçilerin çok iyi bildikleri gibi, aylarca *ödemiyorlar.* Ödemedikleri ücretleri banka faizlerinin yüksekliğinden de yararlanarak işletip para kazanıyorlar. İşçilerin sırtından çifte vurgun vurarak, tekelleri daha da zengin etmeye çalışıyorlar.

İşçiler, öteki işverenlerin de yaptığı bu numarayı yutmuyorlar. Belediyelerde birikmiş olan ve ana para değeri 20 milyara yaklaşan alacaklarını (aylardır ödenmeyen ücret, ikramiye ve sosyal hakları); faiziyle birlikte istiyorlar.

Finans-kapitalin arpalığı olan belediyeler, imar planı üzerinde yapılan "küçük"(!) değişikliklerle, inşaat izinleriyle, vb. burjuvazinin milyarlar vurduğu soygun alanlarıdır. Gecekondu yıkımlarıyla açılan arazilere tekellerin yerleştirilmesi, dev özel şirketlerin "toplu konut" projelerine ayrılması artık olağanlaşmıştır.

Bu durum, işçilerin gecekondu yıkımlarına karşı, konut sorunun çözümü için yürüttükleri kavgayı daha da yükseltmelerini getiriyor. Bütün öteki temel sorunlar gibi konut sorununun da çözümünün devrimle bağlı olduğunu bilinçlerde öne çıkartıyor.

Emekçi yığınlar, SHP'li belediyeleri de hakettikleri yere yerleştireceklerdir. İşçiler, belediyelerde sınıf mücadelesini yükseltecekler, bu düzen devrilmedikçe, belediyelerin finans-kapitalin arpalığı olmaktan çıkmayacaklarını sergileyeceklerdir.

Kerim Çelik

1 Mayıs'a hazırlanıyoruz

Değerli yoldaşlar, TKP Batı Berlin örgütü olarak bizler de 1 Mayıs'a yoğun bir şekilde hazırlanıyoruz.

Türkiye'de burjuvazi korkusundan 1 Mayıs alanlarını boşaltmıştı, ama şimdi daha dolusunun kabusunu görüyor. Korkunun ecele faydası yok. İşçi sınıfımız alanlarda boy gösteriyor.

Bizler TKP Batı Berlin örgütü olarak bu yılki 1 Mayıs'a aktif olarak katılacağız. Hem nicel açıdan, hem de disipliniyle, devrimci coşkusuyla, partimizin bir yıl içinde kaydettiği ilerlemeyi dosta düşmana göstereceğiz. 1 Mayıs'ın devrimci geleneğini sürdüreceğiz.

1 Mayıs afişlerimizi hazırladık. Aile ziyaretlerimizi sıklaştırdık. Yığın bağlarımızı daha güçlü duruma getirmek için canla başla çalışıyoruz.

1980 sonrasında yaşanan gericilik dönemi, az da olsa bizleri de etkiledi. Bunu artık iyice aştık. Yüreğimiz sımsıcak.

Değerli yoldaşlar, 1 Mayıs hazırlıklarına, çalışmalara sempatizan yoldaşlar da katılıyorlar. Onlar da bu kavgaya özverilerini, alınterlerini akıtıyorlar. Kimisi şiir yazıyor, kimisi beraber afiş hazırlıyor, kimisi "daha kimleri çağırabiliriz, kimlere ulaşabiliriz" diyor. İşçilerde birşeyler yapma isteği var. Bizler onları doğru kanala akıtmalıyız.

Artık Türkiye işçi sınıfı baskılara boyun eğmiyor, burjuvaziye meydan okuyor. Geleceğin kıvılcımları bugünden parıldıyor.

Bu arada Türkiye Birleşik Komünist Partisi yayın organı *Yeni Yol*'u okudum ve güldüm. Aynı zamanda düşündüm. Orada gözleri açılmamış, hâlâ arayış içinde olan insanlar gördüm. Fransa'dan *Yeni Yol*'a mektup yazan Onur Toprak adlı bir okuyucu "*Yeni Yol* doyurucu değil" diyor. "Bizlere TBKP oportünisttir, burjuvaziyle uzlaşma içindedir diyorlar, biz susuyoruz, *Yeni Yol* doyurucu olmuyor, kafamızda her toplantıdan sonra kocaman sorular oluşuyor, güya başarılıyız, bu ne biçim başarı", diyor. Den Haag'dan A.O. da işçi olduğunu ve 10 yıllık partili olduğunu söylüyor. "Merkez Komitesi'ne yazı gönderdim, hâlâ cevap alamadım" diyor. Bu işçi arkadaş "tek savaş silahım partimdir" diyor. Ne güzel demiş, doğrudur, o da TKP'dir.

TBKP'liler Batı Berlin'de demokrasi sınavı vermişler (!) Buna kargalar bile güler. Batı Berlin'de "il komitesi sekreteri ben olacağım" diye birbirlerini yediler. "Ben olmazsam istifa ederim" diyenler, istifa edenler de oldu. Bu açıdan öteki burjuva partileriyle Türkiye Birleşik Komünist Partisi arasındaki fark nedir? Komünist kelimesini kaldır, geri kalan herşey aynı.

Evet yoldaşlar, savaşımımız sabır içinde yürüyor. Toprağı yavaş yavaş kazıyoruz. Şimdi gündemimiz 1 Mayıs. Hazırlıklarımız sürüyor.

Yaşasın 1 Mayıs!
Yaşasın partimiz TKP!
Yaşasın işçi sınıfımız!

M.Barış, Batı Berlin

Bir sevgi öyküsü

1 Mayıs
Sen ne güzel bir günsün
Kimbilir ne mutlusun
Ne doyumlusun
Emekçinin şenliğini
Duyumsadığın için
Ne onurlusun
Emekçi her günü sever
Emekçi her anı sever
Ama
Seni
Bir başka sever
Sen emekçiye
özgürlüğünü
Sen emekçiye direnişini
Sen emekçiye
Mutlu gelecek günlerini
Duyumsattığın için
Emekçi seni başka sever
Sen emekçinin bayrağı
Direnişin
Özgürlüğünün
Mutlu geleceğinin
Emeğin zincirden
kurtuluşunun
Yaşanmasına doyum
olmayan
Eşsiz bir gününsün
Seni ancak tanıyan
Tarihselliğini bilen
Duyumsayabilir
Sevebilir
Kısaca yaşayabilir

Ahmet Çelik, Batı Berlin

Sınıf mücadelesinde başarılar

Değerli yoldaşlar, Türkiye'deki sınıf savaşımın görüp izlediğimiz kadarıyla, partimize ve biz militanlarına çok büyük görevler düşüyor.

Derneğe gelen bir bayan arkadaş bir süre hastalandı. Bu arkadaşın yanına gittiğimizde çok memnun olmuştu. Bu arkadaş sürekli olarak derneğe gelen, gücü elverdiğince derneğe yardım yapan bir arkadaştı. Gitmemiz, ona dostluğumuzu gösterdi.

Dernekte sürekli olarak duracak bayan arkadaşımız olmadığından, derneğe gelen bayanlar biraz sıkılıyorlar. Gelen bayanlarla sohbet ettiğimizde şöyle bir sonuç çıkıyor: Burada duran bir bayan olsa her zaman geliriz diyorlar.

Engels kadınlarla ilgili güzel bir söz söylemiş, onu yazmakta yarar var. Çoğu durumda ailenin geçimini sağlayan kişi olmanın erkeğe üstün bir konum sağladığını yazıyor ve "ailede o burjuvadır ve kadın proletaryayı temsil eder" diyor. Türkiye'de de kadın ve erkek eşittir diye burjuvazi ne kadar söylerse söylesin, yasalar kağıt üstünde kadın ve erkeği eşit haklarla bile donatsa (ki böyle değil) gerçek yaşamdaki eşitsizliği ortadan kaldıramazlar. İki cins arasında gerçek toplumsal eşitliği yaratmanın gerekliliğini ve bunu sağlamanın yolunu göstermek komünist partisinin üzerine düşer.

Tüm işçilere ve emekçilere verdikleri sınıf mücadelesinde başarılar!

Z.Yener, Fransa

1 Mayıs çalışmamız sürüyor

Yoldaşlar, Sizlere yaptığımız 1 Mayıs çalışmaları hakkında bilgi vermek istiyorum.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda sınıf savaşının yükselmesiyle birlikte, bize de, daha fazla görev düşüyor. Avrupa'da bulunan Türkiyeli işçiler arasında çalışmalarımızı yükseltmek, onların da bu sınıf savaşına katılmalarını ve destek vermelerini sağlamak gerekiyor.

Bunun başarıya ulaşması için de, onların sorunlarına eğilmek ve onlar arasında yığın çalışması yaparak sempatilerini kazanmak gerek.

Burada Türkiye'den gelen Kürt-Türk işçilerin yoğun olarak yaşadığı ve çalıştığı yerleri ziyaret ederek, 1 Mayıs'a katılmaları için çalışmalarımız devam ediyor. Çalışmalarımızı şöyle sıralayabiliriz:

Foyer ziyaretleri: Foyerler işçilerin yoğun olarak yaşadığı alanlardan biridir. Yapılan ziyaretlerde onların burada karşılaştıkları sorunları konuşuyor ve elimizden geldiği kadar yardımcı olmaya çalışıyoruz. 1 Mayıs'ın önemini anlatarak onların da işçi bayramına katılmalarını söylüyoruz ve de olumlu cevaplar alıyoruz.

Ayrıca gazete satışı bittikten sonra işçilerin yoğun olarak çalıştığı konfeksiyon atölyelerini ziyaret ediyoruz. Türkiye'de gelişen işçi eylemlerinden yola çıkarak fikir alış verişi yapıyor ve tartışıyoruz. Bu arada onları 1 Mayıs'a davet ediyoruz.

Yoldaşlar, sınıf mücadelesinin yükselen düzeyine bağlı olarak, burada da 1 Mayıs önceki yıllara nazaran daha iyi ve canlı geçecek. Bu yıl hedefimiz geçen yıl ulaştığımız sayının iki katı insanla yürümek. Hedefimize ulaşacağız.

Her tarafta 1 Mayıs havası esiyor. Derneğin her yanını 1 Mayıs'la ilgili afişlerle donattık ve de 1 Mayıs'ın önemini belirten bir pano yaptık.

Aile ziyaretlerinde 1 Mayıs'ın önemi hakkında konuşarak 1 Mayıs'a katılmalarını söyledik. Ev-atölye ve foyer ziyaretleriyle çalışmalarımıza son güne kadar devam edeceğiz.

1 Mayıs bütün dünya işçi sınıfına kutlu olsun.

Komünist selamlarımla,

Muzaffer Savaşçılar, Fransa

Yıl 1989 1 Mayıs

Şenden ayrıldığım zaman
İstanbul
İki damla gözyaşı döktü
Karışıp kaybolmadı denize
İçimdeki koca boşlukta
İki köşe taşı gibi kaldı

Koca dokuz yıl boyunca
Ne fırtınalar esti
Ne yağmurlar yağdı
Denizler mürekkep oldu
Gökyüzü kağıt
Unutulmadı.

Unutulmadı hiçbir şey
Taksim'e düşen kan
Taksim'e düşen bayrak
Taksim'e düşen can

Tohum çoktan düştü
Toprağa
Kanla sulandı
Her santimetre karesi
Öfke ve umut
Şimdi sıra sende
Yürü geleceğe

Yıl 1989 Mayıs
Sabah çırılçıplak soyundu
Güneşe
En yiğit okşayışlara
En namuslu sözlere
Bıraktı kendini
Gökyüzü masmavi
Kucakladı şehri
İstanbul
Tüm acılarını unuttu
Sevincini giyindi

Sokaklara işçiler
Sokaklara gençler
Sokaklara kızlar doldu
Yürüdüler
Kol kola, omuz omuza
Kırmızı pankartlarıyla

Taksim, Tarlabaşı, Şişhane
Kasımpaşa... fabrikalar,
okullar...
En yiğit sözlerle çınladı
Yürüyüş kolları büyüdü,
genişledi
Sokaklar birleşti
Abide-i Hürriyet ve
Taksim alanı göründü

Tüm belasıyla göründü
Düşman kuvvetleri
Silahları, panzerleri
Kalkanları
Tüm iğrençliğiyle göründü
Güneş altında
Namussuz yüzleri

İstanbul
İki damla gözyaşını
hatırladı
Gene kan, gene acı
Diye inledi
İstanbul
O namuslu, o güzel
O umut ve savaş dolu
İnsanlara
Taksim'i açamadı
Masmavi gökyüzünü
Kapkara
Kurşun sesleri çizdi
Modern silahlara
Tarihin en ilkel silahları
Karşı koydu

Kurşunlar taşları parçaladı
Sıcak ve umut dolu
Vücutlara
Girmeye başladı

Düştü bir yiğit
Düştü bir fidan
Düştü kocaman bir adam
Parmakların
Sayısı kadar yaşı
Koca bir tarihi taşır

Tırnak uçlarında
Tahta talaşları
Yüreğinde bir dünya
Uzandı kıpkızıl elleriyle
İnce uzun parmaklarıyla
Mehmet Ali Dalcı
Taksim'in
Eteğini tuttu

Ey halkımın umudu
Halkımın geleceği
Mehmet Ali Dalcı
Baharım, yazım
Ekmeğim, aşım
Ezgim, savaşım
Bağışla beni
Seni düşmana karşı
Koruyamadım
Kırılası ellerim
Silahını unuttu

Bir gerçek ki Türkiye'de
Dağ gibi dikilmekte
Umudu yeşertmek
Sömürüye son vermek
Göze göz, dişe diş
Vuruşmaktan geçmekte

Ozan Öncü
Mayıs 1989

Kavgaya kavgayla destek olacağız

Değerli yoldaşlar, Hepinize selam ve başarılar.

Dünya işçi sınıfının tarihine kanla yazılmış, sonsuza dek silinmeyecek olan gün geliyor. 1 Mayıs geliyor. İşçi sınıfı ve emekçi halk 1 Mayıs'ı işçi bayramı olarak kutlamak için yıllarca mücadele vermiştir. Yüzbinlerce işçinin kanı dökülmüştür. Bu değerli günümüze şimdiden hazırlanalım. Yürüyüşe her zamankinden daha canlı, daha kızıl çıkmak için çalışalım.

1 Mayıs kavga günü, 1 Mayıs savaş günü, birlik ve dayanışma günüdür. 1 Mayıs işçi sınıfının sömürüsüz bir dünya kurmak için mücadelesinin simgesidir.

Bu yıl Türkiye'de de 1 Mayıs coşkuyla kutlanacak. Hem de her zamankinden daha kızıl olacak. Bunun göstergeleri vardır. Şu günlerde Türkiye'de işçi ve emekçi halkımız mücadeleyi yükselterek bunu ispatlamıştır. Yerel seçimlerde de Özal iktidarına öyle bir tokat vurdu ki, acısını unutamayacaklardır. Bunu has burjuva partisinin bakanları dahi saklayamadılar ve "üzerimizden silindir geçti" diye itiraf ettiler.

Bir de şu günlerde işçi sınıfı ve emekçi halk yurdun her yanında kıpır kıpır kaynıyor. Burjuvazi, eylemleriyle, grevleriyle, boykotlarıyla işçi sınıfını artık yönetecek durumda değil. Burjuva partileri işçi sınıfının önünde artık baskılarıyla da duramıyorlar. Çünkü işçi-emekçi halkımız kurtuluşunu mücadele vererek kazanmak istiyor. Artık Türkiye'de işçisiyle, emekçisiyle, öğrencisiyle, kadınıyla halk sokağa dökülüyor.

Türkiye'de işçi sınıfı her türlü zorluklara rağmen, 1 Mayıs'ı kutlayacaktır. Avrupa ülkelerinde yaşayan Türkiyeli işçilerin de 1 Mayıs'ı yığınsal olarak kutlamaları Türkiye'deki mücadeleye iyi bir destek olacaktır. Bu nedenle, 1 Mayıs'ı daha canlı, daha kızıl, daha coşkulu kutlamak için çalışıyoruz. Hazırlıklara çoktan başladık. Şimdiden insanlara 1 Mayıs'ın önemini anlatıyoruz, onları yürüyüyüşe davet ediyoruz. Bütün işçi ve emekçilere ulaşmaya çalışıyoruz. Gayet güzel, olumlu cevaplar alıyoruz.

Şuna inanıyorum ki, yürüyüşümüze aktif bir katılım olacak. Yürüyüş her zamankinden daha coşkulu olacak ve böylece Türkiye'deki kavga kardeşlerimize iyi bir destek olacağız.

Mahir Yiğit, Fransa

DUYURU

Değerli okurlarımız,
Elimizde olmayan nedenlerden ötürü, gazetemizin bu sayısı geç çıkıyor. 1 Mayıs haberlerinin yoğunluğundan ötürü 375. ve 376. sayıları birarada yayınlıyoruz.

İşçinin Sesi

Selam olsun demir kapıların ardından yükselen kavgaya

Nazilli'deki yiğitl r burjuvaziyi titr ttiler

Nazilli E Tipi Cezaevi'ndeki 33 devrimci tutuklu, 1 Ağustos genelgesinin uygulanmasını protesto etmek, burjuvazinin gaspettiği hakları geri alabilmek amacıyla, 24 Nisan'da açlık grevine başladılar. Devrimciler eyleme başladıklarını ilan ettikleri 12 imzalı duyuruda özetle şunları söylediler:

"Her geçen gün, yeni keyfi kısıtlamaların yaşandığı Nazilli E Tipi Cezaevi'nde kurumlaştırılmaya çalışılan baskılara karşı direnişin bedeli, keyfi hücre cezaları, dayak, infaz yakma tehdidi ve uygulamalarıdır.

"İnsanlık onuruna yönelik işkence ve baskıları protesto etmek ve haklarımızı almak için, 24 Nisan 1989 tarihinde süresiz açlık grevine başladık.

"Demokrat kamuoyunu onurlu direnişimizde bize destek vermeye çağırıyoruz.

"*Gülay Kerimoğlu, Zekeriya Çelik, Sezai Ekinci, Hüseyin Arlıer, Hasret Kuş, Hüseyin Güreş, Zafer Koç, Ali Biçer, Süleyman Karakurt, Ali Faik Özkan, Metin Kaplan, Mehmet Başer.*"

Dışarıdaki militan kavgaya içerideki militan kavgadan bin selam

Nazilli E-Tipi Cezaevi'nde açlık grevinin başlamasına yönetimin saldırıyla yanıt vermesi ve açlık grevcilerini hücrelere götürmeye kalkışması üzerine, devrimciler barikat kurdular. Yönetimin saldırısını, gardiyanlara karşı militan kavgayı yükselterek yanıtladılar. Bize ulaşan bilgilere göre olaylar şöyle gelişti:

Yönetim, devrimcilere daha rahat saldırabilmek için, kendi can güvenliğini sağlamak amacıyla devrimcilerin kurduğu barikatların kaldırılmasını istedi. Devrimciler bunu reddettiler. Bunun üzerine, operasyona girişilmesini kabul etmeyen 7-8 gardiyan dışında bütün gardiyanlar, açlık grevindeki devrimcilere delici, kesici aletlerle saldırdılar. Arkalarında da askerler vardı.

Koğuşların girişinde kıyasıya bir kavga koptu. Devrimci tutuklular, saldırgan 18 gardiyana ranzalardan kopardıkları tahta parçalarıyla, ne buldularsa onunla bir güzel dayak attılar. *Milliyet*, bu gardiyanların Nazilli Devlet Hastanesi'nde tedavi gördüklerini yazdı.

Epeyce dayak yedikten sonra koğuşlara giren gardiyanlar, 33 devrimcinin üzerlerindeki elbiseleri çıkarıp, suyla ıslattılar. 2 gün boyunca devrimci tutuklulara ne su, ne yiyecek, ne elbise ve battaniye verilmedi. Yönetim, tecritte özel dayak uygulamasıyla mücadeleyi bastıracağını sanıyor. Durumu ağır olan 3-4 devrimcinin hastaneye sevkini engelliyor. Yakınlarla ya da avukatlarla görüşme yapmaları yasaklandı.

Nazilli E-Tipi Cezaevi'ndeki devrimcilerin bu açlık grevi eylemi, zaten diken üstünde duran burjuvaziyi çok ürküttü. Hele 18 gardiyanın, yıllardır hücrelerde çürütülmeye çalışılan devrimcilerden dayak yemiş olması çok onuruna(!) dokundu.

Burjuvazi ne yaparsa yapsın, hangi baskı yöntemlerine başvurursa başvursun, içerideki devrimci tutukluların gazabını söndüremeyecektir. Yaptığı hiçbir sahtekarlık, canilik onun yamna kalmayacaktır. Nazilli'deki olay meşru savunmaydı. Ama bu olayda bile 18 gardiyanınız hastanelik oldu.

Durun hele! İşçi sınıfı yığınsal militan mücadeleyi yükselttikçe, içerideki devrimci tutukluların öfkesinin nasıl volkan gibi patladığını da göreceksiniz. Cezaevlerinden yükselen volkanları işçi sınıfının devrim ateşiyle birleştirecek, devrimin harında düzeninizi ve sizi tarihe gömeceğiz.

Tutuklu yoldaşlar, devrimciler! Siz işçi sınıfımızın, emekçi halkımızın, siz devrim ve komünizm kavgasının onurusunuz.

> Tutuklu yoldaşlar, devrimciler!
> Siz işçi sınıfımızın, emekçi halkımızın,
> siz devrim ve komünizm kavgasının onurusunuz!

Ülkedeki yangına bir körük de Nazilli'den

Ben kısaca Nazilli E-Tipi Cezaevi'ndeki arkadaşların durumunu size ileteceğim.

Toplam 30 civarında arkadaş (Devrimci Yol, Halkın Kurtuluşu, Kurtuluş hariç) 24 Nisan'da süresiz açlık grevine başladılar. İstemleri, daha önce varolan ve süreç içinde birer-ikişer gaspedilen hakların geri verilmesi doğrultusundaydı.

Kısıtlamalar kısaca şöyle: Yerli-yabancı yazarların araştırma-incelemeye dayalı kitaplarının büyük bir çoğunluğu, haftalık-aylık dergilerin ilerici içerikli olanları da keyfi olarak yasaklanmış. Koğuşlararası ilişki hiç yok. Birinci dereceden akrabalar dışında görüşçü alınmıyor. Yiyecek alınması yasak. Dış kantin yok. İdare kantininde yeterli ve besleyici besinler kasıtlı olarak az getiriliyor. Bazı yiyecekler dilekçe karşılığı veriliyor. Arkadaşlar dilekçe vermeyi reddettiklerinden onu da alamıyorlar. Yumurta bile pişirilerek veriliyor. Mutfaktan yararlandırılmıyorlar. Verilen yemekler az ve son derece kötü. Yavaş yavaş dayak yine başlamış. Tecrite çekip dayak atıyorlar. İnfaz yakma uygulaması var. Saç sakalın biraz uzatıldığı durumlarda disiplin cezası tehditleri ve uygulaması başladı. Radyo, teyp yasak. Avukat görüşüne çıkarken soyundurup arama uygulamasını yerleştirmeye çalışıyorlar.

Arkadaşlar bu ve buna benzer yaptırımları protesto etmek ve gaspedilen hakları geri almak için süresiz açlık grevine başladılar. Bu açlık grevini daha ileri bir aşamada ölüm orucuna dönüştürebilirlermiş.

Açlık grevcilerine şeker, tuz ve temizlik maddeleri verilmiyor. Tecritlerde dayak atıldığı için grevcilerin can güvenlikleri yok.

Bizler de Nazilli'de açlık grevinde bulunanların ailelerindeniz. 23 Nisan'da açık görüş yaptık. Yasaklarla sınırlı bir görüştü bu tabii. Sayımız az olduğundan kamuoyu oluşturulması açısından biraz zorlanacağız. Çeşitli girişimlerde bulunmaya başladık.

Desteğinizi bekliyoruz. İleride gelişmelerden sizleri haberdar edebiliriz. Dostlukla...

İngiltere'de 1 Mayıs'ı hem çok başarılı bir gece, hem de yığınsal bir yürüyüşle kutladık

Daha nice kızıl 1 Mayıs'lara

İstanbul'da yapılan 1 Mayıs kutlamasıyla hemen hemen aynı saatlerde olan yürüyüşümüze gelen haberler çoşkumuzu artırıyor, kinimizi biliyordu. Sloganlarımızı daha bir hınçla bağırıyor, haberlerin gerisinin gelmesini heyecanla bekliyorduk.

29 Nisan Cumartesi günü Londra'da Stoke Newington Belediye Binası'nda 1 Mayıs Dayanışma Gecesi yapıldı. Gece eğitici, coşkulu ve eğlenceli geçti. Salon tıklım tıklım doluydu ve yoldaşların çoğu geceyi ayakta izledi. Salon çok iyi düzenlenmişti ve duvarlar kıpkızıl filamalarla donatılmıştı. Ayrıca günün önemini belirten belgiler yazılmıştı.

Gece, dünyada ve Türkiye'de devrim savaşlarında şehit düşenler için 1 dakikalık saygı duruşuyla başladı. Daha sonra İTİB başkanı yoldaş Yürükoğlu yoldaşımızı *İşçi Sınıfı ve Alevilik* konusundaki konferansını vermek üzere sahneye davet etti. Yürükoğlu yoldaşımızın verdiği konferans büyük ilgiyle izlendi. Ve ayakta alkışlandı. Bu konferansın metnini bu sayımızda Çek-Al sayfalarında yayınlıyoruz. Konferans süresince "Aleviler üstündeki baskılara son", "Aleviler, işçiler, devrimlerde birdirler", "Alevilik kendisi başkaldırı çizgisi" belgileri atıldı.

Gecenin birinci bölümünden sonra yemek servisine geçildi, yemekte salondaki masaların büyük çoğunluğu konferansın çok yararlı olduğunu ve Türkiye'de çıkan kitapların konuyu ya eksik ya da saptırarak anlattığını ve ilk kez saptırmadan Alevi sorununun ele alındığını konuşuyorlardı.

Gecenin ikinci bölümü küçükler korosuyla başladı. Çocuklar büyük bir içtenlikle ve uyum içinde "1 Mayıs" ve "Hayat Denilen Kavgaya Girdik" marşlarını söylediler. Küçükler korosu çok beğenildi. Ardından bir yoldaş Nazım Hikmet'in Şeyh Bedrettin Destanı'nı başarılı bir şekilde okudu. Bir yoldaş da kendisine sazla eşlik etti. Daha sonra İTİB Marş Korosu 1 Mayıs marşı ve dünya işçi sınıfı kavgasından doğan devrimci marşlarla salonu coşturdu. Ardından gençlerin hazırladığı halk oyunları ekibi Anadolu'nun coşkusunu sahneye getirdi. Yeni bir ekip olmalarına karşın çok başarılıydılar ve tempo tutularak coşkuyla alkışlandılar.

Daha sonra İTİB başkanı yoldaş 1 Mayıs'ın önemini vurguladı ve Türkiye'de artan işçi sınıfı eylemlerine değindi. Bu arada salondan "tek silah illegal parti, tek yol devrim!", "yükselt işçinin sesini!", "yaşasın 1 Mayıs!" sloganları atıldı.

Ardından Tunceli'li halk ozanımın okuduğu, kendi bestelediği duygulu ve coşkulu türküler çok beğenildi ve alkışlandı. Ardından Yürükoğlu yoldaşın da içinde bulunduğu Meşeler Saz Ekibi, semahlar ve diğer türkülerini söylerken salonun pisti semah çeken kalabalıkla doldu ve türküler bitinceye dek kimse oturmadı ve çok alkışlandı. Gece Muhabbet saz topluluğunun birbirinden güzel türküleriyle sona erdi.

1 Mayıs yürüyüşü

Türkiye'de işçi sınıfının artan yığınsal eylemleri Avrupa'daki Türkiyeli işçilere de yansıdı. Geçen yıllara oranla bu yılki 1 Mayıs yürüyüşüne daha yığınsal bir katılım oldu. Ve biz de dünya işçi sınıfının savaşım ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ı Londra'da tüm uluslardan işçilerle birlikte kutladık. İngiltere'de artan hayat pahalılığının etkisiyle İngiliz sendikaları ve diğer örgütlerinden de katılım bu yıl geçtiğimiz yıllara oranla daha yüksek oldu.

İTİB, İTÖF, İTKB ve Sek-Bir'in oluşturduğu Mayıs Komitesi daha önceden Londra'nın her yanını 1 Mayıs afişleriyle donatmıştı. Ayrıca fabrikalar ve işyerlerinde yoğun olarak 1 Mayıs bildirileri dağıtılmış, ev ziyaretlerinde de 1 Mayıs'ın önemi vurgulanmıştı.

1 Mayıs sabahı yürüyüşün başlangıç yeri olan Highbury Fields'e gelerek yerimizi aldık. Tüm kortej kıpkızıldı. Önde kızıl bayraklar yer alıyordu. Kortejin kenarlarında ve önünde madenci şapkalı ve kızıl gömlekli yoldaşlar yürüyüşün güvenliğini sağlıyordu.

Yol boyunca coşkulu ve disiplinli bir biçimde yürüdük. Hep bir ağızdan burjuvaziye karşı, sömürüye karşı devrimci belgi ve marşları haykırdık. Dünya işçi sınıfının birliğini ve savaşımını dile getirdik. En çok atılan belgiler şunlardı: "Bütün işçiler birleşin", "yaşasın 1 Mayıs", "Kürt halkına ayrılma hakkı", "Kürdistan'da soykırımına son", "tek silah illegal parti, tek yol devrim", "işçiler birleşin 1 Mayıs'ta devleşin" ve İngiltere'de sınır dışı etmelere karşı da "çalışma hakkımız söke söke alırız", "hiçbir işçi kaçak değildir".

Yürüyüş boyunca kortejimiz disiplini, militanlığı ve coşkusu örnekti. Ayrıca ana megafondan sürekli olarak Türkiye'de işçi sınıfımızın İstanbul'da savaşarak kutladığı 1 Mayıs haberleri iletildi. İstanbul'da yapılan 1 Mayıs kutlamasıyla hemen hemen aynı saatlerde olan yürüyüşümüze gelen haberler çoşkumuzu artırıyor, kinimizi biliyordu. Sloganlarımızı daha bir hınçla bağırıyor, haberlerin gerisinin gelmesini heyecanla bekliyorduk.

Yürüyüş bir saati aşkın sürdü ve Barbican Center'da sona erdi. Orada *İşçinin Sesi* yayınlarının olduğu kitap sergisi ve diğer ulustan yoldaşların yayın sergileri izlendi. Daha sonra topluca örgütlere geldik. Tüm yoldaşlar radyo haberlerinden İstanbul'daki 1 Mayıs kutlamalarını izliyordu.

Sonuç olarak yürüyüş militandı, coşkuluydu, kıpkızıldı ve yığınsaldı.

Salih Aslan